

3 ბელგია ისლამიზაციასა და ისლამოფობიას შორის

9 მამა თეოდორე (გოგნაძე): იმის გაგვირად, დაუყოვნებლივ მოგვეთხოვა პროკურატურისგან, გამოეძიებინა, ნამდვილად ის ქალბატონები არიან იმ ქაღალდები ანსხულნი თუ ეს საშინელი ხილისნამებაა, ერთხელ მოვიტხოვრეთ მხოლოდ მათი მოქაბნა და გასამართლება, ვინც ამგვარი სწიფრობა გავრცელა

«ბატონო ბიძინა, სომ იხით, რომ ეს ფარული ჩანაწერები სიამართლს შეესაბამება; **8** სომ იხით, რომ იმაზე უარესი ჩანაწერებიც არსებობს, ვიდრე გავრცელდა და ამ ხალხთან როგორ ვუგებთ, როგორ ხვდებით ამ ხალხს, ეს სომ საქართველოს შეუარსებოდა?!»

ევროპის მოტაცება **6**

«აჭარის დაკარგვის სფრთხე რეალურია და ამის ნიშნები უკვე აშკარაა» **5**

„ბათუმსა და გონიოში კვლავ მუშაობს 200-ზე მეტი საროსკიპო. პროსტიტუცია ბიზნესად გადაიქცა, ჩვენდა სამარცხვინოდ. 2013-2014 წლებში ამერიკის ერთ-ერთმა კვლევითმა ორგანიზაციამ ბათუმი და გონიო მსოფლიოში ბარყვნილებისა და ტრეფიკინგის ცენტრად გამოაცხადა“

«ევროპა კვდება, ამას აკეთებს ნეგაყოფლოებით და თანახ სიამოვნებას განიხდის» **7**

ყარაბაღის ომი და ნეიტრალიტეტის მოქრძალებული სიბლი **4**

„ყოფილი მმართველი პარტიის წარმომადგენლები კი თავის განცხადებაში აზარბაიჯანის მხარდაჭერისკენ იხრებიან. გამორიცხული არ არის, რომ ამის უკან დგას ერთგვარი სიბნელი ალივივისა და ერდოლანის მიმართ: „დაგვეხმარეთ, ხელისუფლებაში რომ დავბრუნდეთ და თქვენთვის სასურველ პოლიტიკას გავატარებთ“

«საქართველოს საქუთარი პრინციპები და იდეოლოგია არ აქვს და ყველაფერს უხსო ქვეყნების ელჩები და კონსულები გვკარნახობენ»

«არაგვის» გაასოგხურეს **2**

12 აკადემია «იუჯი-ლიმესი» მოგავალს ქენის, ანუ თვალსაჩინოებაზე დაფუქნებული განათლება

9 «კედაგობთა გამოსდები დისკრიმინაციას»
 „ხელფასები გაუზარდონ ვედაგობებს სასწრაფოდი სამინისტროს წარმომადგენლებს დააკლონ ხელფასები და გადაუნდინლონ მასწავლებლებს“

13 «ვიგრანტებამ ქაოსი შემოიტანეს გერმანიაში — ქურდობენ, ხუიკად აუპატიურებენ გერმანელ ქალებს და გევირ სხვა დანაგუულს ჩადიან»

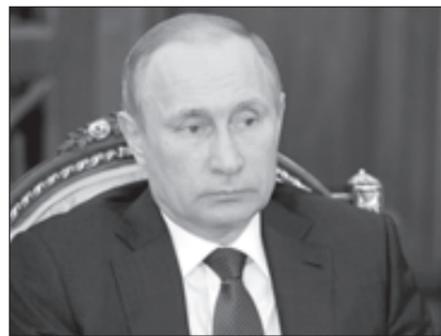
ახეხი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

აპრიკელა პოლიციელაჲა საი თვის განმავლობაში 256 ადამიანი მოკლეს

2016 წლის საი თვის განმავლობაში ამერიკელმა პოლიციელებმა 256 ადამიანი გამოასალმეს სიცოცხლეს, შარშან კი 990 ადამიანი მოკლეს. „საზოგადოების წარმომადგენელთა შორის იზრდება პოლიციელების მოქმედებით გამოწვეული უკმაყოფილება. შარშან, მთელი წლის განმავლობაში, სამართალდამცველებმა 990 ადამიანი მოკლეს, წელს კი მხოლოდ სამ თვეში — 256. ამასთანავე, 2015 წელს პოლიციელების მიერ მოკლული 210 ადამიანის ვინაობა საზოგადოებისთვის უცნობია“, — იუწყება ამერიკული გამომცემა „ვამინგტონ პოსტი“.

კუტინა ველა ქაყანას მოუნდა, ხელი მოანარონ ბირთვული გამოსვლის საყოველთაო აკრძალვის შეთანხმებას, რომელსაც რუსეთმა ხელი 2000 წელს მოაწერა.

ამ შეთანხმების რატიფიცირებას პრინციპული მნიშვნელობა აქვს მსოფლიოს სტაბილურობისთვის, მაგრამ, კეთილგანზრახულობის გაუთავებელი ნაკადის მიუხედავად, დოკუმენტი ბირთვული იარაღის ტოტალურად აკრძალვის შესახებ დღემდე არ ამოქმედებულა 8 სახელმწიფოს გამო, რომლებსაც არ სურთ მისი რატიფიკაცია, ამ „ჯიუტ“ სახელმწიფოთა შორის არის აშშ.

„ამ სახელმწიფოების მხრიდან ბირთვული იარაღის გამოცდის საყოველთაო აკრძალვის ხელშეწყობაზე უარის თქმა სინანულს იწვევს, მით უმეტეს, იმის გათვალისწინებით, რომ მათგან ზოგიერთს მსოფლიოს ლიდერობასა და გლობალური უსაფრთხოების საკითხებში განსაკუთრებულ უფლებებზე აქვს პრეტენზია“, — განაცხადა ვლადიმერ პუტინმა.

ბირთვული გამოცდის საყოველთაო აკრძალვის შესახებ დოკუმენტი გაეროს გენერალურმა ასამბლეამ 1996 წელს შეიმუშავა. მას შემდეგ ამ ხელშეკრულებას 180-დან 160 სახელმწიფომ მოაწერა ხელი. ხელშეკრულებას ხელი არ მოაწერა ინდონეზია, პაკისტანმა და კორეის სახალხო-დემოკრატიულმა რესპუბლიკამ. აშშ-მა, ჩინეთმა, ეგვიპტემ, ისრაელმა და ირანმა მოაწერეს, მაგრამ მისი რატიფიცირება ჯერ არ განუხორციელებიათ.

დავით ქაქაშვილი «პანამური დოკუმენტების»

ე.წ. პანამური დოკუმენტების სკანდალის ერთ-ერთი ფიგურანტი დავით ქაქაშვილია. ინფორმაციას რამდენიმე შვეიცარიული გამომცემი ავრცელებს. საუბარია ჟენევის ბანკში გახსნილ ანგარიშზე, რომელსაც თავდაცვის ყოფილ მინისტრთან დაკავშირებული კომპანია ფლობდა.

შვეიცარიის ერთ-ერთი მედიასაშუალებმა აღნიშნავს, რომ დავით ქაქაშვილი თავდაცვის მინისტრის პოსტზე 2 წლის განმავლობაში იყო, რაც საკმარისი აღმოჩნდა ოფშორში 3 კომპანიის დასარეგისტრირებლად.

„პანამური დოკუმენტების“ გამოქვეყნების შემდეგ შვეიცარიაში გამოიძევა დაინყო. დოკუმენტებში ლაპარაკია რეგისტრირებულ კომპანიებზე, რომელთა მფლობელები მოქმედი და ყოფილი პოლიტიკოსები, აგრეთვე, ცნობილი სპორტსმენები არიან.

მიზანი ერთია, ღიალი, ნათელი — ნატო!

ენ-დი-აის, ანუ ამერიკის ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის ახლახან გამოქვეყნებული კვლევის შედეგების მიხედვით, ქართველებისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხებია:

სამუშაო ადგილები — ამას ამბობს გამოკითხულთა 57%; ფასების ზრდა/ინფლაცია — 35%; სიღარიბე — 30%; პენსიები — 26%; ტერიტორიული მთლიანობა — 17%; რუსეთთან ურთიერთობის დარეგულირება — 12%.

ევროკავშირში გაწევრიება უმნიშვნელოვანეს საკითხად თურმე 77% მიიჩნევს, ნატოში გაერთიანებას — 69%. აი ასე — საქართველოს პოლიტიკურ-ეკონომიკურ-დემოგრაფიული მდგომარეობა კატასტროფულია და თურმე ერთი ნათელი მიზნისკენ მიიღვწის ერი — ეს არის ნატო!

«არაგვის» გაასოფრეს

ლეკენდაკული ქართული რესტორანი სომხებმა ხელახლა გახსნეს

გასულ კვირას მოსკოვში ზედიზედ ორ საღამოს სიმღერით, ცეკვითა და კონიაკით მიმდინარეობდა თავის დროზე ძალიან პოპულარული ქართული რესტორნის — „არაგვის“ ხელახლა გახსნის ცერემონია. პირველი, უფრო კამერული საღამო წაიყვანა მსახიობმა და რეჟისორმა ბენიამინ სმეხოვმა, იმღერა ნანი ბრეგვაძემ.

მონვეულ სტუმრებს შორის იყო რესტორან „არაგვის“ პირველი დირექტორის — ლონგინო სტაშაძის შვილი, მოსკოვის ექსტერნული სამედიცინო დახმარების სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრის მთავარი მეცნიერი თანამშრომელი ლევან სტაშაძე. დახურვიდან 12 წლის შემდეგ ლევანდარული რესტორანი სტუმრებს წარუდგა სტატუსით — „სომხური რესტორანი ქართული სამზარეულოთი“. ამბობენ, რომ რესტორნის რეკონსტრუქცია 25 მლნ დოლარი დაუჯდა კომპანიების — „ტაშირის“ ხელმძღვანელმა სემედი კარაპეტინსმა და მართვის სკოლა „სკოლკოვის“ კურსდამთავრებულთა საბჭოს თავმჯდომარე გორ ნახაპეტინს, რომელთა გადაწყვეტილებითაც რესტორანს სახელი არ შეუცვალეს

და, მაგალითად, „არარატი“ არ დაარქვეს, თანაც სამზარეულო ქართული დატოვეს. ნახაპეტინამ სტუმრებს დათვალა რეგულირება რემონტის მიმდინარეობისას აღმოჩენილი XVII საუკუნის სათავსი, რომელშიც, ლევანდის თანახმად, ლავრენტი ბერიას კაბინეტი იყო, აგრეთვე, სიგარეტის ოთახი, რომელშიც შეიძლება კონიაკ „ლუი XIII“-ის დაღევა, და სხვა ღირსშესანიშნაობები. ჟურნალისტმა ლეონიდ პარფენოვმა გაიხსენა, რომ მოსკოვში 1938 წელს რესტორან „არაგვის“ დაარსებას ლავრენტი ბერიას უნდა უმაღლოდენენ. საღამო დასრულდა სიმღერით „ჩემი სამშობლო — სომხეთი“, რომელიც ანსამბლმა „სულიკომ“ შეასრულა. ვაჰ, დრონი, დრონი?!

გარყვნილი ერთნაირსქესიანების პირველი ქორნილი უკრაინაში

კიეველები კიდევ ერთი ნაბიჯით მიუახლოვდნენ ნანინანატრ ევროპას: ლგბტ-თემის წარმომადგენლებმა — ტიმურ ლევრუკმა და ზორიან კისმა უკრაინაში პირველი გეი-ქორნილი გადაიხადეს.

ეს „ქორნილი“ ფიქტიურია, რადგან უკრაინაში ერთნაირსქესიანთა ქორწინებები ლეგალიზებული არ არის, მაგრამ ჰომოსექსუალთა შეუღლებას გამოხმაურება მოჰყვა სოციალურ ქსელში. „ჩვენს ოფისში ნამდვილი გეი-ქორნილია — ტორტი, სტუმრებით, ფიცითა და ყველაფრით“, — დაწერა „ფეისბუქში“ საზოგადოებრივი ორგანიზაცია „ტოჩკა აპირის“ აღმასრულებელმა დირექტორმა გოგან ბლოზამ.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბრიუსელის ტერაქტები მიუთითებს იმაზე, რომ ბელგიას და, სავსებით, ევროპას თვლიან სუსტ რეგულაციას, ტერიტორიულ, რომელიც ღიაა სათარაშქო, მას არ შეუძლია თავის საზღვრების, ფასეულობებისა და ცხოვრების წესის დაცვა. და კიდევ — ეს ადასტურებს შენგენის ზონისა და მულტიკულტურული ევროპული მოდელის კრახს. ეს ტერაქტები იმაზეც მიუთითებს, რომ ამჟამად ევროპა ისევე, როგორც არაბულ-მუსლიმანურ სამყარო, გახვეულია, სულ მცირე, ორი ისლამის ტოტალური ომში — რეჟიმებისთვის მზადყოფნის ისლამისა და ულტრაორთოდოქსული ისლამის.

22 მარტს „ევროპის დედაქალაქ“ ბრიუსელში ნატოსა და ევროკავშირის ცხვირნინ მონყობილი ტერაქტების შემდეგ, რომლებმაც 35 ადამიანის სიცოცხლე შეინარა, ბელგიის მეფემ ფილიპე I მოსახლეობას ასე მიმართა: „ტერორიზმის საფრთხეს ჩვენ ერთად ვუპასუხებთ მტკიცედ, მშვიდად და ღირსეულად. შევინარჩუნებთ საკუთარი თავის რწმენას. სწორედ ამ რწმენაშია ჩვენი ძალა“.

ეს არის მეფის მიმართვა ქვეყნის მოსახლეობისადმი, მაგრამ ასეთი მოწოდება გვიანი ხომ არ არის ან რომელი რწმენაზე ლაპარაკობდა მონარქი? გერმანელი ექსპერტების მიერ რამდენიმე დღის წინათ გამოქვეყნებული პროგნოზის მიხედვით, 2050 წლისთვის ევროპა, შესაძლოა, მუსლიმურ კონტინენტად იქცეს. სხვა ექსპერტების პროგნოზით, უკვე 15-20 წლის შემდეგ ბელგიის დედაქალაქის მოსახლეობის უმრავლესობა მუსლიმანი იქნება (ამჟამად ეს მაჩვენებელი 25 პროცენტია).

პირველი მაროკოელი და ალჟირელი მიგრანტები ევროპაში 1950-იან წლებში გამოჩნდნენ, როცა ბებერ კონტინენტზე მუშახელის კოლოსალური მოთხოვნა იყო.

ბელგიაში მიგრანტების მასობრივი შესვლა კი 1960-იანი წლებიდან დაიწყო, როდესაც ამ ქვეყანამ მუშახელის მოზიდვის თაობაზე ხელშეკრულებები გააფორმა **თურქეთთან, მაროკოსთან, ალჟირთან და ტუნისთან**. მიგრანტების უდიდესი ნაწილი კომპაქტურად დასახლდა და ევროპის დიდ ქალაქებში აღმოცენდა, მუსლიმური რაიონები, რომლებსაც უსტი კავშირი აქვს დანარჩენ ევროპულ სოციალურს. ასეთი ანკლავებისთვის დამახასიათებელია მკაცრი ჩაკეტილობა, მაგალითად, **პარიზის** „ცხელ გარეუბნებში“ ცხვირის შეყოფის პოლიცია ცი უფროსის **პამპურგში** (გერმანია) მუსლიმური რაიონი შედარებით ღიაა, მაგრამ მინც არაბულ-აფრიკულია, რადგან, ადმინისტრაციული გარდა, უბნის საზღვარიც არსებობს, რომელიც მიგრანტებს ადგილობრივებისგან ყოფს.

*დღეს ბელგიაში ყველაზე მეტი მიგრანტი მაროკოდანაა, შემდეგ — ალჟირიდან, ტუნისიდან, თურქეთიდან, პაკისტანიდან, ლიბანიდან, ირანიდან, სირიიდან, ეგვიპტიდან... **ბრიუსელში, სადაც განლაგებულია ნატოს შტაბ-კენტი, ევროკავშირისა და ბანკისა და ფინანსური ცენტრების (ბელგია-ნიდერლანდები-ლუქსემბურგი) ოფისები, 400 ათასამდე უცხოელი ცხოვრობს.**

*ბელგიაში მუსლიმანები, ძირითადად, ცხოვრობენ **ლიუქსში, შარლერუაში, ანტვერპენსა და ბრიუსელში**, აგრეთვე, აღმოსავლეთ **ფლანდრიისა და ვალონიის** პროვინციებში.

*ბრიუსელში მუსლიმანთა ხვედრითი წილი საშუალოდ 22%-ია, თუმცა ზოგიერთ კვარტალში ეს მაჩვენებელი გაცილებით მეტია. მაგალითად, **ლიუქსში 49%-ს უტოლდება, მოლენბაკში — 39%-ს, შარლერუაში — 38%-ს.** რაც უფრო მრავალრიცხოვანია კომპაქტურად დასახლებული მუსლიმანური თემი, მით ნაკლებად აქვს მას კულტურული, სოციალური და სა-

ბელგია ისლამიზაციას და ისლამოფობიას შორის

მეფე, ბრიუსელი კომოსტო* და შოკოლადი

ბრიუსელის პოლიციის უფროსი ალან მანდარუტი (მეფე)

თუ გავითვალისწინებთ, რომ შესანიშნავი კომოსტოტი და შოკოლადით განთავსებული ბრიუსელი პოლიციის კომისრად ტრანსვენსტიტი ჰყავს, რომელიც ჩაცმის სტილსა და დროსტარებაზე უფრო ზრუნავს, ვიდრე ტერორიზმთან ბრძოლაზე, ცხადია, რომ ბრიუსელი ტერაქტის მოწყობა უფრო ადვილია, ვიდრე, მაგალითად, პეკინში

რიზმის ნათელი მაგალითი. ტყუილად არ უთქვამს ისრაელის დაზვერვის მინისტრის **ისრაელ კანს**, თუ ბელგია განაგრძობს შოკოლადის წამას, დატყუება ცხოვრებით, ამყად გამართავს ალლუმებს, როგორც დიდი ლიბერალები და დემოკრატები და ყურადღებას არ მიაქცევს იმ მუსლიმებს, რომლებიც იქ ტერორისტულ აქტებს აწყობენ, ტერორიზმთან ბრძოლაში არაფერი გამოუვალი.

ბრიუსელის ტერაქტები მიუთითებს იმაზე, რომ ბელგიას და, სავსებით, ევროპას თვლიან სუსტ რეგულაციას, ტერიტორიულ, რომელიც ღიაა სათარაშქო, მას არ შეუძლია თავის საზღვრების, ფასეულობებისა და ცხოვრების წესის დაცვა. და კიდევ — ეს ადასტურებს შენგენის ზონისა და მულტიკულტურული ევროპული მოდელის კრახს. ეს ტერაქტები იმაზეც მიუთითებს, რომ ამჟამად ევროპა ისევე, როგორც არაბულ-მუსლიმანურ სამყარო, გახვეულია, სულ მცირე, ორი ისლამის ტოტალური ომში — რეჟიმებისთვის მზადყოფნის ისლამისა და ულტრაორთოდოქსული ისლამის.

ხეობისთვის:

ბელგია (სამეფო ბელგია) დასავლეთი ევროპის სახელმწიფოა, არის ევროკავშირის, გაეროსა და ნატოს წევრი. ტერიტორია 30 528 კვ.კმ-ს შეადგენს (139-ე მსოფლიოში), მოსახლეობის რაოდენობა — 11,2 მლნ-ს (77-ე).
* ეთნიკური შემადგენლობა: პოლანდიურენოვანი ფლამანდიელები (58% — 6 მლნ), ფრანგულენოვანი ვალონები (31% — 3,4 მლნ). ცხოვრობენ, აგრეთვე, გერმანელები, მაროკოელები, თურქები, ალჟირელები და სხვ.
* დამოუკიდებლობა (ნიდერლანდებისგან) მოიპოვა 1839 წელს.
* მმართველობის ფორმა — კონსტიტუციური საპარლამენტო მონარქია. მმეფე —

ფილიპე I (ფილიპ ლეოპოლდ ლუდოვიკ მარია).
* მთლიანი შიგა პროდუქტი მოსახლეობის ერთ სულზე — 36,415 დოლარი. * ოფიციალური ენები — პოლანდიური, ფრანგული, გერმანული.
* ბელგია დაყოფილია 3 რეგიონად, მათგან ორი — ფლანდრია და ვალონია — პროვინციებად იყოფა, მესამეა ბრიუსელის რეგიონი.
* ქვეყანაში არსებობს სეპარატისტული განწყობილება. ფლანდრიის მოსახლეობის უმრავლესობას დამოუკიდებლობა სურს. ფლანდრიაში არ ლაპარაკობენ ფრანგულ ენაზე, ვალონიაში კი — ფლამანდიურზე (პოლანდიურზე).

ეგვიპტიდან, თურქეთიდან, პაკისტანიდან, ლიბანიდან, ირანიდან, სირიიდან, ეგვიპტიდან...
* ბრიუსელში, სადაც განლაგებულია ნატოს შტაბ-კენტი, ევროკავშირისა და ბანკისა და ფინანსური ცენტრების (ბელგია-ნიდერლანდები-ლუქსემბურგი) ოფისები, 400 ათასამდე უცხოელი ცხოვრობს.
* ბელგიაში მუსლიმანები, ძირითადად, ცხოვრობენ ლიუქსში, შარლერუაში, ანტვერპენსა და ბრიუსელში, აგრეთვე, აღმოსავლეთ ფლანდრიისა და ვალონიის პროვინციებში.
* ბრიუსელში მუსლიმანთა ხვედრითი წილი საშუალოდ 22%-ია, თუმცა ზოგიერთ კვარტალში ეს მაჩვენებელი გაცილებით მეტია. მაგალითად, ლიუქსში 49%-ს უტოლდება, მოლენბაკში — 39%-ს, შარლერუაში — 38%-ს.
* რაც უფრო მრავალრიცხოვანია კომპაქტურად დასახლებული მუსლიმანური თემი, მით ნაკლებად აქვს მას კულტურული, სოციალური და სა-

ბელგიაში მუსლიმანთა ხვედრითი წილი საშუალოდ 22%-ია, თუმცა ზოგიერთ კვარტალში ეს მაჩვენებელი გაცილებით მეტია. მაგალითად, ლიუქსში 49%-ს უტოლდება, მოლენბაკში — 39%-ს, შარლერუაში — 38%-ს.
* რაც უფრო მრავალრიცხოვანია კომპაქტურად დასახლებული მუსლიმანური თემი, მით ნაკლებად აქვს მას კულტურული, სოციალური და სა-

ბელგიაში მუსლიმანთა ხვედრითი წილი საშუალოდ 22%-ია, თუმცა ზოგიერთ კვარტალში ეს მაჩვენებელი გაცილებით მეტია. მაგალითად, ლიუქსში 49%-ს უტოლდება, მოლენბაკში — 39%-ს, შარლერუაში — 38%-ს.
* რაც უფრო მრავალრიცხოვანია კომპაქტურად დასახლებული მუსლიმანური თემი, მით ნაკლებად აქვს მას კულტურული, სოციალური და სა-

ბელგიაში მუსლიმანთა ხვედრითი წილი საშუალოდ 22%-ია, თუმცა ზოგიერთ კვარტალში ეს მაჩვენებელი გაცილებით მეტია. მაგალითად, ლიუქსში 49%-ს უტოლდება, მოლენბაკში — 39%-ს, შარლერუაში — 38%-ს.
* რაც უფრო მრავალრიცხოვანია კომპაქტურად დასახლებული მუსლიმანური თემი, მით ნაკლებად აქვს მას კულტურული, სოციალური და სა-

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მთავრობა ყარაბაღის კონფლიქტის მიმართ ნეიტრალურ პოზიციას ინარჩუნებს და მხარეებს დიალოგის გაგრძელებას თბილისში სთავაზობს, ყოფილი მმართველი პარტიის წარმომადგენლები კი თავის განცხადებებში აზერბაიჯანის მხარდაჭერისკენ იხრებიან. გამორიცხვად არ არის, რომ ამის უკან დგას ერთგვარი სიგნალი ალიანსისა და ერდოვანის მიმართ: „დაგვიხმარეთ, ხელისუფლებებო რომ დავბრუნდეთ და თქვენთვის სასურველ პოლიტიკას გავატარებთ“.

შეტაკებებმა ყარაბაღში კიდევ ერთხელ შეგვახსენა, რამდენად ფარდობითია სტაბილურობა სამხრეთ კავკასიაში; მიუხედავად იმისა, რომ საბრძოლო მოქმედებები შეწყდა, კომენტატორების დიდი ნაწილი უახლოეს მომავალს ფრიად სკეპტიკურად უყურებს და ახალი ომის დაწყების საფრთხედ რეალურად მიიჩნევენ.

საქართველოში მსგავსი პროცესების ანალიზისას ორი ძირითადი მიდგომა გამოიყენება. ერთ-ერთი ფარგლებში რეგიონის მცირე ქვეყნების ხელშეწყობის განხორციელების მიზნით, მსოფლიო რეგიონში მდებარე სახელმწიფოების პოლიტიკის რატონალური განხორციელების მიზნით, მსგავსი, არსებითად კონსპირაციული თეორიების ფარგლებში ალიანსი განიხილება, როგორც ერდოვანის თოჯინა, თვითონ ერდოვანი კი — როგორც ოპაზის თოჯინა, სარქისიანი — როგორც პუტინის თოჯინა და ა.შ. ცხადია, რეგიონული პოლიტიკის ნარმოჩენა მარინოვტების თეატრად ვერანაირ კრიტიკას ვერ უძლებს, თუმცა მეორე მიდგომას, რომელიც პირველის უარყოფის ნიადაგზე აღმოცენდა, სხვა უკიდურესობისკენ მივყავართ. ამ შემთხვევაში მთავარ „ძრავად“ წარმოდგენილია ადგილობრივი ლიდერების სურვილი, გააძლიერონ ტაქტიკური ამოცანები, ხოლო დიდი მოთამაშეები მხოლოდ რეაგირების რეჟიმში მოქმედებენ. ეს სურათი არანაკლებ მიზოფრენიულად გამოიყურება, — ერდოვანი და ოპაზი წარმოჩენილი არიან ალიანსის პოლიტიკის მძევლებად, პუტინი, შესაბამისად, სარქისიანის და ა.შ. მიდგომა, რომლის ფარგლებში ამ რადიკალური თეორიების „დაბალანსება“ ხდება, ხოლო პროცესი როგორც დიდი, ისე მცირე მოთამაშეების ინტერესთა თანხვედრისა და დაპირისპირების ქრილში განიხილება, საქართველოში პოპულარული არ არის. ეს, ალბათ, ფართოდ გავრცელებული კოგნიტიური ხარვეზების ბრალია, რომლებიც სამყაროს სურათის მარტივად გამარტივებას მოითხოვენ.

დღეს არც აზერბაიჯანულ, არც სომხურ მხარეს არ ძალუძს, სწრაფად ერთი სტრატეგიული შედეგითი ოპერაციის ფარგლებში მონდინალდებამ ისე დაზარალოს, რომ ბრძოლის შეწყვეტა აიძულოს. ფართომასშტაბიანი ომის დაწყების შემთხვევაში კალანდარალი მისი ბაჭინურების ალბათობა, სომხეთისა და აზერბაიჯანის კალანდარალი გამოიჭინება. უცხო სახელმწიფოების (მათი „უფროსი პარტნიორების“) დახმარება მათთვის კრიტიკულ მნიშვნელობას შეიძლება და „ქართულ ტრანზიტს“ ამ კონტექსტში გადაწყვეტილი მნიშვნელობა იქნება. ორივე მხარეს სურს, რომ საპარტოვლო გზა ავსალი მარტრალიანი კრიტიკული მნიშვნელობის მქონე, სოფლიო მონდინალდების ბლოკირებული ადგილები. ცხადია, არსებობს ალტერნატიული მარშრუტებიც, თუმცა მათი გამოყენება რეგულაციური და პოლიტიკური სირთულეებს უკავშირდება. მარტივად რომ ვთქვათ, ეს სეპარატიზმი არის

ყარაბაღის ომი და ნეიტრალიზმის მოკრძალებული სიგნალი

ორ გზოვალ სახელმწიფო შორის გასაბაჟი ომი დაწყების შემთხვევაში, საპარტოვლო გზა უნდა იყოს იმისთვის, რომ მის სარკინოგზაზე უარყოფითი გავლენის შექმნის საფრთხე არ იქონიებდეს. უნდა აღინიშნოს, რომ მთავარი რეგორმებს ხელს კორუფციონული ელიტა უშლის, ხოლო ილჰამ ალიევის არ ჰყოფნის ძალა ან ნებისყოფა იმისთვის, რომ დაინყოს „რეგულაცია ზემოდან“. ახლო მომავალში აზერბაიჯანის მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესება თითქმის გარდაუვალი ჩანს და მთავრობას მართლა შეიძლება გაუჩნდეს ცდუნება, საზოგადოების განწყობის მართვა ყარაბაღის კრიზისის მეშვეობით ცვალოს.

სანავთობო აზერბაიჯანში უფრო მძაფრად განიცდიან. სიტუაციის ორივე მხარეს მდებარეობს მთავარი მხარეების და ალიანსის უფლებების დაცვის მიზნით, მთავრობის მიერ დაწესებული კონტროლი. მთავრობის მიერ დაწესებული კონტროლი, რათა სარქისიანსა და ალიევის ზეწოლა მოახდინონ. ასეთ სიტუაციაში ხანმოკლე, მაგრამ ინტენსიურმა შეიარაღებულმა დაპირისპირებამ ორივე მხარეს შესაძლებლობა მისცა, მოსახლეობის ემოციები ყარაბაღზე „გადაერთო“. ეს ისე თვალში ხვდება, რომ რიგმა კომენტატორებმა დაინყეს მტკიცება, რომ მიკროომის მთავარ მიზანს სწორედ ამ პოლიტიკურ-ეკონომიკური ოპერაციის ჩატარება წარმოადგენდა. ეს არსებითად არასწორია, მაგრამ ამ კონტექსტში ჩვენ შეგვიძლია გავიხსენოთ მინიმალური საპარტოვლო გზის გასაჭირი, რომელიც 2007 წლის 7 ნოემბრის მომტინგეთა სასტიკი დარბევის და შემდგომ საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგების გაყალბების შემდეგ, ლეგიტიმურების მწვავე დევი-

რომ „მადარ ნლებში“ ეკონომიკის რეალურ დივერსიფიცირებაზე ეზრუნა და „პოსტსანავთობო ეპოქას“ მეტ-ნაკლებად მშვიდად შეხვედროდა. მაგრამ თამამ რეგორმებს ხელს კორუფციონული ელიტა უშლის, ხოლო ილჰამ ალიევის არ ჰყოფნის ძალა ან ნებისყოფა იმისთვის, რომ დაინყოს „რეგულაცია ზემოდან“. ახლო მომავალში აზერბაიჯანის მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესება თითქმის გარდაუვალი ჩანს და მთავრობას მართლა შეიძლება გაუჩნდეს ცდუნება, საზოგადოების განწყობის მართვა ყარაბაღის კრიზისის მეშვეობით ცვალოს.

ორ გზოვალ სახელმწიფო შორის გასაბაჟი ომი დაწყების შემთხვევაში, საპარტოვლო გზა უნდა იყოს იმისთვის, რომ მის სარკინოგზაზე უარყოფითი გავლენის შექმნის საფრთხე არ იქონიებდეს. უნდა აღინიშნოს, რომ მთავარი რეგორმებს ხელს კორუფციონული ელიტა უშლის, ხოლო ილჰამ ალიევის არ ჰყოფნის ძალა ან ნებისყოფა იმისთვის, რომ დაინყოს „რეგულაცია ზემოდან“. ახლო მომავალში აზერბაიჯანის მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესება თითქმის გარდაუვალი ჩანს და მთავრობას მართლა შეიძლება გაუჩნდეს ცდუნება, საზოგადოების განწყობის მართვა ყარაბაღის კრიზისის მეშვეობით ცვალოს.

ვთქვათ, ეს სეპარატიზმი არის მთავრობა ყარაბაღის კონფლიქტის მიმართ ნეიტრალურ პოზიციას ინარჩუნებს და მხარეებს დიალოგის გაგრძელებას თბილისში სთავაზობს, ყოფილი მმართველი პარტიის წარმომადგენლები კი თავის განცხადებებში აზერბაიჯანის მხარდაჭერისკენ იხრებიან. გამორიცხვად არ არის, რომ ამის უკან დგას ერთგვარი სიგნალი ალიანსისა და ერდოვანის მიმართ: „დაგვიხმარეთ, ხელისუფლებებო რომ დავბრუნდეთ და თქვენთვის სასურველ პოლიტიკას გავატარებთ“.

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რას ნიშნავს „ქართველობას გვართმევენ“? რა მოხდა მერა, თუ ქართულ მიწას ვინმეს მივიყიდით, ზურგზე ხომ ვერ მოვიკიდებენ და წაიღებენ? ან კლასიკური ცინიზმი — ჰომოსექსუალიზმი, ერთნაირსქესიანთა ქორწინება გადაგვადგინაო და ა.შ.? რაც ევროპას დაემატა, ეს არის სწორად „ქართველობას გვართმევენ“ — პარიზში ჩახვალ და თავი აფრიკაში გეგონება, პარლინგი ჩახვალს — თურქეთში, ბრიუსელში მყოფს — ორივეში ერთად, პლუს არაბეთში; სწორადაც რომ გადაგვადგინა სოფლის ცოდვა, რადგან, როცა ქართველი საზოგადოება პომადიანი გიჭვავის საჯარო „ზასაოპას“ გულის რევის გარეშე შეხედავს, აქედან ერთი ნაბიჯია იმ გარყვნილებაზე, რომელშიც ისტორია ერთ დროს უპირატესულ-კონსერვატიული ევროპა.

«ევროპის მოტახება»

ფერწერული ტილო „ევროპის მოტახება“ დიდ რუს მხატვარს — ვალენტინ სეროვს ეკუთვნის. ხელოვანის შთაგონების წყარო კი ყოფილა ძველბერძნული მითი, რომლის მიხედვითაც ოლიმპოს მბრძანებელ ზევსს ფინიკიის მეფე აგნორის ულამაზესი ქალიშვილი — ევროპა შეჰყვარებია. ხარად ქცეულ ღმერთს ევროპა კუნძულ კრეტაზე გაუტაცნია, ცოლად შეურთავს და ქალს მესხამტყორცნელი ზევსისთვის სამი ვაჟი უჩუქებია...

წინამდებარე წერილის შთაგონების წყარო კი თქვენი მონა-მორჩილისთვის კიდევ ერთი „ევროპის მოტახება“ შეიქნა, ოღონდ ამჯერად ამ სათაურის დოკუმენტური ფილმი, რომელიც ერთ-ერთ რუსულ ტელეარხზე ვიხილე. ფილმი, რომელიდანაც ნათლად ჩანს, როგორ შეიძლება ძირძველი ევროპელი გერქვას, მაგრამ ევროპელობისა აღარაფერი გეტყობოდა...

ახლა მავანი მეტყვის და ერთი შეხედვით მართებულადაც — რა დროს ევროპა-ამერიკა, ქვეყანა თავზე გვემხოებაო?!

ჰოდა, მეც მანდა ვარ, მკითხველო!

დროულ აბაშიძის პოლიცი-მეისტერისა არ იყოს, „თვალის დაუდგეს ევროპას“, ჩვენ ჩვენი ვიკითხოთ, მაგრამ, ჩვენსას რომ არ ვკითხოვთ და ისე მივექანებით „განათლებული ევროპისაკენ“, ეს არის სწორედ საგანგაშო. ევროპისკენ, რომელსაც უკვე „თვალის დაუდგა“, ყურიც დაეხმო და, თუ დროულად არ მოვეგეთ გონს, ევროპელებივით საკუთარ სახლში აღარც ქართველებს დაგვაყენებენ.

ყველაფერი კი მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ დაიწყო. ბაპარტახეზული ევროპის ინფრასტრუქტურასა და ეკონომიკას აღდგანან სჭირდებოდა და მანაც ფართოდ გაუშო ქარი ქირითადად ისლამური ძველბერძნული იაზ მისხაპალს იმ იმადით, რომ ისინი, აღარც თუ გვიან, სამოქალაქო დაბრუნდნენ, მებრ-ამ...

ანავე პერიოდში აქტუალურობა შეიძინა ცნება ტოლერანტობა, აქედან გამომდინარე, — მულტიკულტურისებმა, რომელსაც დღეს ე.წ. გამოხატვის თავისუფლება, ლგბტ-პედერასტების უფლებების დაცვა, ერთნაირსქესიანთა შორის ქორწინების პროპაგანდა და სხვა ნეოლიბერალური „სიკეთები“ დაემატა. ლიბერალურმა დემოკრატიამ, რომელიც ოთხი რამის უარყოფაზე დაფუძნებულია: არა სამშობლოს; არა ეროვნებას; არა ღმერთს და არა სქესს, ანუ არა ყველაფერს, რაზეც ყოველთვის იდგა კაცობრიობა, ლამის ახალი რელიგიის სახე მიიღო.

ფაშისტების, რასისტების, ინკვიზიციის მშობელი დასავლეთი დღეს ისე გატოლდნენ, რომ თავის ეროვნულ-კულტურულ იდენტობას ნელ-ნელა კარგავს და ამ „ნელ-ნელამ“ უკვე ისე აკრიბა სიჩქარე, რომ, მგონი, უკან დასაბრუნებელი ზღურბლი, წითელი ხაზი გადაკვეთა. ნათელია, რომ ტოლერანტობის, მულტიკულ-

ტურისზმის იდეოლოგიამ სრული კრახი განიცადა ევროპაში.

თუმცა კრახს ვინდა დავებ — თუ ახამდე იაზი მუშახელის შემოდინება დოზირებული იყო და მტ-ნაკლებად ექვემდებარებოდნენ ინტეგრაციას, აშშ-ის მიერ ე.წ. არაბული გაზაფხულების მთავრობითი დემოკრატიის დამკვიდრების მცდელობა ისეთი მასშტაბის მიზრაცხილად გამოიწვია ევროპაში, რომ კატასტროფა გარდაუვალია, რომელსაც, რადიკალური ზომების გარდა, სავაჭრო, სხვა რამე ვერ შევალს.

ევროპული ცივილიზაცია — უკველსი ევროპული კულტურა, ლიტერატურა, ხელოვნება, ქრისტიანული რელიგიისა და მორალური ნიშნავს ადამიანთა უფლებების დაცვას, სწორედ ესენია მთავარი მნიშვნელოვანი დირეკტივები თუ ფასეულობები, რომლებსაც, უპირატესად, მსოფლიო მსოფლიო მიზრაცხილად გამოიწვია, გარდაუვალი ტოტალური ისლამიზაციის განადგურებით ემუქრება.

დაიხ, ტოტალური, თორემ ფრაგმენტული, გნებავთ, სექტორული ისლამიზაცია, უკვე დიდი ხანია, დაწყებულია.

პარიზული ტერაქტების სერია სენ-დენის ერთ დროს პრესტიჟულ გარეუბანში დაიწყო, სენ-დენისა, რომელიც დღეს ისლამის მიმდევრებით არის დასახლებული. ისინი საფრანგეთის კანონებს არადა დაცვიდან და ლამის შარიათის კანონებით ცხოვრობენ რაიონში, სადაც ფრანგული პოლიცია ცხვირის შეყოფას ვერ ბედავს.

არა, რა განაცხადა 2009 წელს საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ: „გახდე ფრანგი — ნიშნავს ალბანო ცივილიზაციის ფორმა, ლირებულებები, ტრადიციები... საფრანგეთის ის ქვეყანაა, რომელშიც ეკლესია სახელმწიფოსგან გამიჯნულია და ყველას რწმენა — პატივსაცემი, მაგრამ ჩვენ ვერ შევუგულებით იმას, რომ ქალები პირბადის მიღმა ტყვედ დარჩნენ, მოკლებულნი იყვნენ საზოგადოებრივ ცხოვრებაში მონაწილეობის, საკუთარი იდენტობის უფლებას“.

ეს განცხადება სარკოზის პრეზიდენტის სავარძლად დაუჯდა, რადგან „პრადვინუტმა“ ფრანგმა ამომრჩეველმა ფრანსუა ოლანდმა პირადად პრეზიდენტად და მანაც პირველი, რაც გააკეთა, ერთნაირსქესიანთა შორის ქორწინება აკანონა, რაზეც სარკოზი, როგორც პრეზიდენტი, ვერ შეეგუებოდა. ნათელია, რომ ტოლერანტობის, მულტიკულ-

ევროპული სივილიზაცია — უკველსი ევროპული კულტურა, ლიტერატურა, ხელოვნება, ქრისტიანული რელიგიისა და მორალური ნიშნავს ადამიანთა უფლებების დაცვას, სწორედ ესენია მთავარი მნიშვნელოვანი დირეკტივები თუ ფასეულობები, რომლებსაც, უპირატესად, მსოფლიო მსოფლიო მიზრაცხილად გამოიწვია, გარდაუვალი ტოტალური ისლამიზაციის განადგურებით ემუქრება

ანიანის, მათი ფალკონის, შან ვალსაინის და სხვა მრავალი რაინდის თავგადასავლების დამსწრეთა მთავარ საფრანგეთში. და ეს — მიუხედავად იმისა, რომ ელისა მინდვრებზე გამართულ საპროტესტო აქციებზე მილიონი ფრანგი გამოვიდა, მაგრამ ოჯახებით, ახტარა ბავშვებით მისული ფრანგები პოლიციაში ცრემლმომხსნები აიკითხა და ხელკატებით დაარბია.

მანამდე კი სულსშემძვრელი რამ მოხდა: პარიზის ლეთისმშობლის ტაძრის საკუთრების მფლობელი სწორედ ერთნაირსქესიანთა შორის ქორწინების დაკანონების გასაპროტესტებლად თავი მოიკლა ცნობილმა მწერალმა, ისტორიკოსმა და საზოგადო მოღვაწემ დომინიკ ბენარმა, — ეგებ ფრანგი ხალხი გონს მოეგოს, გამოფხიზლდესო, მაგრამ შენც არ მომიკვდე, ფრანგები მხოლოდ მაშინ „გამოფხიზლდნენ“, როდესაც „შარლი ებდოს“ რედაქცია დახვრიტეს ნინასწარმეტყველ მუჰამედზე გამოქვეყნებული ამაზრუნე კარიკატურით შეურაცხყოფილმა ისლამისტმა ტერორისტებმა.

მი პარიზი — ფრანგებთან ერთად აღნავლდა „პრადვინუტი“ მსოფლიო, საქართველოს ნაწილის ჩათვლით(?). ანალოგიური რამ მოხდა ბრიუსელშიც. მოლენბეკის რაიონი, რომელშიც ტერაქტი მოახდინეს, ძირითადად, ისლამის მიმდევრებით არის დასახლებული. ადგილობრივ მოსახლეობას იქ სიცოცხლის საფრთხის გამო აღარ დაე-

გომება და საცხოვრებლად ქალაქის გარეუბნებში ან სულაც სოფლად გადადეს. სასახლემო ღამე კელენი?

ჯერ სად არიან, გაუპატიურების შემთხვევები მერე დაითვალონ, როდესაც ზაფხული მოვა და მთელი ევროპა გახდის-ჩახდელი გამოვსა ქუჩაში...

ახლა ვიღაც იტყვის: რა, მხოლოდ საფრანგეთ-ბელგია და გერმანია ევროპაა? კი, ბატონო. უკვე დასრულდა, რომ პრადვის მთავარი მოედანზე ზაფხულის პირველ დღეს განიხარეთება ონანიზმის მოყვარულთა მასობრივი, საჯარო მასტურბაციის აქცია და, რა მითხვას, უფრო უსუსტად, რა ჰქვია ამას?..

ერთი ნამითაც არ შემიყვარა ევროკავშირის მიერ ოკეანისგალმული პატრონის მთავარი დირექტივის — ერთნაირსქესიანთა ქორწინების — დასაკანონებელი ქმედებები და, რა თქმა უნდა, ანტირუსული კამპანია, საინფორმაციო ომი, რომელიც სირიაში რუსეთის გამარჯვების შემდეგ განსაკუთრებით არის თვალში საცემი. დაიხ, გამარჯვების, რადგან, რაც ოკეანის 60-საზღვიანთა კოალიციამ ორ წელიწადში არ გააკეთა (დაიხ, არ და არა — ვერ), 6 თვეში გააკეთა რუსეთმა — ტერორისტებისგან გაათავისუფლა მსოფლიო კულტურის საბაზური პალმირა, ხოლო სრულიად სირიის განმდნად „ისლამური სახანდინოს“ მებრძოლებსგან მსოფლიოდ დროის საკითხია.

ამას წინათ რუსეთმა მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის ჟურნალისტები პალმირაში შეიყვანა. მათ შორის ამერიკელი ჟურნალისტებიც უნდა ყოფილიყვნენ, მაგრამ ბოლო მომენტში ერთხმად თქვეს უარი. უფრო უსუსტად, ათქმევინეს, თორემ რომელი ჭკუათმყოფელი ჟურნალისტი იტყოდა უარს პალმირას მონახულებაზე?!

რა არის ეს, თუ არა კლასიკური „უჩემოდ ვინ იმღერეთა“?

ბოლო ხანს რუსოფობიაში აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებიდან პოლონეთი პირველობს. მთელი ქვეყნის მასშტაბით დაიწყო მეორე მსოფლიო ომისადმი მიძღვნილი ძეგლების წგრევა, რომელთა რაოდენობა 500 აჭარებებს. მათ შორის, არც პოლონური წარმოშობის გერმანულ რუმინოვსკისა და მსოფლიო ჩარნიხისკის ძეგლები დაინდეს...

600 ათასი საბჭოთა მეომარი შეენირა პოლონეთის თავისუფლებას, გადარჩენილებს კი ყვავილებით ხედებოდა პოლონელი ხალხი. ხალხი, რომელთა უმრავლესობა წინააღმდეგა ძეგლების წგრევის, მაგრამ ვინ უსმენს მათ?!

არადა, უშუალოდ სტალინის ზემოქმედებით დათანხმდნენ მოკავშირეები პოლონეთისთვის გერმანული ტერიტორიების მიერთებას, რაც, ჯამში, 100 ათას კვ.კმ-ზე მეტია. ყოფილი გერმანული ბრესლავი, დღეს პოლონური ვროცლავი, ტურისტული ინდუსტრიის მთავარი პუნქტია. ამ ტერიტორიიდან სტალინის ბრძანებით გაასახლეს 6 მილიონი გერმანელი და ამის შემდეგ

სსრკ-ის მსოფლო მოქმადნა-ტად მოსხენიებას რა ჰქვია? — რა და, რაც ერთ პოლონელ ჟურნალისტს წამოსცდა ტელეკომპანია „ერ-ტე-ერის“ პირდაპირ ეთერში: „ეს ყველაფერი 2016 წლის 9 ივლისს დამთავრდება, ანუ, როდესაც ვარშავაში ნატოს სამიტი დასრულდება და ობამა წავა პოლონეთიდან. აბა, რა ვქნათ, აშშ-ის პრეზიდენტს საბჭოთა არმიის გენერლების ძეგლებს ხომ არ დავანახებთო?“

აქ, როგორც იტყვიან, უკომენტაროდ...

რუსეთს არაერთხელ გადაურჩენია ევროპა თუნდაც ნაპოლეონ-პიტაგორისგან და ხვალ შეიძლება კვლავ გადასარჩენი შეიქნეს ისლამიზაციისგან, მაგრამ, როგორც იმუქრებიან რუსი პოლიტოლოგები, რუსეთი აღარავის გადარჩენას არ აპირებს, რადგან გადარჩენილები მხოლოდ უმადურობით პასუხობენ — ევროპის ქვეყნების ხელისუფლებებისთვის (და არა ხალხის უმრავლესობისთვის) რუსეთი მენტალურად არის მიუღებელი, რომლის თავიდათავი მიზეზი მართლმადიდებლობაა.

წერილის ბოლოს — ქართველი ნეოლიბერალიზმის ხელისუფლებისა და ტოლერანტობის წინააღმდეგობის საშუალებად, რომელიც ცინიკური კითხვების სპეციალ-რას ნიშნავს „ქართველობას გვართმევენ“? რა მოხდა მერა, თუ ქართულ მიწას ვინმეს მივიყიდით, ზურგზე ხომ ვერ მოვიკიდებენ და წაიღებენ? ან კლასიკური ცინიზმი — ჰომოსექსუალიზმი, ერთნაირსქესიანთა ქორწინება გადაგვადგინაო და ა.შ.?

რაც ევროპას დაემატა, ეს არის სწორად „ქართველობას გვართმევენ“ — პარიზში ჩახვალ და თავი აფრიკაში გეგონება, პარლინგი ჩახვალს — თურქეთში, ბრიუსელში მყოფს — ორივეში ერთად, პლუს არაბეთში.

სწორადაც რომ გადაგვადგინა სოფლის ცოდვა, რადგან, როცა ქართველი საზოგადოება პომადიანი გიჭვავის საჯარო „ზასაოპას“ გულის რევის გარეშე შეხედავს, აქედან ერთი ნაბიჯია იმ გარყვნილებაზე, რომელშიც ისტორია ერთ დროს უპირატესულ-კონსერვატიული ევროპა.

სწორადაც რომ გადაგვადგინა სოფლის ცოდვა, რადგან, როცა ქართველი საზოგადოება პომადიანი გიჭვავის საჯარო „ზასაოპას“ გულის რევის გარეშე შეხედავს, აქედან ერთი ნაბიჯია იმ გარყვნილებაზე, რომელშიც ისტორია ერთ დროს უპირატესულ-კონსერვატიული ევროპა.

ევროპა გეოგრაფიულად ისევე იქ არის, არავის მოუკიდებია ზურგზე, მინა არავის მიუტაცებია, მაგრამ მას შემდეგ, რაც ევროპელებმა ქრისტიანულ მორალს მეტისმეტად ტოლერანტობა, გამომხატვის თავისუფლება და კუჭის ფილოსოფია ანაცვალეს, მათი სულიერება განადგურდა და გადამთიელი მათ სამშობლოსაც მალე მიიტაცებს.

ეს არის ის მიზეზი საზღაური, რომლის გადახდაც მოუწევს დავარცხნილ ევროპას დანაშაულებრივი გულგრილობის გამო და სულაც არ მინდა, რომ მსგავსი ფასის გადახდა ჩემს სამშობლოსაც მოუწიოს, თორემ საქართველოში სიტყვა „ტოლერანტობა“ არავინ იცოდა, როცა შემხვნარებლობის, რაინდობის, ქალ-ვაჟთა თანანსწორების სახარება მიეცით მსოფლიოს — „ვეფხისტყაოსანი“, და ჩვენში არავინ და არასდროს ყოფილა ჩაგრული რელიგიურ-ეთნიკური ნიშნით.

დავით მსხიპია

გეგარკუნიკ
სააპოკრიფო მხარე

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

შოუბიზნესის სამინისტროს კი უკვე ჰყავს ღირსეული მინისტრი, რომელსაც, თავის მხრივ, ჰყავს პროფესიონალთა გუნდი, რომელმაც იცის, როგორ უნდა გაასაიდუმლოს ბიუჯეტიდან გამომყოფილი თანხების ხარჯვის დინამიკა, ისიც ზუსტად იცის, როგორ უნდა დახარჯოს 29 მილიონი ტენდერებისა და რაღაც სისულელეების გარეშე!

ქართული კულტურა ახალ სიმაღლეებს იყვრებს! ეროს რამაზოტი, რობი უილიამსი, „მარონ ფაივი“ — ეს არის ნაბიჯი ქართული კულტურის მორიგი აღმასვლისა და გაბრწყინებისთვის, მაგრამ, რა თქმა უნდა, არა მხოლოდ ეს. საქართველოს კულტურის სამინისტროს წარმომადგენლები და პირადად მისი აღმატებულება მინისტრი გვირდებოდნენ, რომ მიმდინარე წლის მაისიდან ქართული კულტურის აღორძინებისა და აღმშენებლობის ჯერარნახული ტალღა დაიწყება სახელწოდებით „ჩექ ინ ჯორჯია“.

აბა, რაღა დროს იმჟამინდელი უაზრო მიდგომები კულტურის სფეროში, როდესაც „რუსები ენას და კულტურას გვართმევდნენ“ და ქართული კინო, თეატრი, ქართული საოპერო ხელოვნება ჯერ საბჭოთა კავშირისა და შემდეგ უკვე მსოფლიოს მასშტაბით მოივლიდა ხოლმე უამრავ ქვეყანას. არც ესტრადა ჩამოუვარდებოდა და ნანი ბრეგვაძის, „ორერას“, მოგვიანებით „ივერიასა“ თუ „ვია-75“-ის საგასტროლო ტურნეებზე სხვადასხვა ქვეყნის საკონცერტო დარბაზებში ტევა აღარ იყო. არანაკლები ყურადღება ექცეოდა ქართულ მწერლობას, სახვით ხელოვნებას თუ ხელოვნების კიდევ სხვა დარგებს... თუმცა, უკვე გითხარით, რომ ეს იმხანად იყო, როდესაც „რუსები ქართულ ენას ანადგურებდნენ“...

პირველ რიგში კი, იმ ყველაფრის „გადამორებით“, რასაც „ნაცების“ დროინდელი რიტორიკა უწევია: **თურქია, „ა-კლასის პარსკვლავების“ ჩამოყვანა საქართველოში მხოლოდ ქართული კულტურისთვის კი არ არის სასარგებლო, არამედ ტურისტების ნაპაღის გასაზრდად და ქვეყნისთვის ჯიარბუნის ხელშეწყობისთვისაა.** აბა, რა! ხომ გახსოვთ, **ტოტო კუტუნიოსა** და **შაპირას** თბილისში ვიზიტებისას როგორ გადაივსო უცხოელი ტურისტებით აქაურობა და მათი ნასვლის შემდგომ კი როგორი კოლოსალური მოგება ნახა ჩვენი ქვეყანა. ბიუჯეტი ისე გადაივსო, რომ საქართველოს მთავრობამ აღარ იცოდა, რომელი სოციალური პროგრამა დაეფინანსებინა და კიდევ რამდენი ათეული ლარით გაეზარდა პენსიები და შემწევობები.

აი, ამდენი შემოსავალი მოგება და ტურისტების უწყვეტი ნაკადი მოსდევს ხოლმე „აკლასის“ ვარსკვლავების სტუმრობას საქართველოში. თუმცა, გაუგებარია, რაღა საქართველოში მოსდევს ამ მომღერლებს უცხოელები, როდესაც მათ საქართველოში ჩამოსვლამდე დასავლეთ თუ აღმოსავლეთ ევროპის ყველა ქვეყანაში აქვთ ხოლმე ტურენე. ამჯერადაც, ცნობილია, რომ **რამაზოტი** და **ილია-ამსი** რუსეთიდან ენგვეციან თბილისს და აქედან კი ერეკლასს გაემშურებიან.

მოკლედ, გამოდის, ჩვენს კულტურის მინისტრს, უბრალოდ, სიტყვაზე უნდა ვენდოთ, რომ „აკლასის“ ვარსკვლავების აქ ჩამოყვანა, კულტურასთან ერთად, ტურიზმსაც დიდ სამსახურს გაუწევს... სხვათა შორის, მინისტრის სიტყვაზე ნდობა სხვა ბევრ რამეშიც გვინდევს. აბა, სხვა რა გზაა, როდესაც, შურნალისტიც კითხვაზე, რატომ არ გამოცხადდა ტენდერი ამ დოკუმენტებისთვის ბიუჯეტის დასაფარავლად 29 მილიონის ასათვისებლად, მინისტრს ჭეშმარიტად მინისტრული პასუხი აქვს — **„არ იყო საჭირო“**.

მინისტრის არგუმენტმა აქ მართლაც ქვეა გახეთქა: **„იმ კომპანიებს, რომლებსაც სურს ინიციატივა აქვთ დიდი გამოცდილება ასეთი ღონისძიებების გაკეთებისა, ვაქცევთ იმის დაკვირვებას, ვინც არის გამომწვევად აქვს. მაგალითად, „ისტორიკონსტრუქციონი“ შავი ზღვის ფსტივალს, 20 წელიწადი, აქვთ და რად უნდა ამათ ტენდერი? მათზე უკეთ ვინ გააკეთებს?“**

ნინანარ ვიტყვი: **მინისტრმა გოლოს, როგორც იქნა, ისიც გაგვიჩვენა,**

კულტურული და ფული რად უნდა?

ან ტენდერი რად უნდა, ან კულტურას განვითარება რად უნდა? ან რა არის კულტურა და რა — შოუბიზნესი, ანაგაზღვრა რად უნდა? და, საერთოდ, ტრული რად უნდა? ფული უნდა კულტურისთვის! რადგან იმას, რასაც მიხილ გიორგაძე აკეთებს და მფარველებს, კულტურას ნამდვილად ვერ დავარდებით, ეს უფრო ტაშ-ფანდური, შახტი-კოტი და კულტურულია!

რომ მისი ყოფილი კომპანია „ისტორიკონსტრუქციონი“ 29 მილიონიდან შავი ზღვის ფსტივალისთვის „სულ რაღაც“ 2 მილიონი იღავს თურქია. თუმცა ის ალარ უთქვამს, ხსენებულ 29 მილიონი გათვალისწინებული სხვა ღონისძიებებისთვის ბიუჯეტის დასაფარავლად. მათი ნაწილი მე კულტურის სამინისტროში გადმოვიყვანე. ჩემი გუნდით მოვედი. ამიტომ ბევრ რამეს კულტურის სამინისტრო გარეთ გატანის გარეშე ვინც არის გამომწვევად აქვს. მაგალითად, „ისტორიკონსტრუქციონი“ შავი ზღვის ფსტივალს, 20 წელიწადი, აქვთ და რად უნდა ამათ ტენდერი? მათზე უკეთ ვინ გააკეთებს?“

სამაგიეროდ, ზუსტად ვიცით შემდეგი: „ასეთი გამოცდილი ადამიანები საქართველოში სხვაგან არ არიან. მათი ნაწილი მე კულტურის სამინისტროში გადმოვიყვანე. ჩემი გუნდით მოვედი. ამიტომ ბევრ რამეს კულტურის სამინისტრო გარეთ გატანის გარეშე ვინც არის გამომწვევად აქვს. მაგალითად, „ისტორიკონსტრუქციონი“ შავი ზღვის ფსტივალს, 20 წელიწადი, აქვთ და რად უნდა ამათ ტენდერი?“

სადაც იყავი, ზუსტად ვიცით შემდეგი: „ასეთი გამოცდილი ადამიანები საქართველოში სხვაგან არ არიან. მათი ნაწილი მე კულტურის სამინისტროში გადმოვიყვანე. ჩემი გუნდით მოვედი. ამიტომ ბევრ რამეს კულტურის სამინისტრო გარეთ გატანის გარეშე ვინც არის გამომწვევად აქვს. მაგალითად, „ისტორიკონსტრუქციონი“ შავი ზღვის ფსტივალს, 20 წელიწადი, აქვთ და რად უნდა ამათ ტენდერი?“

ყვის „ისტორიკონსტრუქციონის“ პროფესიონალთა გუნდში, თორემ კანონი რამდენ რამეს დანიშნულ რამებს, მაგას თუ მივამცინეთ ყურადღება, ხომ დაგვირგვინებდა განუვითარებელი კულტურაც, ტურიზმიც და მთლიანად?

და, საერთოდ, მგონი, **დროს, კულტურის სამინისტრო განუვითარებელი სულაც სახელი გადავარდებით და „შოუბიზნესის“ ან „ჯამ-საიპინის“, ან „ჯაზ-ფესტივის“ სამინისტრო დავარდებით!** ნუ, კი, ჯანდაბას, თუ მაინც დამაინც, ცალკე გამოვყოთ კულტურის სამინისტრო და მინისტრად დავუნიშნოთ ვინმე ბნელი, ჩამორჩენილი, თეატრის, ფერწერის, პოეზიის, მწერლობისა და ეგეთი სისულელეების მოყვარული და თავშიც ქვეა უხლიათ!

შოუბიზნესის სამინისტროს კი უკვე ჰყავს ღირსეული მინისტრი, რომელსაც, თავის მხრივ, ჰყავს პროფესიონალთა გუნდი, რომელმაც იცის, როგორ უნდა გაასაიდუმლოს ბიუჯეტიდან გამომყოფილი თანხების ხარჯვის დინამიკა, ისიც ზუსტად იცის, როგორ უნდა დახარჯოს 29 მილიონი ტენდერებისა და რაღაც სისულელეების გარეშე!

სხვათა შორის, „ნაცების“ პერიოდში სწორედ ის ადამიანები გაჰკიდნენ, — რას ჩამოყვავს მიშა სააკაშვილს ეს უცხოელი მომღერლები, გაჭირვებულ ხალხს მიხედოსო, რომლებიც დღეს „ჩექ ინ ჯორჯიას“ მთავარ მხარდამჭერებად გვევლინებიან და უკვე კურტუმობსაც ამზადებენ მომავალ კონცერტებზე ასათამაშებლად...

არც ის აზრიკრავს ვინმეს მიხედვის ნაცვლად, ეს უცხოელი „აკლასის პარსკვლავები“, სააკაშვილის დროსაც რომ სწორედ მიხილ გიორგაძეს ჩამოყვავდა, ხალხს მას ჩამოყვავს, თანაც ახლა უფრო მაღალი სტატუსით — კულტურის მინისტრის.

ეგრეა! ვაზელინიანი ადამიანები მხოლოდ მაშინ კნავიან, როდესაც მათ უკანალში თავის შეყვინის საშუალება არ აძლევდნენ და თავის ვაზელინით გაპოხვა ამაოდ დაურჩებოდა ხოლმე. ხოლო, თუკი გრძნობენ, რომ სხვა, მაგრამ არანაკლებ მომგებიან უკანალში ნარნარად ასრიალებენ ვაზელინიან თავებს, მაშინ, უკანალის პატრონთან ერთად, თვითონაც სიამოვნებით იტრუნებიან ხოლმე!

ქართული კულტურულია კი, როგორც ჩანს, უკვე თვითონ ფულია და, როცა უნდა, მაშინ ამოიღებს და, როცა უნდა, დახარჯავს კიდევ...

გეორგიის მსოფლიო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„მერკელმა განაცხადა, რომ გერმანიაში სარეკორდო რაოდენობით ლტოლვილების შემოსვლა ქვეყანას შეცვლის. მას იმედი ჰქონდა, რომ ყველაფერი კარგისკენ შეიცვლებოდა, მაგრამ ასე არ მოხდა. რადგან მიგრანტებმა ქაოსი შემოიტანეს ქვეყანაში — ქურდობენ, ხშირად აუპატიურებენ გერმანელ ქალებს და ბევრ სხვა დანაშაულსაც სჩადიან“.

რატომ მიღიან ახალგაზრდები საქართველოდან

ქართველი ახალგაზრდები საქართველოს ეკონომიკური მდგომარეობით უკმაყოფილონი არიან. ისინი ხშირად ვერ ახერხებენ სწავლის საფასურის გადახდას. ქვეყანაში არ არის სტუდენტური დასაქმების პროგრამა, რომელიც ქართველ სტუდენტებს დამოუკიდებლად არსებობის შესაძლებლობას მისცემდა... ქართველი ახალგაზრდების პრობლემებსა და გერმანიაში სწავლისა და ცხოვრების პირობებზე გერმანიის ქალაქ დუსელდორფის უნივერსიტეტის 25 წლის სტუდენტი ნინა ლაბოშვილი გვსაუბრება.

«მიგრანტებმა ქაოსი შემოიტანეს გერმანიაში — ქურდობენ, ხშირად აუპატიურებენ გერმანელ ქალებს და ბევრ სხვა დანაშაულს ჩადიან»

— ნინა, რა მიზნით ნახვედით უცხოეთში?

— ევროპული განათლების მიღება მსურდა. მინდოდა, გამეცნო ევროპული კულტურა. ვერ გეტყვით, ძალიან განვიცადე ნახვლა-მეთქი, პირიქით — გახარებული ვიყავი, რომ ვტოვებდი უმოქმედო ქვეყანას და მივდიოდი იქ, სადაც სამედიცინო დროს ფანაჯრის სული მქონდა, როდის ჩავიდოდი. საქართველო არ არის ქვეყანა, რომელშიც შევძლებდი ეკონომიკურად გაძლიერებას. **ორი წელია, აქ ვარ და, რაც დრო გადის, მხოლოდ უფრო ვიხარებ.** ვადასტურებ ადრინდელ და დღევანდელ ნინას. დღეს გაცვიფრებით განვითარებული ადამიანი ვარ და პირობებიც მაქვს იმისთვის, რომ ჩემი შესაძლებლობები გამოვავლინო. **როდესაც გერმანიაში ჩამოვდივარ, გამიპირებდა, რომ თითქმის ყველა ახალგაზრდა ნინას კითხვას უპასუხებდა.** მიუხედავად იმისა, რომ კითხვა ძალიან მიყვარს და საქართველოშიც ბევრს ვკითხულობდი, აქ უფრო მეტად გავეცანი უცხოურ ლიტერატურას. სულ რომ არ გიყვარდეს ნინა, ისეთი გარემოა, დაინტერესდები. **ძარბაველი ახალგაზრდებისგან განსხვავებით, გერმანელებს ვერ ნარკოტიკებისა და სხვა ნივთების მიწოდებაში ბარათი გინდობს.** ცნობილმა იტალიელმა დრამატურგმა **ქარლო გოლდონიმ** თქვა: „ადამიანი კარგი ნინით ხელში არასოდეს იქნება მარტო“, და მართლაც ასეა.

ლევს საკმაოდ კარგი დამოკიდებულება აქვთ ჩემ მიმართ, მიუხედავად იმისა, რომ, როდესაც ვამბობ საქართველოდან ვარ-მეთქი, წარმოდგენა არ აქვთ, რომელ ქვეყანას ვგულისხმობ. როგორც უცხოელი, კარგად მიმიღო გერმანელმა საზოგადოებამ. თამამად შემიძლია ვთქვა, რომ ინტეგრაცია არ გამჭირვებია. **მას, ვისაც უჭირს დამოუკიდებლად ცხოვრება და საშუალო პირობებსაც ემდგომის, ვეჭვობ, რომ არ დაეხმოს და ეხმოს უკეთესი პირობები.** თავდაპირველად მეც მიჭირდა უცხო ქვეყანაში ფეხის მოკიდება, მაგრამ შევძელი, რადგან ვიცოდი, რისთვისაც ჩამოვედი — უკეთესი ცხოვრებისთვის. **გერმანია საბაზისური ანტიკონსერვატიული ქვეყანაა. გერმანია — ეს, პირველ რიგში, არის ხარისხიანი**

დავ. მერკელმა განაცხადა, რომ გერმანიაში სარეკორდო რაოდენობის ლტოლვილების შემოსვლა ქვეყანას შეცვლის, მას იმედი ჰქონდა, რომ ყველაფერი კარგისკენ შეიცვლებოდა, მაგრამ ასე არ მოხდა, რადგან მიგრანტებმა ქაოსი შემოიტანეს გერმანიაში — ქურდობენ, ხშირად აუპატიურებენ გერმანელ ქალებს და ბევრ სხვა დანაშაულს ჩადიან. ფაქტია, რომ ძალიან უკულტურო, გაუნათლებელი ხალხია. ევროპაში უფრო მარტივია კრიმინალის ჩადენა, რადგან ხელმისაწვდომია ყველაფერი და ისინიც დაძვრებიან სახლებში, მაღაზიებში, იპარავენ და ა.შ.

«მასინკელ ოჯახში, რომელთანაც ჩავედი, მძიმე სიტუაცია დამხვდა. უსაბრტოვო მკაცრობა — იმედი დიდხანს გაიკლებოდა მათთვის, ვიდრე ხელშეკრულებით იყო გათვალისწინებული — ჩამდინებოდა სათს დამატებით მათთვის. სამსახურად, ხშირად ასეთი შეთხვევები და მსგავსი არასასიამოვნო სიტუაციის თავიდან აცილების მიზნით კარგი იქნებოდა, შეიქმნას გაკონტროლებული ორგანიზაცია, რომელიც დაეხმოს უსწრაფესად დაეხმოს.»

განათლება. სასწავლებლებში კვილი საუნივერსიტეტო ტრადიციები ჰარმონიულად ერწყმის მდინარეებისა და ტიპიკური უსახლე მიღწევებს.

— თქვით, თავიდაპირველად მეც გამიჭირდა ფეხის მოკიდება, რა სირთულეების წინაშე აღმოჩნდით?

— მე ე.წ. ოპერის პროგრამით ნახვედი გერმანიაში. ერთ ოჯახში ვცხოვრობდი და შემდეგ გავხდი სტუდენტი. **მასინკელ ოჯახში, რომელთანაც ჩავედი, მძიმე სიტუაცია დამხვდა. უსაბრტოვო მკაცრობა მქონდა — იმედი დიდხანს გაიკლებოდა მათთვის, ვიდრე ხელშეკრულებით იყო გათვალისწინებული — ჩამდინებოდა სათს დამატებით მათთვის.**

გენ, რომ პატარა ქვეყნიდან ვიყავი, ანალოგიურად ეპყრობიან იტალიელებსაც და სხვა დიდი ქვეყნიდან ჩასულ სტუდენტებსაც. **დღეს გერმანიაში დაქალები სიტუაციის გამო, ლტოლვილები შემოვიდნენ ახლო აღმოსავლეთიდან, მათ გერმანელთა მიერ იმპრეტივად, შეიქმნა მასპინძელი ოჯახებიც იძულებული იქნებიან, უსამართლოდ აღარ მოიქცნენ და კონტრაქტის პირობებს დასჯერდნენ. ასე იმიტომ არ მომეცა-**

— საქართველოში არ მექნება სამსახური, რომლიდანაც ისეთ ანაზღაურებას მივიღებ, რომ დამოუკიდებლად ვიცხოვრო. მინდა, სწავლის საფასური თითოთონ გადავიხადო, მაგრამ საქართველოში ამას ვერ მოვახერხებ. მთელი ცხოვრება ვერ ვიცხოვრებ მშობლების კისერზე, მათ სახლში. დამოუკიდებელი ადამიანი ვარ, ცალკე მსურს ყოფნა, მინდა ჩემი თავი ვცხოვრებ და ამიტომ იძულებული ვარ, აქ ვიყო — გერმანიაში. გარდა იმისა, რომ ვმუშაობ, ვსწავლობ და ვცდილობ, ავიმადლო პროფესიული დონე. საქართველოში კი რომელ დამოუკი-

დებელ ცხოვრებაზე საუბარი, როდესაც ქვეყანას სტუდენტების დასაქმების პროგრამა არ აქვს. მას ახალგაზრდებმა, რომელსაც სწავლა უნდა, მათთვის მივთხოვ, რომ დაეხმოს. **სწავლა უნდა იყოს მათთვის მივთხოვ, რომ დაეხმოს. სწავლა უნდა იყოს მათთვის მივთხოვ, რომ დაეხმოს.**

— როგორია შორიდან დანახული საქართველო და როგორი გსურს, იყოს?

— ევროპიდან საქართველო ძალიან სასტიკი ჩანს და გული მტკიან. ჩვენს ქვეყანაში მძიმე ვითარების გამო. ვისურვებდი, რომ საქართველო მენახოს განვითარებული და გაბრწყინებული, ამისთვის კი ყველაფერი თავის საქმეს უნდა მიხედოს. სხვისი ცხოვრებით ცხოვრებასა და სხვის განსჯას და დანებონ თავი. მესმის, რთულია, ცხოვრობდე ქვეყანაში, რომლის ხელისუფლებაც უმოქმედოა, მაგრამ, თუ მოინდომებ, ვერაფერს შეგიძლია. ახალგაზრდობამ უნდა გაცინოთ, რომ გაუნათლებლობა საშიში სენია და ყველა უბედურება მას მოაქვს.

გეორგიის მსოფლიო

ბრიუსელის ტერორისტების ერთ-ერთი მონაწილე პერსონალის დაკავშირება

ერთ-ერთი თვითმკვლეელი ტერორისტი, რომელმაც 22 მარტს ბრიუსელში ტერაქტი მოახდინა, მცირე პერიოდის განმავლობაში ევროპარლამენტში დამლაგებლად მუშაობდა. ამის თაობაზე ევროპარლამენტის წარმომადგენელმა **ჯაუმიმ დარტისმა** განაცხადა. ევროპარლამენტის წარმომადგენელს ტერორისტის ვინაობა არ დაუკონკრეტებია. ევ-

როკავშირის სტრუქტურების წარმომადგენელი ვარაუდობს, რომ შესაძლოა აღიშნული პიროვნება ნაჯიმ ლააზრათი იყოს, რომელმაც ბრიუსელის აეროპორტში თავი აფეთქა. შეგახსენებთ, რომ 22 მარტს ბრიუსელის აეროპორტსა და მეტროს სადგურზე მოწყობილ მასშტაბურ ტერაქტებში 32 ადამიანი დაიღუპა.

ესაუბრა ქრისტინა ტოპონიკა

პაპლო ლუსიო ვასკესმა დაკითხვისას აღიარა, რომ წვეულებიდან წამოსვლის შემდეგ გზად მიმავალს „ემბაქის ხმა“ ჩაესმა და ბიჭის მკვლელობა უბრძანა. ვასკესმა ლითონის მილი თავში ჩაარტყა ბიჭს, შემდეგ ყელი გამოსჭრა და სისხლი დალია. 12 წლის მოზარდის გვამი ზემოაღწერილი შემთხვევიდან 5 დღის შემდეგ მიყრუებულ ადგილას იპოვეს.

გლობალიზაცია, რომელიც ახლავს სხვადასხვა კულტურის შერწყმის მცდელობას, ფასეულობების სისტემაში — კონფლიქტებს, ადამიანებს შორის გაუცხოებას იწვევს. ევროპამ, რომელიც საუკუნეების განმავლობაში ქადაგებდა სიტყვისა და ადამიანის თავისუფლებას, თანასწორობასა და ტოლერანტობას და რომელმაც კარგა ხანია, უგულვებელყო ქრისტიანობა, დაკარგა ის ფასეულობები, რომლებმაც აქამდე მოიყვანა, სამაგიეროდ, ჩაიძირა სულიერ და ზნეობრივ ქაოსში, სადაც წინა პლანზე წამოწეულია ე.წ. ნეოლიბერალური ფსევდოლიბერლები.

საზოგადოებრივი კი, დღეს ე.წ. დემოკრატიული ფასეულობები მხოლოდ ძალაუფლებისა და ეკონომიკური უპირატესობის გაძლიერების გამართლებად, რომელსაც დასავლეთი იყენებს ქვეყნებისა და ხალხების დასამორჩილებლად. დასავლეთის თანამედროვე ფასეულობების სისტემა — ეს არის სისტემა, რომელიც აშშ-მა შექმნა სხვადასხვა ქვეყანაში მათთვის მიუღებელი რეჟიმების დასამზობად დემოკრატიის სახელით. ეს „ფასეულობები“ კი ეწინააღმდეგება საუკუნეების განმავლობაში ჩამოყალიბებულ ქრისტიანულ (მართლმადიდებლურ) ტრადიციებს ოჯახის, ერის, განათლების, ზნეობის შესახებ და ეწევა პომოსექსუალობის, გარყვნილების, ანტირელიგიური იდეების პროპაგანდას, ამის ნათელი დასტურია აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის — ჯონ კერის მუქარა მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში ერთ-

ნაირქესიანთა ქორწინების დაკანონებაზე, ამის ნათელი დასტურია ფრანგული გამოცემა „შარლი ებდოს“ ანტი-მუსლიმანური კარიკატურები, რომელთა გამოც ტრაგედია დატრიალდა; შვედი ლესბოსელი-მღვდელმსახურის(?) განცხადება ეკლესიებიდან ქრისტიანობის სიმბოლოს — ჯვრის ჩამოხსნის შესახებ, დანიის ქალაქ ოდენსეს ზოოპარკში შოკისმომგვრელი სანახაობის — ლომის ლეშის გაკეთის — ჩვენება ბავშვებისთვის, მასობრივი მკვლელობები ამერიკის სასწავლო დაწესებულებებში — სკოლებსა და უნივერსიტეტებში და ა.შ. რუბრიკაში ვთავაზობთ სწორედ ისეთ ფაქტებს, რომლებიც მიუღებელია არა მხოლოდ ქართველი საზოგადოებისთვის, არამედ ყველა ნორმალური ადამიანისთვის. დარწმუნებით, რომ ყველაფერი, რაც ბრწყინავს, ოქრო არ არის...

უზნეობა

დემოტრაქიის სახელით უოკისმოგვრელი «ლედის დეა»

ინგლისის ქალაქ ეინტრიში ტრადიციული ყოველწლიური ზეიმი ჩატარდა — ლედის დეა, რომელიც ნაციონალური დოლის შემდეგ იმართება ხოლმე და ათიათასობით მსურველი ჰყავს. ამ დონს-ძიების ამსახველი ფოტოები გამოაქვეყნეს პოპულარულმა ბრიტანულმა გამოცემებმა: „დეილი მილი“, „შირორმა“ და „გარდიანმა“. ამ დღეს ბრიტანელი ქალები ცდილობენ, ექსტრავაგანტური სამოსებით გაიბრწყინონ და გარშემო მყოფებზე შთაბეჭდილება დატოვონ, მაგრამ დღის ბოლოს ალკოჰოლით გაბრუნებულ ავინყვებათ, რომ ქალბატონები არიან და პაპარაცების სამიზნეები ექცევიან.

პოლიციელმა 12 წლის გოგონა ჭიდაობის ილეთით ბეტონის იატაკზე დაანარცხა

ინტერნეტში გამოქვეყნდა ვიდეო, რომელშიც ასახულია, როგორ მოისროლა ჭიდაობის ილეთით 12 წლის გოგონა ამერიკელმა პოლიციელმა. ინციდენტი მოხდა ქალაქ სან ანტონიოში (ტეხასის შტატი). გოგონას დედის თქმით, სამართალდამცველს ეგონა, რომ მოზარდი თანაკლასელთან ჩხუბს აპირებდა,

მაგრამ მას მხოლოდ თანატოლთან გასაუბრება სურდა. სამართალდამცველი კი ამტკიცებს, რომ გოგონა მასზე თავდასხმას აპირებდა, თუმცა, ეს მართალი რომც ყოფილიყო, პოლიციელი ასე არ უნდა მოქცეულიყო — მან გოგონა ხელში აიყვანა, წელში გადაადუნა და ბეტონის იატაკზე სახით დაანარცხა.

ნორვეგიელმა პოლიტიკოსმა გოითსოვა, ქვეყნიდან არ გააქვეონ ლტოლვილი, როგორც გააუპატიურა

ნორვეგიელმა პოლიტიკოსმა კარსტენ ნორდალმა საჯაროდ ილაპარაკა ნორვეგიული ტელეარხის ეთერში, რამდენიმე წლის წინათ როგორ გააუპატიურა ლტოლვილმა სომალიდან.

მამაკაცის თქმით, გაუპატიურების შემდეგ ის გადაიყვანეს საავადმყოფოში, სადაც მოძალადის დნმ-ი დაადგინეს. ნახევარი წლის შემდეგ კი სამართალდამცველებმა დააპატიმრეს სომალელი მიგრანტი, რომელიც ამტკიცებს, რომ სექსუალური აქტი ორმხრივი თანხმობით მოხდა,

მაგრამ სასამართლომ მას მანინ 4,5 წლით აღუკვეთა თავისუფლება. განაჩენის გამოცხადებამდე კარსტენ ნორდალმა შეიტყო, რომ სომალელს ქვეყნიდან დეპორტაციასა და სომალში გაგზავნას უპირებენ და ცრემლად დაიღვარა: „თავს დამნაშავედ ვგრძნობ.“

ქნობ. მე ვარ მიზეზი იმისა, რომ მას ნორვეგია დაატოვებინონ. მას გაუარკვეველი მომავალი ეძენება სომალში. ის უკვე იჯდა ციხეში და აღარ არის საჭირო მისი კიდევ უფრო მითად დასჯა, თანაც ასლა უფრო მკაცრად, — განუცხადა ნორვეგიელმა პოლიტიკოსმა „ენ-ერ-კას“ ჟურნალისტს და დასძინა, რომ მოძალადე არ სძულს, რადგან ის სამყაროში არსებული უსამართლობის პროდუქტია, რომელსაც ცხოვრების საშინელება პირობებმა დაომმა დალი დაასვა.

ვაიკირა გკვლელმა 12 წლის ბიჭი სისხლს გაიოსალა

6 აპრილს ამერიკის ქალაქ შანტსვილში სიკვდილით დასაჯეს ტეხასელი პაპლო ლუსიო ვასკესი, რომელმაც 1998 წლის აპრილში ყელი გამოსჭრა 12 წლის დევიდ კარდენას და მის სისხლს სვამდა, ვიდრე ბიჭმა სული არ განუტყევა. აღსანიშნავია, რომ დანაშაულის ჩადენის მომენტში ვასკესი ალკოჰოლითა და ნარკოტიკით იყო გაბრუნებული.

როგორც ამერიკული გამოცემა „იუ-ეს-ვი თუდეი“ იუწყება, პაპლო ლუსიო ვასკესმა დაკითხვისას აღიარა, რომ წვეულებიდან წამოსვლის შემდეგ გზად მიმავალს „ემბაქის ხმა“ ჩაესმა და ბიჭის მკვლელობა უბრძანა. ვასკესმა ლითონის მილი თავში ჩაარტყა ბიჭს, შემდეგ ყელი გამოსჭრა და სისხლი დალია. 12

წლის მოზარდის გვამი ზემოაღწერილი შემთხვევიდან 5 დღის შემდეგ მიყრუებულ ადგილას იპოვეს. სასამართლომ უარყო ადვოკატების მოსაზრება, რომ ვასკესი დანაშაულის ჩადენის მომენტში შეურაცხადი იყო და დამნაშავეს ორგანიზმში შხამის შეყვანით სიკვდილი მიუსაჯა.

მოამზადა ნიკა კორინთიელა

წლის მოზარდის გვამი ზემოაღწერილი შემთხვევიდან 5 დღის შემდეგ მიყრუებულ ადგილას იპოვეს. სასამართლომ უარყო ადვოკატების მოსაზრება, რომ ვასკესი დანაშაულის ჩადენის მომენტში შეურაცხადი იყო და დამნაშავეს ორგანიზმში შხამის შეყვანით სიკვდილი მიუსაჯა.

ახალი საარტილერიო დანადგარი „კოალიცია სვ“ ისვრის გაცილებით შორს, ზუსტად და სწრაფად, ვიდრე მისი მსგავსი დანადგარები, რომლებითაც შეიარაღებულია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის არმია. ამასთანავე, მასზე დამონტაჟებული 152 მმ-იანი ქვემეხის მართვა შეუძლია არა მხოლოდ ეკიპაჟს, არამედ სამეთაურო პუნქტსაც — დისტანციურად.

კაჩა ბაღაძე!

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჰაუბიცა «კოალიცია სვ» — საუკეთესო საარტილერიო დანადგარი მსოფლიოში

„კოალიცია სვ“ — ეს არის უნიკალური საარტილერიო დანადგარი, რომლის დანიშნულება ტაქტიკური ბირთვული იარაღის, საარტილერიო და ნაღმსატყორცნი ბატარეის, ტანკებისა და სხვა დაჯავშნილი ტექნიკის, აგრეთვე, ცოცხალი ძალის განადგურებაა.

ამ თვითმავალი ჰაუბიცის საცდელი ნიმუშები წარმოდგენილი იქნა დიდ სამამულო ომში გამარჯვების 70 წლის-თავისადმი მიძღვნილ მოსკოვში გამართულ სამხედრო აღლუმზე 2015 წელს.

„კოალიცია სვ“-ს ერთ-ერთი განსაკუთრებული მახასიათებელი არის ის, რომ ეკიპაჟი (3 კაცი) იზოლირებულ დაჯავშნილ კაფსულში თავსდება, რაც მის უსაფრთხოებას ზრდის, რადგან სიცოცხლისათვის სახიფათო ვითარებაში ადამიანებს შეეძლება

სწრაფად დატოვონ სამხედრო მანქანა და სიცოცხლე შეინარჩუნონ. ჰაუბიციდან სროლის სიშორე 70 კმ-ია, ამიტომ დამიზნება თანამგზავრული სანავიგაციო სისტემის მიერ გადაცემული კოორდინატების მიხედვით ხორციელდება, სროლა კი — მართული ყუმბარებით. ახალი საარტილერიო დანადგარი „კოალიცია სვ“ ისვრის გაცილებით შორს, ზუსტად და სწრაფად, ვიდრე მისი მსგავსი დანადგარები, რომლებითაც შეიარაღებულია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყ-

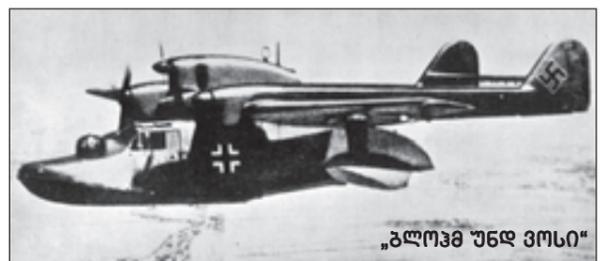

ნის არმია. ამასთანავე, მასზე დამონტაჟებული 152 მმ-იანი ქვემეხის მართვა შეუძლია არა მხოლოდ ეკიპაჟს, არამედ სამეთაურო პუნქტსაც — დისტან-

ციურად. „კოალიცია“ თავისი მახასიათებლებით საუკეთესოა მსოფლიოში — განაცხადა ამ თვითმავალი ჰაუბიცის დამამზადებელი ქარხნის გენე-

რალურმა დირექტორმა ალექსეი ნოსოვმა. აღსანიშნავია, რომ „კოალიცია სვ“ თავისი ტექნიკური მახასიათებლებით გაცილებით სჯობს ამერიკულ „მ109“-ს.

უდიდესი ჰიდროპლანები

„გლომ უნდ ვოსი“

მფრინავი ნავების ევოლუცია 1929 წელს აგებული „დორნიე დო იქსიდან“ დაიწყო — ეს იყო 40 მ სიგრძის გერმანული ფირმა „დორნიეს“ სამგზავრო მფრინავი ნავი, რომელიც ჰაერში 12 ძრავას აჰყავდა. წყალზე გადასადგილებლად კი ფიუზელაჟის ქვეშ კიდევ ერთი ძრავა ჰქონდა. ამ ჰიდროპლანს 189 მგზავრის გადაყვანა შეეძლო.

1935 წელს საფრანგეთმა დაამზადა ჰიდროპლანი „ლა-ტაქოიერ-521“, რომელმაც რამდენიმე მსოფლიო რეკორდი დაამყარა. მეორე მფრინავი ნავი „ლიტინანტა“ მეორე მსოფლიო ომის დაწყებამდე ოთხი რეისი შესასრულა ნიუ იორკამდე. ფრენას სულ 34 საათი დასჭირდა. ჰიდროპლანი გერმანელებმა 1944 წელს უკანდახვევისას დაწვეს. შემდეგი გიგანტი ჰიდროპლანი კი 1942 წელს ააგეს ამე-

რიკელებმა. ეს იყო საოკეანო დაპატრონო თვითმფრინავი „მარტინ ჰი-19-38 მარსი“, რომელსაც „მფრინავი დრედნოუტი“ შეარქვეს (დრედნოუტი — „უშიშარი“ — ეს არის ლინკორის კლასის ამერიკული ხომალდი). პირველი საბჭოთა ჰიდროპლანი „ანტ-22“ 1934 წელს დაამზადეს. მისი დანიშნულება იყო საზღვაო ფლოტისთვის სადაზვერვო ინფორმაციის შეგროვება და მტრის ციხე-

დებების დაბომბვა. ამას გარდა, „ანტ-22“-ს შეეძლო დიდგაბარიტინი ტვირთის გადატანაც — მცირე ზომის წყალქვეშა ნავებისა და სატორპედო კატერების.

ყველაზე მძიმე ჰიდროპლანად აღიარებულია გერმანული „გლომ უნდ ვოსი“ (ზღვის დრაკონი), საფრენი აპარატი აღჭურვილი იყო 16 ტყვიამფრქვევითა და ორი 20-მილიმეტრის ქვემეხით. ყველაზე დიდ გაბარიტების მქონე მფრინავი ნავი კი ამერიკელებმა დაამზადეს. „ჰაიბას H-4 ჰაერპლანის“ ფრთების სიგრძე 90 მ-ს აღწევდა. 8-ძრავიანი და 180 ტონა მასის მქონე ჰიდროპლანს „ნაფის ბატი“ შეარქვეს, რადგან ხისგან იყო დამზადებული. მას 170 სამხედროს გადაყვანა შეეძლო. ჰიდროპლანი დღეს მოთავსებულია მაკინეილის (ორგონის შტატი) საავიაციო მუზეუმში, რომელსაც ყოველ წელიწადს 300 ათასამდე ტურისტი სტუმრობს.

2016 წლის მარტში რუსეთის შავი ზღვის ფლოტის სარდლობამ თავის შეიარაღებაში მრავალფუნქციური თვითმფრინავი ამფიბიის — „A-40 ალბატროსი“ მიღების შესახებ განაცხადა. ბერიევის სახელობის საკონსტრუქტორო ბიურომ ჯერ კიდევ სსრკ-ის დანგრევამდე დაამზადა რეაქტიული ჰიდროპლანები. ახალი „A-40 ალბატროსი“ მრავალი მახასიათებელი საგრძნობლადაა გაუმჯობესებული და ის ამჟამად მსოფლიოში ყველაზე დიდ ჰიდროპლანად ითვლება.

„მარტინ ჰი-19-38 მარსი“

„A-40 ალბატროსი“

რუსეთის არმია ბრძოლისუნარიანობით 10-ჯერ აღემატება ნატოს ჯარებს

თავდაცვის კვლევის გაერთიანებული სამეფო ინსტიტუტის ექსპერტებმა დაადგინეს, რომ რუსეთის არმია ბრძოლისუნარიანობის მიხედვით 10-ჯერ აღემატება ნატოს ჯარებს. ექსპერტთა მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით, რუსეთის ფედერაციას შეუძლია, ოთხ დღეში საბრძოლველად გაამზადოს 47 ათასი „სამხედრო ელემენტი“ (სამხედრო პირი და ტექნიკა), ნატოს კი ანალოგიურ პერიოდში მხოლოდ 5 ათასი ჯარისკაცის გამოყვანა შეუძლია, ანუ თითქმის 10-ჯერ ნაკლებს.

ხოლო 2-3 კვირის განმავლობაში რუსეთის შეიარაღებული ძალების 60 ათასი სამხედრო ნაწილი და ქვედანაყოფი

საბრძოლველად მზად იქნება. რუსეთის სამხედრო ტექნიკის ნაწილი ერთ დონეზეა დასავლეთის ტექნიკასთან,

მეორე ნაწილი კი მას სხვადასხვა მარცხვლად აღემატება. რუსეთს შეუძლია, დისტანციურად დაბომბოს ლონდონის ტერიტორია ვესტმინსტერის სასახლიდან ტრაფალგარის მოედანამდე ან ტემზის ნაპირიდან სენ-ჯეიმს პარკამდე. მანამდე, 2015 წლის დეკემბერში ბრიტანეთის პარლამენტმა მთავრობას წარუდგინა მოხსენება ქვეყნის უსაფრთხოების შესახებ, რომელშიც რუსეთი „ისლამურ სახელმწიფოსთან“ ერთად მთავარ საფრთხედ იყო მოხსენიებული.

ღაფნაჩაილი იაჩაღი

„ზიგ-ზაუერი 3 226“

ამ პისტოლეტს რჩეულთა იარაღს უწოდებენ და, უკვე მრავალი წელია, ბევრი ქვეყნის ძალოვანი სტრუქტურები მსოფლიოს საუკეთესო პისტოლეტებს შორის ასახელებენ.

ეს იარაღი 1981 წელს დაამზადა იარაღის მოქმედმა ორმა ფირმამ — შვეიცარიულმა „ზიგმა“ და გერმანულმა „ზაუერმა“. სპეციალისტები ამ იარაღში ყველაზე მეტად სროლის მაღალ სიზუსტეს აფასებენ.

ტიმინიკური მახასიათებლები: მასა — 802 გრ, სიგრძე — 196 მმ, ლულის სიგრძე — 112 მმ, ვაზნები — 9X19 მმ, მჭიდი — 12 ან 13-ვაზნიანი

მოამზადა ნიკა კორნოთილაძე

1980 წლისთვის ზამთრის კოლმეურნეობა 8 000 ტონაზე მეტ ყურძენს აწარმოებდა, ხორბალს — 10 000 ტონას, ქერს — 2 500 ტონას, შვრიას — 700 ტონას, მკენსუბიას — 1500 ტონას, მსხვილფეხა საქონლის რაოდენობა 3500 სულს მიაღწია, მათ შორის, ძროხა იყო 1 200 სული, ცხვარი და თხა — 3 500 სული, ღორი — 4 000 სული, მათგან დედა ღორი — 2 000 სული, კოლმეურნეობას ემსახურებოდა 112 ტრაქტორი, ყველა სახეობის ავტომანქანა — 122 ცალი, კომბაინი — 24 ცალი, მისაბედი მოწყობილობა — 600 ცალი. სოფელში ცხოვრობდა 1 500 კომლი, მათ შორის, 1 200 მუშახელი.

ვიზორი. უფასოდ ეძლეოდათ სპეცტანსაცმელი. მეცხოველეობის ფერმებში და მინდვრად მომუშავეებს რეგულარულად მიეწოდებოდათ შურნალ-გაზეთები.

გოლო წლებში საზოგადოებრივი ცხოვრება ისე განვითარდა, რომ კოლმეურნეობის შრომადრის გათვალისწინებით უხვად იღებდნენ ყველს, კარასა და ხორცს. რაც შეეხება რძეს, კოლმეურნეობას საშუალება ჰქონდა, კოლმეურნისთვის ყოველდღიურად მიეყიდა იმდენი, რამდენიც მას სჭირდებოდა — 10 კანიადა.

ცხადია, ასეთ პირობებში კოლმეურნეობისთვის პირდაპირ საკუთრებაში პირუტყვის ყოლა აუცილებლობას აღარ წარმოადგენდა, ამიტომაც განაცხადეს კოლმეურნეობაში ძროხების შესასყიდად გამოყოფილ კრედიტზე უარი.

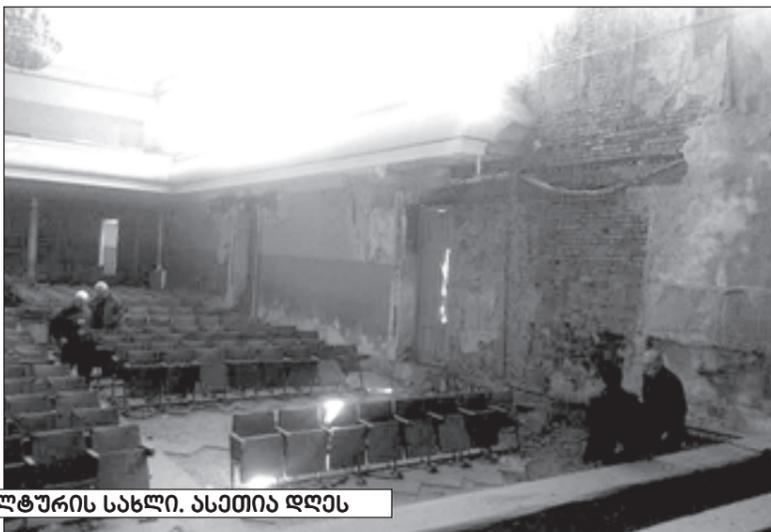
სტალინის კოლმეურნეობის ლეგენდარული თავმჯდომარე, სოციალისტური შრომის გმირი ნიკო მამიაშვილი ახალგაზრდების შესანიშნავი აღმზრდელიც იყო. სწორედ მისი აღზრდილები იყვნენ ჩემი მასპინძლები: ელგუჯა ნატროშვილი, რომელიც კოლმეურნეობის მთავარ ზოოტექნიკოსად მუშაობდა წლების განმავლობაში, შემდეგ კი — ამავე კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ; გივი ბიკაშვილი სულ ახალგაზრდა ამოიყენა ბატონმა ნიკომ მხარში და მოადგილედ დანიშნა, ხოლო როდესაც დამსახურებულ პენსიაზე გავიდა, კოლმეურნეობის თავმჯდომარეობა მას ჩააბარა; შურთაზ ნატროშვილი კი, რომელიც მთავარ აგრონომად მუშაობდა, ჯერ ოზანის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე გახლდათ, შემდეგ კი — ნითელწყაროს რაიადმსაკომის თავმჯდომარე.

ელგუჯა ნატროშვილი მიყვება:

ერთხელ სახელმწიფოსთვის მარცვლის ჩაბარებას რომ მოვრჩით, მისი გადასახლება დაეწყო კოლმეურნეობის წევრებზე. მარცვლელის საფასურს ხელფასიდან ვუქვითავდით. აღსანიშნავია, რომ ხელფასზე გაცილებით მეტი პრემია ჰქონდათ. მოსახლეობას მოსავალი საწყობებიდან არ გაჰქონდათ, ჩვენ კი შესანახი ადგილები გვიჭირდა. ბატონმა ნიკო მამიაშვილმა კოლმეურნეობის საერთო კრებაზე ძალიან მკაცრად მოსთხოვა კოლმეურნეობის წევრებს, მარცვლელის საწყობებიდან გაეტანათ. რამდენიმე კაცმა თავმჯდომარეს განუცხადა, მარცვლელის წავიღეთ და შევინახეთ, მეტი ადგილი აღარ გვაქვს და, თუ

ასეთი იყო ზამთრის კოლმეურნის სახლი. ასეთია დღეს

კოლმეურნეობასაც არ შეუძლია შენახვა, ჩავაბაროთ სახელმწიფოს და მომავალ წელს შესაბამისი რაოდენობით დაგვიბრუნოს“.

გივი ბიკაშვილი: „ერთხელ საწყობებში ბევრი ყველი დაგვიგროვდა. ყველა კი სპეციფიკური შენახვა სჭირდება. გაბრაზებულმა ბატონმა ნიკომ დამავალა, — თუ ყველი ნებით არ მიაქვთ, დატვირთეთ თვითმცლელი და ეზოში ჩამოუცალეთო. ასე მივეტანა ფერმის ერთ-ერთ მუშას შტონა ყველი, რომელიც პრემიის სახით ეკუთვნოდა, მაგრამ არ მიჰქონდა. როდესაც კარზე მივაგდექით და მძღოლს თვითმცლელის ძარის აწვევა ვუბრძანე, მაშინდა იკადრა, — ცოტა ხანს მადროვე, — მეზობლები მოვიხმარო. რამდენიმე მეზობლის დახმარებით ერთი საათის განმავლობაში ცლიდნენ ყველით სავსე მანქანას და დროებით აიგინეს ქვეშ გაშლილ ბრეზენტზე აწყობდნენ.“

იყო, ბატონო გრიშა, ძლიან ბევრი ქონება იყო, ხალხი მის დაბინავებას ვერ აუდიოდა. ოჯახში წყლის ტურტულიც კი ღვინით ივსებოდა, როდესაც ღვინის განაწილებას ვინცედიდით შრომადრის მიხედვით. მზესუმზირის ზეთი, თაფლი და კარაქი ხომ აუარებელი იყო. კოლმეურნეობა განსაკუთრებულ მზრუნველობას იჩენდა ომში დაღუპულთა ოჯახების მიმართ. სოფელში ღვინის ოჯახი არ აღირიცხებოდა“.

ეროვნულ-განმათავისუფლებელმა მოძრაობამ სულ სხვა მზე „ამოაბრწყინა“ ქიზიყში და, კერძოდ, ზემო მაჩხაანში. სტალინური „კოლხოზებიდან“ ხალხის გათავისუფლებისთვის ბრძოლის დროს კამბეჩოვანში (ქიზიყში) **ნოდარ ნათიაშვილი** და **პაატა კოლმეურნეობა** აღმართეს, რომელთა სინდისზეც არის ერთ-ერთი აყვავებული და ნამდ-

ვილ კომუნიზმად ქცეული ჯაფარიძის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარის, სოციალისტური შრომის გმირის — **ნიკო ყოჩიაშვილის** უცვარი გარდაცვალება. მან ვერ გაუძლო ქვეყნისა და საერთო საქმის მტრების აღვირახსნილ თარეშს და, როდესაც ამ ავანტიურისტებმა საკოლმეურნეო დოვლათის ხელაღებით დარჩება დაიწყეს, გული გაუსკდა. მათ სინდისზე ფაშა-ხევისურეთისა და ქველეთის სინდის-ნამუსის, პატიოსნების ეტალონის — **არსენ კობახიძის** ოჯახის დაქცევა და განადგურება, რომელსაც მიაყოლეს ზემო ქედების მიერ წლების განმავლობაში შექმნილი მთელი საკოლმეურნეო დოვლათი (ამაზე მეორე წერილში უფრო ვრცლად მოგიყვებით).

„განმათავისუფლებლები“ ხალხში დადიოდნენ და აგიტაციაზე მებრუნებდნენ, ეს **მონაზა, რომელიც კოლმეურნეობაშია და თავმჯდომარეობდა პატრონობას, თქვენ გაკუთვნილი, შიშლილით შეხვიდით ფარმავი და, რომელიც ძროხებს მოვალეობდა, სახლში ნაიყვანოთ, ზრეაზი ყურძენი დაკრეფოთ და სახლში დაწყოთ, ასევე, სახლში ნაიყვანოთ მარცვლელი, რომელსაც საწყობებში ვერა იტყვს.“**

ასე დაიწყო ხალხის „განთავისუფლება“ სტალინური „კოლხოზებისგან“ ხალხის მხსნელმა ეროვნული მოძრაობის ზოგიერთმა ტვინნაღრძობამ მეთაურმა, რომლებიც ქვეყნის საუბედუროდ (ზოგიერთი) საკანონმდებლო ორგანოებში და თანამდებობებზეც კი მოხვდნენ. ჩვენ კი, ვინც შევენიშნალმდებებოდით ხალხის ქონების ასეთ ქაოსურად განაწილებას, „ციციკორეებად“ გვნათლავდნენ.

1990-იანი წლების დასაწყისში ზამთრის კოლმეურნის

გიგანტი კოლმეურნეობის დოვლათი ყვავ-ყვავიანი დაიბრუნა და სხვადასხვა კუთხეში დაუწყეს კიბება. დარჩა მხოლოდ შირაქის თვალწინა დოვლათი, რომელიც 30-40 კილომეტრით იყო დაშორებული. უტრანსპორტოდ, უტაქსიკოდ დარჩენილ მოსახლეობას თითო ჰექტარზე ოდნავ მეტი მიწა მისაწვდომი იყო.

გაყიდული, ჯართში ჩაბარებული და გასაჩუქრებული ტექნიკისა და ტრანსპორტის გარეშე 40 კილომეტრით დაშორებულ მიწას ფასი არ ჰქონდა ქიზიყელი გლეხისთვის, რის გამოც ზოგიერთმა კუთვნილი მიწა მეზობელს აჩუქა ან მიჰყიდა. უშემოსავლოდ დარჩენილ გლეხს სწრაფად გამოეხილა კოლმეურნეობის დროინდელი სარჩო-საბადებელი, გაუცვდა ძველი ნიფხა-პერანგი და სანდლები, გაუთავდა საკვები. მიწის საყიდელი ფული კი არა, სიგარეტის ფულიც ვეღარ მოიძია, ამიტომ მიწაც და საქონლის სადგომიც შირაქში, ელდარში, ტარიბანაზე თუ ენამთაზე გადაამთიელმა იყიდა. ქიზიყელი ცხვრის მოვლას მოსწყვიტეს და საბერძნეთში მოხუცებულის მოსაველელად გაამგზავრეს.

დღეს ზამთრის კოლმეურნის სახლი გაბა-გაბიდან ერთი სუთნისაა. დანვას სკოლა და მიწასთან გასწორების კოლმეურნეობის სახლია. ცეცხლი წაუქიდა საყოფაცხოვრებო მომსახურების კომპლექსს. არ ფუნქციონებს პურის საცხობი და კინოთეატრი.

უპატრონოდ არის მიგდებული მინმოუსვლელთა მემორიალი, რომელიც ერთ-ერთი თვალსაჩინო ადგილი იყო არა

მხოლოდ ქიზიყელთათვის, არამედ უცხოეთიდან ჩამოსული ტურისტებისთვისაც. მათთვის მინმოუსვლელთა მემორიალი, ფიროსმანის მუზეუმის შემდეგ, მეორე ადგილი იყო. დიდ სამამულო ომში დაღუპული ყველა ზემო მაჩხაანელის სახელზე სათუთად მოვლილი თითო ვაშლის ხე იდგა და ზედ მიკრულ თითბრის ფირფიტაზე გვარი, სახელი და მამის სახელი იყო ამოტვიფრული.

გამომგებავალია დღევანდელი მდგომარეობა სოფლის ცენტრში აღმართული უნიკალური კულტურის სახლის, რომელიც 700 ადგილზე იყო გათვლილი, ოქროს ვარაყი მოძეული სასახლის, რომელიც არაა დატოვებული, კედლები ჩამოტყდნენ, „პარკეტი“ აყრილი, კმირფასი სპაში-სპაში დატოვებული და მიყრილი.

ზემო მაჩხაანის კოლმეურნეობაში, სადაც მუშაობდა 1 222 შრომისუნარიანი ქალი და კაცი, 84 მწველავი იყო, 50 — მწყემსი, 18 — მეხბორე, 188 — მეცხვარე, 40 ადამიანი კი მეღვინეობის ფერმაში იყო დასაქმებული.

კოლმეურნეობა წელიწადში 12 მილიონი მანეთის ღირებულების პროდუქციას აწარმოებდა და ფონდში 10 577 406 მანეთი ჰქონდა. დღეს კი ეს ციფრები წულის ტოლია. კოლმეურნეობას 50 უმაღლესი განათლების მქონე მაღალკვალიფიციური კადრი ემსახურებოდა. თუ ამას სოფლის ინტელიგენციასაც დავუმატებთ, სოფლად დასაქმებული კვალიფიციური კადრების რაოდენობა 200 კაცს აღწევდა. დღეს კი დანგრეული კულტურის სახლის ერთ პატარა ოთახში 4 თანამშრომელია შეყვანილი. დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის წარმომადგენელი, **გიორგი იაკო-**

ბიშვილი, ერთობ კულტურული და განათლებული ახალგაზრდა და თავი ისე უჭირავს, თითქოს ზემო მაჩხაანის თავს დატყევილი უბედურება მისი ბრალი იყოს. არადა, როდესაც ამ სოფელში და სხვაგანაც ეს გაუგონარი მეხთატეხა მოხდა, გიორგი დაბადებულს არ იყო.

მიკვირს, როდესაც ტელეეკრანიდან გვმოძღვრავენ ხოლმე, — კომუნისტების პერიოდში ცენტრალიზებული და დიქტატორული მართვა იყო და ხალხს არავინ არაფერს ეკითხებოდა. **დავიწყოთ, ნიკო მამიაშვილის პერიოდში ზამთრის კოლმეურნეობაში არაა დატოვებული, ოქროს ვარაყი მოძეული სასახლის, რომელიც არაა დატოვებული, კედლები ჩამოტყდნენ, „პარკეტი“ აყრილი, კმირფასი სპაში-სპაში დატოვებული და მიყრილი.**

მკითხველო, ვერ წარმოიდგენთ იმ სიცარიელეს, რომელიც ხალხითა და საყოველთაო დოვლათით ოდესღაც სავსე სოფელში ამჟამად სუფევს:

„არსიდან ხმა, არსით ძახილი!.. მშობელი შობილს არას მეტყუოდა, ზოგჯერ კი ტანჯვით ამოძახილი ქართველის ძილშია კენესა ისმობა!“

ასეთია სტალინური „კოლხოზისა“ და კაპიტალისტური მუნიციპალიტეტის ცხოვრების წესი და შინაარსი.

მანქანა-ტრაქტორთა პარკი დღეს

საყოფაცხოვრებო კომპლექსის შენობის ნანგრევები

მსოფლიო მშვიდობის დაცვას ამერიკის გარეუბნის (როგორც ამჟამად ცხვრის დაცვის რეაგონის გარეუბნი), მაგრამ ახლ მსოფლიოს გარეუბნი ვერ იცხვრება. ამერიკამ, უბრალოდ, თავი უნდა დაანებოს საკუთარი თავით ალტაცებას. მან გვერი უნდა ისწავლოს და ნაკლებად ასწავლოს სხვებს. ამერიკა ხშირად არ უნდა ჩაერიოს სიტუაციებში და დატოვოს ისეთი, „როგორც არის“ — არ დაანებოს ის, რაც მუშაობს. ასე გაცილებით უკეთესი იქნება ყველასთვის — მსოფლიოსთვისაც და თვით ამერიკისთვისაც.

მსოფლიოს ჰაბაზონის ჰაბოროი

ბოლო რამდენიმე ათწლეულის განმავლობაში მსოფლიო აკვირდებოდა აშშ-ის საოცარ გარდაქმნას: სანამ არსებობდა საბჭოთა კავშირი, აშშ ძლიერი იყო და წინ მიიწეოდა, მაგრამ, როდესაც სსრკ დაიშალა, აშშ-მა უცებ დაიწყო დასუსტება. და რაც მთავარია, ამას თვითონ ამერიკელებიც აღიარებენ.

რატომ არის 1980-1990-იან წლებში გადაღებული ამერიკული ფილმები 2000 წლის შემდეგ გადაღებულზე უკეთესი, მიუხედავად იმისა, რომ XXI საუკუნეში კინოში შეიტანეს კომპიუტერული გრაფიკა და ფილმები უფრო შთაბეჭდავი გახდა, და კარგი მსახიობებიც ბევრია ჰოლივუდში? **რატომ** დამარცხდა აშშ-ის არმია 1957-1975 წლების ვიეტნამის ომში, რომელშიც 50 ათასი ჯარისკაცი დაკარგა, და რატომ იწვინა მარცხი ერაყშიც 2003-2011 წლის ომში, სადაც მხოლოდ 5 ათასი ჯარისკაცი დაღუპა?

რატომ შეეძლო ადრე აშშ-ს მთავარეუბნის კოსმოსური ხომალდის გაგზავნა დამოუკიდებლად, ახლა კი რატომაც იძულებულია, კოსმოსურ თანამგზავრამდე ტვირთის ატანაში დახმარება რუსეთს სთხოვოს?

რატომ ჰყავდა აშშ-ს ადრე 15 ავიამზიდი და ახლა რატომ ჰყავს 12?

არის კიდევ ბევრი „რატომ“, რომლებზეც პასუხი თვით აშშ-ის ქმედებაში იმალება.

ვიღრე სსრკ არსებობდა, აშშ არ იყო მსოფლიოს ერთადერთი ძლიერი ძალა, ამიტომ წინ მიიწეოდა — უკეთესობისკენ, მაგრამ 1991 წლიდან, როდესაც სსრკ დაიშალა, ამერიკა მსოფლიოს ერთადერთი დაშვარცხნაძი ძალა გახდა.

და ამერიკა დაიწინა. როგორ უნდა მოიქცა, როცა ყველაფერი შვიკილია?

კომპიუტერებისა და ინტერნეტის სწრაფად განვითარებამ 1990-იან წლებში, როდესაც აშშ უპირობო ლიდერი იყო, კიდევ ერთხელ დაამტკიცა ამერიკელთა უპირატესობა მსოფლიოში.

და ამერიკელები გაამაყდნენ. ეს ნელ-ნელა მოხდა, **წლიდან წლივად გრძობდნენ. და განსაკუთრებულად განსაკუთრებულად განსაკუთრებულად და კიდევ იმის, რომ აშშ ყოველთვის მარტალია. ეს მსოფლიოში ვადაა აშშ-ში 1990-იან წლებში ჩამოყალიბდა, შედეგად, ახალ ათწლეულში აშშ შვიკიდა, როგორც №1, სხანაღმინი ყველა ნიშნის მიხედვით.**

მაგრამ სიამაყე ხომ ცოდვაა, ანუ ცუდია რელიგიის თვალსაზრისით. ამერიკული ოცნების არის ასეთია: „აღამიანი, რომელმაც საკუთარი თავი შექმნა“ — ეს არის ამპარტავნობის ცოდვის მოკლე შინაარსი. ამპარტავნობა — ეს ფუჭი გზა დიდებისკენ მიმავალია, ე.ი. მცდარი, უაზრო, არასწორი გზა დიდებისა და წარმატების.

აშშ-ს დაავიწყდა, რომ მისი სიმდიდრე დაფუძნებულია ოქროს, ურანის,

რკინის, ძვანახშირის, ნავთობისა და სხვა სასარგებლო წიაღისეულის უზარმაზარ მარაგებზე, მშენიანი ველაზე, თბილი კლიმატზე, ზღვასთან სინალოზე და იმზე, რომ ამ ქვეყანაში დიდი სისხლისმღვრელი ომი არასოდეს ყოფილა. დიხ, აშშ-ს თავისი არსებობის განმავლობაში არასოდეს დაუპარავს 1 მლნ-ზე მეტი ჯარისკაცი ომებში, მსოფლიოს გარეშე ქვეყანაში კი ბევრჯერ გამოიარა სისხლიანი კონფლიქტების საშინელება.

აშშ-ში იღებენ ფილმებს, რომლებშიც მთავარი გმირი ყველას და ყველაფერს ანადგურებს, კლავს „ცუდ ბიჭებს“, არადა, ამ ცუდ ბიჭებსაც ხომ ჰყავთ ოჯახი და ნათესავები, რომლებსაც დააკლდებათ მამა, შვილი, მეგობარი?... და ხომ შეიძლება, რომ ამ „ცუდი ბიჭებიდან“ ყველა ისეთი ცუდი არ იყოს, აუცილებლად სიკვდილი რომ იმსახურებდეს?! მაგრამ სცენარისტისა და რეჟისორისგან დაცული მთავარი გმირი მიდის გამარჯვებისკენ, როგორც უკვდავი და ძლევა მოსილი.

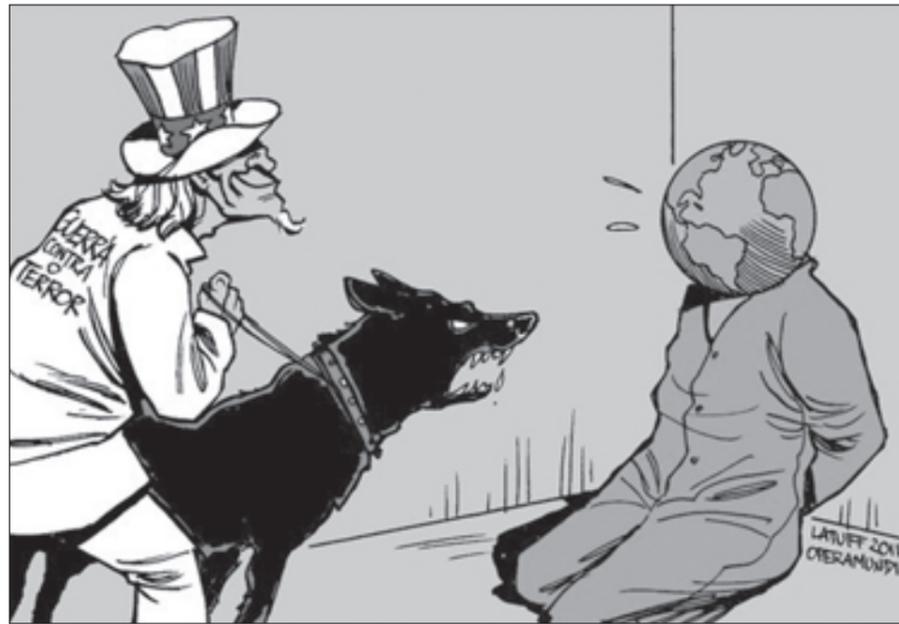
ცხოვრებაში კი ასე არ ხდება.

სწორედ იმიტომ, რომ აშშ-ს არასოდეს გამოუვლია სისხლისმღვრელი ომები, ამერიკელებს სრულად ვერ წარმოუდგენიათ, რომ მათ სხვა ქვეყანაში „გომგამგამებში“ მიამტ არა მხოლოდ დამოკრახია, არამედ ომების, რომლებიც კლავს თვით დამოკრახის იდას.

სიამაყე — ეს არის გზა ეგოიზმისკენ, რომელიც კლავს თვითკრიტიკას. **სანამ** ამბობდა: „მეფისთვის ბევრი რამ ნებადართულია იმიტომ, რომ მისთვის ყველაფერია ნებადართული“.

აშშ-ს თითქმის ყველაფერი შეუძლია, ამიტომ თვითონ უნდა შეიზღუდოს საკუთარი თავი, სხვებისთვის სამაგალითო რომ იყოს, მაგრამ ამერიკა ასე არ იქცევა. 2000-იანი წლებიდან აშშ-მა საკუთარი თავი დაარწმუნა, რომ განსაკუთრებულია და მიისაკუთრა უფლება, თვითონ გადაწყვიტოს, რა არის კარგი და რა — ცუდი მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში. მსოფლიო კი დიდია და ყველგან არის პრობლემები, რომელთა გადაწყვეტასაც აშშ თავისი რეცეპტით ცდილობს და არ ესმის, რას ეუბნებიან ისინი, ვინც აშშ-ს არ ეთანხმება.

„ის, ვინც ებრძვის ურჩხულს, უნდა გაფრთხილდეს, რომ თვითონ არ იქცეს ურჩხულად. და თუ დიდხანს იყურები უფსკრულში, მაშინ უფსკრულიც გიყურებს შენ“ (ნიტში).

ნარკოტიკოლოგებმა აშშ-ს უკვე ჩამოკლია უსოდველოვის გარეუბნი და, აქედან გამომდინარე, ამ ქვეყანა დაკარგა თავისი უმთავრესი უპირატესობა — სხვების რწმენა, რომ აშშ სწორი გზით მიდის

შევაფასოთ მსოფლიოში აშშ-ის მოქმედება ბოლო ოცი წლის განმავლობაში:

1. ბრძოლა დამოკრახისთვის

აშშ დემოკრატიის დასამკვიდრებლად იბრძოდა იუგოსლავიაში, ავღანეთში, ერაყში, რომელიც სირიაში, უკრაინასა და სხვა ქვეყნებში, რომელთა უმრავლესობა დღეს საშინელი დღეშია. საერთო ჯამში, დემოკრატიის ექსპორტის საკითხებში აშშ-ს წარმატება არ აქვს.

2. ბრძოლა საერთაშორისო ტერორიზმის წინააღმდეგ

ჯერ კიდევ 1990-იან წლებში აშშ-ის მთავარი მიზანი იყო „ალ ქაიდა“, შემდეგ აშშ-ის მონაწილეობა იქცნენ „თალიბანის“ და „ისლამური სახელმწიფო“ (არაბ. — დაიში).

ეს ტერორისტული ორგანიზაციები აკრძალულია რუსეთსა და ამერიკაშიც, მაგრამ ეს არ არის მთავარი — **საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლაში აშშ-ს წარმატება არ აქვს. „ალ ქაიდა“ კვლავაც განაგრძობს არსებობას ისევე, როგორც „თალიბანი“ ავღანეთში. ომებისგან დანებარებულია ირანში და სირიაში კი აღმოცენდა ახალი ტერორისტული ორგანიზაციები — ადრე არსებული გაცილებით ძლიერი და აგრესიული — „ისლამური სახელმწიფო“, რომელიც კიდევ არაერთხელ დაგზავნავს თავისი საშინელი ძალები.**

და ეს არის სისტემა, ამერიკული წარუმატებლობების სისტემა!

აშშ წელა, მაგრამ მანინე მიქანება ციცაბო სიბრტყეზე, ძველთ, უფსკრულიდან, რაღბან წარუმატებლობის რაოდენობა ყოველთვის გადადის ხარისხში: „შინ წარუმატებელი და სულმოცარული ხარ!“

თუმცა აშშ-ს კიდევ შეუძლია წარმოადგოს, წინ და ზევით სვლა, თანაც ამერიკა ძლიერი და მდიდარი ქვეყანაა. მაგრამ წარუმატებლობებმა აშშ-ს უკვე ჩამოკლია უსოდველოვის შარავანდელი და, აქედან გამომდინარე, ამ ქვეყანა დაკარგა თავისი უმთავრესი უპირატესობა — სხვების რწმენა, რომ აშშ სწორი გზით მიდის.

სსრკ დაიშალა იმიტომ, რომ ირწმუნა აშშ-ის, დაიჯერა,

რომ გზა, რომლითაც მიდიოდა აშშ, ერთადერთი და სწორი იყო, მაგრამ რუსეთს უკვე აღარ სჯერა ამერიკისა, სწორედ ამიტომ რუსეთის ფედერაცია არავითარ შემთხვევაში არ დაიშლება.

*ავღანელები ამერიკელებთან ერთად იბრძოდნენ რუსების წინააღმდეგ, მაგრამ სსრკ წავიდა და ავღანეთი პირისპირ აღმოჩნდა აშშ-თან. რა გამოვიდა აქედან? — აშშ-მა კიდევ ერთი მტერი შეიქმნა.

*2003 წელს აშშ-მა ერაყი მიწასთან გაასწორა, ქვეყნის განადგურებით კი საუშუალოდ ჩაუყარა ბევრი ტერორისტული დაჯგუფების აღმოცენებას. რა მიიღო შედეგად? 2003 წლიდან ერაყი გაცილებით ნაკლებად სწორი უმთავრესი აშშ-ს, ვიდრე დღეს „ისლამური სახელმწიფო“.

*აშშ-მა და ევროკავშირმა სირიის საშინალო ომისთვის უპირატესობა აქვს. არა მგონია, რომ ევროკავშირს, რაღბან ევროკავშირში მნიშვნელოვნად გამოვიდა ტერორიზმის დონა.

და ვინ არის დამნაშავე? ვინც გინდა ის, იღონდ არა ამერიკის შეერთებული შტატები, რაღბან, თვით ამერიკის თვალსაზრისით, ის შუამცდარია.

როგორ უნდა წარიმართოს მოლაპარაკება მასთან, ვინც თავიდანვე თვლის, რომ მართალია, ხოლო მოლაპარაკების მაგიდასთან მჯდომ პარტნიორი — მტყუანი? როგორ უნდა აუხსნა რამე მას, ვისაც არაფრის გაგონება არ სურს? როგორ უნდა აუხსნა რამე მას, ვინც ხედავს, მაგრამ უარყოფს იმას, რასაც ხედავს? ამ კითხვებზე ისტორიას მხოლოდ ერთი პასუხი აქვს — ეს არის ძალადობა.

აშშ-ის ამპარტავნობა, რომელიც კლავს თვითკრიტიკას, მსოფლიოში ძალადობას ამკვიდრებს, მაგრამ ამას ოკეანეებით, ძლიერი არმიითა და სპეცსამსახურებით დაცული აშშ ჯერჯერობით ვერ აცნობიერებს.

მსოფლიო დიდია. მსოფლიო მშვენივრად იცხოვრებს ამერიკის გარეშე (როგორც ამჟამად ცხოვრობს ძველი რომის გარეშე), მაგრამ აშშ მსოფლიოს გარეშე ვერ იცხოვრებს. ამერიკამ, უბრალოდ, თავი უნდა დაანებოს საკუთარი თავით ალტაცებას. მან ბევრი უნდა ისწავლოს და ნაკლებად ასწავლოს სხვებს. ამერიკა ხშირად არ უნდა ჩაერიოს სიტუაციაში და დატოვოს ისეთი, „როგორც არის“ — არ დაანებოს ის, რაც მუშაობს.

ასე გაცილებით უკეთესი იქნება ყველასთვის — მსოფლიოსთვის და თვით ამერიკისთვისაც.

კონსტანტინე შამაღინი „საგარეო საზოგადოებრივი ურთიერთობების განვითარების ცენტრი“

მეხუთე შესაქლებლობის რეალიზება ვერ მოხერხდა 2010 წელს, როდესაც ნატოს წევრი ქვეყნები აშშ-ს მოუწოდებდნენ, ევროპის ტერიტორიაზე არსებული 180 ამერიკული ბირთვული ზომები კონტინენტიდან გაეხიზნათ. ნაცვლად იმისა, რომ გაეზიარებინათ ეს მოწოდება, ამერიკის დელეგაციამ ნატოელი ქორეების მხარე დაიჭირა. განცხადებებმა, რომლებიც გაისმა იმავე წელს ლისაბონში გამართულ სამიტზე, ისევე, როგორც ნატოს ბოლო სამიტზე, დაადასტურა ბირთვული იარაღის მნიშვნელოვანი როლი ალიანსის საერთო სტრატეგიაში.

გამოცემა „ნეიშენელ ინტერესტის“ მიმომხილველის აზრით, აშშ-ის პრეზიდენტის ფართოდ რეკლამირებული ძალისხმევა ბირთვული განიარაღების პრობლემის შესახებ ჩაფლავდა.

პრეზიდენტ ობამას პრეტენზია აქვს დაფინის გვირგვინზე, რადგან ჰგონია, რომ მსოფლიოს ბირთვული საფრთხე ააცილა. სინამდვილეში, მისმა ადმინისტრაციამ მსოფლიოს განმავლობაში მხოლოდ რამდენიმე პატარა ნაბიჯი გადადგა ამ რისკების გასაწმენად, ამასთანავე, აამუშავა დანახარჯების მიხედვით უპრეცედენტო პროგრამა ბირთვული იარაღის მოდერნიზაციისა.

2009 წელს პრეზიდენტის სიტყვით გამოსვლამ მშვიდობის დამყარებასა და გლობალურ უსაფრთხოებაზე ყველა აადრევე და უზრუნველყო მისთვის (ობამასთვის — რედ.) ნობელის პრემიის მიანიჭება მშვიდობის დარგში. მაგრამ, სამწუხაროდ, პრეზიდენტს დაავიწყდა, განემარტა, როგორ აპირებდა ამ მაღალი მიზნის მიღწევას. უნდა ემოძრაოდა თუ არა აშშ-ს რუსეთთან შეხვედრის გზაზე თუ მრავალმხრივი მოლაპარაკებები გაემართა? ეს მოლაპარაკებები გაეროს ეგიდით უნდა გამართულიყო თუ სხვა ფორუმის სახით?

სტრატეგიული მიდგომის არარსებობის გამო ამერიკელი მალაჩინოსნები განაგრძობდნენ რუსეთთან ორმხრივ ურთიერთობას, რომელმაც მოლაპარაკებების პროცესი სტრატეგიული ბირთვული იარაღის არსენალის ორმხრივ შემცირებაზე მესამე შეთანხმებამდე მიიყვანა (ამ შეთანხმებას ხელი მოეწერა 2010 წელს, 2011 წლის 5 თებერვლიდან კი ამოქმედდა — რედ.). ეს იყო ძალიან მოკრძალებული ნაბიჯი, რომლის შედეგადაც შორი მოქმედების რუსული და ამერიკული ბირთვული იარაღის რაოდენობა უმნიშვნელოდ შემცირდა და არ შეხებია ბირთვული იარაღის სხვა სახეობებს, აგრეთვე, სხვა ქვეყნებში ასეთი იარაღის არსენალს.

მეხუთე და მეოთხე შესაქლებლობა გაჩნდა ვაშინგტონის მიერ ახალი ბირთვული დოქტრინის შემუშავებისას, მაგრამ ამ დოქტრინის მიხედვით, არა მხოლოდ კვლავაც არის დასაშვები აშშ-ის მიერ ბირთვული იარაღის გამოყენება გარკვეულ სიტუაციებში, არამედ რეზერვში არსებული ბირთვული ქობინების რაოდენობაც კი არ შემცირებულია.

ეს გონივრული ცალმხრივი ზომა იქნებოდა, რადგან ვაშინგტონის ვერ იქონიებდა აშშ-ის თავდაცვისუნარიანობაზე, თუმცა შეამცირებდა ბირთვული არსენალის მოდერნიზაციის ამჟამად მიმდინარე პროგრამის ხარჯებს.

მეხუთე შესაქლებლობის რეალიზება ვერ მოხერხდა 2010 წელს, როდესაც ნატოს წევრი ქვეყნები აშშ-ს მოუწოდებდნენ, ევროპის ტერიტორიაზე არსებული 180 ამერიკული ბირთვული ზომები

«ობამამ ნატოს პრეზიდენტს დააბრუნოს!»

5 შესაქლებლობა, რომლებსაც აშშ-ის პრეზიდენტმა ხელიდან გაუშვა

კონტინენტიდან გაეხიზნა. ნაცვლად იმისა, რომ გაეზიარებინათ ეს მოწოდება, ამერიკის დელეგაციამ ნატოელი ქორეების მხარე დაიჭირა. განცხადებებმა, რომლებიც გაისმა იმავე წელს ლისაბონში გამართულ სამიტზე, ისევე, როგორც ნატოს ბოლო სამიტზე, დაადასტურა ბირთვული იარაღის მნიშვნელოვანი როლი ალიანსის საერთო სტრატეგიაში.

ობამას სასარგებლოდ უნდა ითქვას, რომ 2015 წელს ირანთან დადებული ატომური გარიგება, პრეზიდენტისა და მისი ადმინისტრაციის მნიშვნელოვანი ნაბიჯი იყო. უმადლეს დონეზე გაერთიანებულმა შეხვედრებმა ხელი შეუწყო მსოფლიოში ბირთვული მასალების შემცირებას, მაგრამ ყველა ეს მიღწევა ფერმკრთალდება ხელიდან გაშვებული შესაქლებლობებისა და ამერიკული ბირთვული არსენალის მოდერნიზაციის პროგრამის ფონზე. სრული რეალიზაციის შემთხვევაში, ეს პროგრამა პრეზიდენტ რეიგანის დროინდელ ბირთვული შეიარაღების პროგრამასაც კი გადააჭარბებს.

არა, ბატონო პრეზიდენტო, თქვენ ვერ გაუმკლავდით ბირთვულ პროგრამას. ზრდილობა მოითხოვს, რომ დააბრუნოთ ნობელის პრემია მშვიდობის დარგში!

ბარი მ. ბლუკმანი „ნეიშენელ ინტერესტი“

2009 წელს პრეზიდენტის ნიჭიერად გამოცვლა მშვიდობის დამყარებასა და გლობალურ უსაფრთხოებაზე ყველა აადრევე და უზრუნველყო მისთვის (ობამასთვის — რედ.) ნობელის პრემიის მიანიჭება მშვიდობის დარგში. მაგრამ, სამწუხაროდ, პრეზიდენტს დაავიწყდა, განემარტა, როგორ აპირებდა ამ მაღალი მიზნის მიღწევას. უნდა ემოძრაოდა თუ არა აშშ-ს რუსეთთან შეხვედრის გზაზე თუ მრავალმხრივი მოლაპარაკებები გაემართა? ეს მოლაპარაკებები გაეროს ეგიდით უნდა გამართულიყო თუ სხვა ფორუმის სახით?

აშშ ნატოს უკანონო ომების პოლიტიკურ საფარველად იყენებს

ნატოს არსებობის საჭიროების დამცველთა არგუმენტები უნებლიეთ მიგაპყრობინებს ყურადღებას ძალიან დიდი პრობლემებიდან ერთ-ერთზე, რომელიც დაკავშირებულია ბოლო 20 წელიწადში ალიანსის მოღვაწეობასთან.

ნატოს მხარდამჭერთა აზრით, ჩრდილოატლანტიკური ალიანსი აშშ-ს კანონიერ შესაძლებლობას აძლევს, განახორციელოს სამხედრო ინტერვენცია გაეროს ნებართვის გარეშე. როგორც ისინი ამტკიცებენ, ნატო სიგნალს აძლევს ამერიკისა და მსოფლიოს საზოგადოებრიობას, რომ აშშ არის არა უბრალოდ ძალა, არამედ თავისუფალი სამყაროს ლიდერი. რა თქმა უნდა, აშშ ნატოს იყენებს იმ მიზნით, რომ თავის უკანონო და არასაჭირო ომებს საზოგადოებრივი მხარდაჭერას, თუმცა ეს ამ ომებს უფრო მეტ ლეგიტი-

მურობას არ სძენს. ასეთი პრაქტიკა სასურველი არ არის აშშ-ისთვის და საინფორმაციო თვით ალიანსისთვის — იმის გამო, რომ ნატო უაღვიღებს აშშ-ს იმ ომების დაწყების შესაძლებლობას, რომლებიც არ უნდა მოწინააღმდეგებოდეს, ალიანსი თავისი წევრების მხარეზე არასასურველ ტვირთს დას.

როდესაც ევროპის სახელმწიფოების მთავრობები იძულებულნი არიან, მხარე დაუჭირონ აშშ-ის მიერ უცხოეთში განაღებულ ომებს, რათა დაამტკიცონ, რომ ლიონის ალიანსი ნატოს წევრობისა და

ფასი დაადონ თავიანთ მოკავშირეობას (როგორც იქცეოდა ცენტრალური და აღმოსავლეთი ევროპის ბევრი ქვეყანა ერაყის ომის პერიოდში), ისინი უკანონო თუ არასაჭირო ომში მონაწილის საშინელოში აღმოჩნდებიან ხოლმე, რომელსაც საერთო არაფერი აქვს მათ უსაფრთხოებასთან. საინფორმაციო შემთხვევაში მთავრობებს შეიძლება ურთიერთობა გაუფუჭდეთ ვაშინგტონთან.

როდესაც აშშ ნატოს ეგიდით არღვევს საერთაშორისო სამართალს, როგორც ეს მოხდა კოსოვოში, ეს ალიანსს ამ დარღვევების მონაწილედ ხდის, მაგრამ ეს ვერ ეხმარება აშშ-ს, სხვა ქვეყნების თვალში უკეთესად გამოიყურებოდეს, უბრალოდ, მისი მოკავშირეები გამოიყურებიან ცუდად. ბოლო 15 წლის განმავლობაში ნატო, ძირითადად, ფუნქციონირებს, როგორც ახალი ომის დაწყების საშუალება

აშშ-ისთვის და ამ ომებში მოკავშირეებს ითრევდა. ბოლო ორი ათეული წელია, აშშ-მა უარი თქვა ნატოს, რო-

გორც თავდაცვითი კავშირის, თავდაპირველ მისიაზე. დენიელ ლარისონი „ამერიკენ კონსერვატივ“

აშშ ნატოს იყენებს იმ მიზნით, რომ თავის უკანონო და არასაჭირო ომებს საზოგადოებრივი მხარდაჭერას, თუმცა ეს ამ ომებს უფრო მეტ ლეგიტიმურობას არ სძენს. ასეთი პრაქტიკა სასურველი არ არის აშშ-ისთვის და საინფორმაციო თვით ალიანსისთვის — იმის გამო, რომ ნატო უაღვიღებს აშშ-ს იმ ომების დაწყების შესაძლებლობას, რომლებიც არ უნდა მოწინააღმდეგებოდეს, ალიანსი თავისი წევრების მხარეზე არასასურველ ტვირთს დას.

საერთაშორისო ექსპერტების შეფასებით, 2013 წელს საქართველოში დიაბეტით დაავადებული იყო 100 ათასზე მეტი ადამიანი, მათ შორის, დაახლოებით 37 ათასმა არ იცოდა, რომ დაავადებულია, დიაგნოზი არ ჰქონდა დასმული. საქმიანი დიაბეტის გავრცელების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი გამოვლინდა აჭარაში (2583), იმერეთში (2136), შიდა ქართლში (2008) და რაჭა-ლეჩხუმში (1950).

ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაცია: ქაშოვრიობა დიაბეტით არის დაავადებული

დიაბეტის პრობლემამ მსოფლიო მოიცვა, 2014 წელს ეს დაავადება 400 მლნ-ზე მეტ ადამიანს ჰქონდა. ყველაზე მეტი შემთხვევა აღრიცხულია დაბალშემოსავლიანი მოსახლეობის ქვეყნებში, განსაკუთრებით — მამაკაცებში.

დიაბეტი აღარ არის მდიდარი ადამიანების დაავადება, ის ახლა უკვე სრულიად მსოფლიოს სწულდება იქცა. 2014 წელს 422 მლნ ადამიანი იტანჯებოდა ნივთიერებათა ცვლის დარღვევის გამო. ასე აფასებს დიაბეტის გავრცელებით შექმნილ ვითარებას ჯანმრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაცია. მოხსენება იძლევა საშუალებას, დავასკვნათ, რომ 1980 წლიდან დღემდე დიაბეტით დაავადებულთა რაოდენობამ 4-ჯერ მოიმატა — 1980 წელს დიაბეტით დაავადებული იყო 108 მლნ ადამიანი.

ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მოხსენებას საფუძვლად დაედო პროფესიული გამოცემა „ლანცეტში“ გამოქვეყნებული კვლევის მონაცემები. ექსპერტებმა 4,4 მლნ რესპონდენტი გამოკითხეს და 146 ქვეყნის მონაცემები გააანალიზეს.

ძირითადი მომენტები:
*ბერმანია ტოპათეულიდან ამოვარდა: თუკი 1980 წელს ბერმანია, იტალია და დიდი ბრიტანეთი შედიოდნენ ათეულში იმ ქვეყნებისა, რომლებშიც ყველაზე მეტი დიაბეტი იყო, 2014 წელს ათეულში შევიდა ინდონეზია პაკისტანი და მექსიკა. გერმანიამ მე-6 ადგილიდან მე-14-ზე გადაინაცვლა. ამის მიზეზი არ არის ქვეყანაში ვითარების რადიკალურად გაუმჯობესება. დადებითი დინამიკა გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნებში დაავადებულთა რაოდენობის მკვეთრი მატებითაა გამოწვეული.

*მსოფლიოს მასშტაბით დაავადების შემთხვევათა 40% მოსახლეობის მატებითა და დაბალი დიაბეტით არის გამოწვეული; ჭარბი წონით — 28%, დანარჩენი 32% — ზამთრისა და ზაფხულის ორივე მთვეში. უფრო მეტი შემთხვევა მოდის დიაბეტის მე-2 ტიპზე.

*საქმიანი დიაბეტით დაავადებულთა ნახევარი 5 ქვეყანაში ცხოვრობს: ჩინეთში, ინდოეთში, აშშ-ში, ბრაზილიასა და ინდონეზიაში.

ში. სწორედ ამ ხუთ ქვეყანაში ცხოვრობს პლანეტის მოსახლეობის ნახევარი.
*დიაბეტით დაავადების რისკი, აგრეთვე, დამოკიდებულია კეთილდღეობის დონეზეც. ქვეყნებში, სადაც მაღალი შემოსავლის დონე, ძირითადად, ავადდებიან ლარიბები, ლარიბ ქვეყნებში პირიქით — მდიდრები.

ეკოლოგია, როგორც მამაკაცი

ჩრდილოეთ ევროპის ქვეყნები და გერმანია კი, გამოთვლების თანახმად, სანიმუშო სახელმწიფოების სიაში მოხვდნენ, თუმცა გერმანიაში დიაბეტით დაავადებულთა რაოდენობამ მოიმატა — თუკი 1980 წელს ეს მაჩვენებელი 3,4 მლნ იყო, 2014 წელს 5,1 მილიონს მიაღწია, მიზეზი — მოსახლეობის დაბერება. აღსანიშნავია, რომ ბერმანიის მოსახლეობაში 2,8 მილიონით მოიმატა და ახლა იმ 81,2 მლნ კაცი ცხოვრობს.

პროგნოზი უმცირესი ჯგუფისთვის

*თითქმის ყველა ქვეყანაში დიაბეტით დაავადების რისკი რისკი ცხოვრების წესის შეცვლითა და გარემოს ზემოქმედებითაა გამოწვეული. ის ყველაზე მეტად შეიძლება შეცვალოს და დაბალი შემოსავლების მიმართ მისადაპტება.

*დიაბეტით დაავადების საფრთხე ყველაზე ნაკლებად ემუქრება ჩრდილო-დასავლეთისა და სამხრეთ ევროპის მოსახლეობას, ყველაზე მეტად — შუა აზიისა და ჩრდილოეთ აფრიკის მოსახლეობას.

მოიმატა დიაბეტით დაავადებული მამაკაცების რაოდენობა:

*თუ 1980 წელს დიაბეტით დაავადებულთა შორის ქალები სჭარბობდნენ, ამჟამად ვითარება საპირისპიროდ შეიცვალა — 1980-2014 წლებში დიაბეტით დაავადებული მამაკაცების რაოდენობამ 3,6-დან 88%-მდე მოიმატა, ქალებისამ — 4,7-დან 8,2-მდე, თუმცა ქალები საშუალოდ უფრო მეტ ხანს ცხოვრობენ, ვიდრე მამაკაცები და წლების მატებასთან ერთად, შესაბამისად, დიაბეტით დაავადების რისკიც იმატებს.

*მამაკაცებში დიაბეტით დაავადების რისკფაქტორებია სიგარეტის მოწევა და ჭარბი წონა.

თუკი დიაბეტს არ შევებრძობებით და ყველაფერი ისე წარიგებთ, როგორც 2000-იანი წლების დასაწყისში, 2025 წლისთვის მსოფლიოში 700 მილიონი ადამიანი დიაბეტით იქნება დაავადებული

უფრო მეტ ხანს ცხოვრობენ, ვიდრე მამაკაცები და წლების მატებასთან ერთად, შესაბამისად, დიაბეტით დაავადების რისკიც იმატებს.

*მამაკაცებში დიაბეტით დაავადების რისკფაქტორებია სიგარეტის მოწევა და ჭარბი წონა.

სისხლში შაქრის მაღალი დონე სიკვდილის მიზეზია:

*2014 წელს სისხლში დიდი რაოდენობით შაქრის შემცველობის გამო 3,7 მლნ ადამიანი გარდაიცვალა. მათ შორის, 1,6 მლნ, ანუ 43% 70 წლის არ ყოფილა. გარდაცვალების შემთხვევები მამაკაცებში უფრო მეტი იყო, ვიდრე ქალებში.

ინფარქტის, ინსულტის, მხედველობის დაკარგვის თავიდან აცილება შესაძლებელია:

*20-დან 69 წლამდე გარდაცვლილი მამაკაცების 7%-ს სისხლში შაქრის მაღალი შემცველობა აღენიშნებოდა, ქალებში — 3%.

ინფარქტი, ინსულტი, მხედველობის დაკარგვის თავიდან ასაცილებლად საკმარისია, ამოვიცნოთ ამ დაავადების მაღალი რისკის მქონე ადამიანები და შევძლოთ მათი მოტივირება, დაინახონ აქტიური, მოძრავი ცხოვრება, ჯანმრთელი კვება და განსაზღვრული მედიკამენტების მიღება. მიზანი — ეს ყველაფერი ხელმისაწვდომი იყოს ადამიანების მაქსიმალური რაოდენობისთვის მსოფლიოში, — წერს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის თანამშრომელი პიტინა კრუტი.

შედეგების დასკვნა აჩვენებს, რა დიდია დიაბეტის პრობლემა მსოფლიოში. ის, აგრეთვე, მიუთითებს ამ პრობლემასთან წარმატებით დაპირისპირების უზარმაზარ პოტენციალზე. თუკი დიაბეტს არ შევებრძობებით და ყველაფერი ისე წარიგებთ, როგორც 2000-იანი წლების დასაწყისში, 2025 წლისთვის მსოფლიოში 700 მილიონი ადამიანი დიაბეტით იქნება დაავადებული.

ირანე ბარესი, დავუდ ოკლა, „შპიგელი“

ცნობისათვის: საქართველოს დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის მიერ 2013 წლის ნოემბერში გავრცელებული ინფორმაციით, საქართველოში ყოველწლიურად დიაბეტის 10 ათასზე მეტი ახალი შემთხვევა ვლინდება.

საერთაშორისო ექსპერტების შეფასებით, 2013 წელს საქართველოში დიაბეტით დაავადებული იყო 100 ათასზე მეტი ადამიანი, მათ შორის, დაახლოებით 37 ათასმა არ იცოდა, რომ დაავადებულია, დიაგნოზი არ ჰქონდა დასმული. საქმიანი დიაბეტის გავრცელების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი გამოვლინდა აჭარაში (2583), იმერეთში (2136), შიდა ქართლსა (2008) და რაჭა-ლეჩხუმში (1950).

თუ სისხლში შაქრის მაღალი დონე დიდი ხნის განმავლობაში შენარჩუნდება, იმატებს ისეთი დაავადებების რისკი, როგორცაა ინფარქტი, ინსულტი, თირკმელების უოქმეაობა, მხედველობის დაკარგვა, ნაკრული აუდილობა. ნაადრავი სიკვდილის თავიდან აცილება შესაძლებელია, თუკი ანალიზების მეშვეობით გამოვალთ დაავადების სიმბტომებს და ჩავიტარებთ პროფილაქტიკურ პროცედურებს. ადრეულ სიმბტომებს შეიქმნება: წყურვილი, დაუნაყრბლობის განცდა, ხშირი შარდვა, წონის დაკარგვა, მხედველობის პრობლემები და დაღლილობა

ქართველები ვერ მორიდდნენ ერთმანეთში, ვერ განიყვეს ქონება, უფლებები, თანამდებობები, ერთმანეთს დაერივნენ სამკვდრო-სასიცოცხლოდ. ახლა ამგვარად, ყველაფერი რუსეთის ბრალიაო — ერთმანეთს იმან გადაგვიკიდაო, დაპირისპირებულ მხარეებს იარაღი დაუბრუნაო. თუ უცხოელები ჩვენივე ხელით დაგვანგრებიან ჩვენი ძველანა, არაფრის პრეტენზია არ უნდა გვქონდეს.

სულბაყიდული მთავრობა და დაბნეული ქვეყანა

ხალხი და მთავრობა ერთმანეთს ჰგავს. წყლის ავზიდან ამოღებული სინჯი იგივეა, რაც ავზში ასხია. იქნებ ხალხის შეურაცხყოფა იყოს მასთან დღევანდელი მთავრობის შედარება, მაგრამ ფაქტს ვერსად წაუვალოთ: ადამიანები, რომლებიც ხელისუფლებაში არიან, არჩევნების გზით მოვიდნენ. არჩევანში შეეცდით? შეიძლება ასეც იყოს, მაგრამ რამდენჯერ უნდა შეგვეშალოს?!

ვინმეს არ ეგონოს, გაბრაზებული ვერდრე ამ სტრიქონებს. ჩემდა სამწუხაროდ, გაბრაზებამ კარგა ხანია, დამიკინა. იქნებ ეს კარგიც იყოს. ადამიანებს ხშირად დამშვიდებებს ურჩევნ ხოლმე, მაგრამ გაბრაზების უნარის დაკარგვა სულ სხვა რამ არის. გაბრაზებული კაცი ვერ კიდევ არ არის უბედური, ვინაიდან შეიძლება ვითარება შეიცვალოს და ბრაზი გაუქრეს, მაგრამ, თუ ადამიანი, ვითარების უცვლელობის გამო, უარყოფითი მოვლენებისადმი რეაგირების უნარს კარგავს, მის სულში სასონარკვეთა ისადგურებს. სასონარკვეთას კი ხელის ჩაქნევა და ყველაფერი ისადამი მორჩილება მოსდევს. ღმერთმა ნუ ქნას, აქამდე მივიდეთ.

ახლა ყველას პირზე აკერია „თავისუფლება“ და „დემოკრატია“. ჩვენ ამგვარი ცხოვრებისთვის სრულიად მოუმზადებელი აღმოვჩნდით. დღემდე ისიც ვერ გავიგვია, ვერ თავისუფლება უნდა მოგვეპოვეთ თუ ცხოვრების დემოკრატიული წესები შემოგვევლო. და ეს ხდება ქვეყანაში, სადაც ლამის ყოველი მეორე პირი ქდაგად არის ქცეული და ჭკუას გვასწავლის. ამ პარტაშენობა ამოგვართვა სული. ამპარტაშენობა დემოკრატიის და თავისუფლება კი არის კალაღოც და დემოკრატიის სახელით და აღვირახსნილობა თავისუფლების ნიშნად.

წყობილების შეცვლას მენტალიტეტის შეცვლა უნდა მოჰყვეს. ეს ცვლილება ადამიანის გონებაში ერთბაშად ვერ მოხდება, ერთი მდგომარეობიდან მეორეში გადასვლის დაჩქარება სიმბიოტიკა და გაუგებრობას იწვევს (გაიხსენეთ ლეო ქიჩინის „პაკი აბა“). ეს მხოლოდ საქართველოს პრეზიდენტმა ბიორბი მარგველაშვილმა შეძლო — უცებ აუნყო ახალ ცხოვრებას ფეხი. ეგ იმიტომ, რომ, როგორც წინასწარჩვენო კამპანისას განაცხადა, „პლასტელინის კაცია“. ასეთი „პლასტელინ-კაცი“ სჭირდებოდა პრეზიდენტად მილიარდერ ბიორბი ივანიშვილს, მაგრამ მარგველაშვილმა, როცა თავისი განიხილა, ფხა გამოაჩინა, ივანიშვილის „პლასტელინ-კაცი“ სხვის ხელში აღმოჩნდა და ახლა სხვები ძერწავენ მისგან გროტესკულ ფიგურას.

დღეს ვაი-უშველებელია ატეხილი ფარული ჩანაწერების გამოშვებების გამო. საქმე ეხება მაღალი თანამდებობების პირთა მორალური ცხოვრების ამსახველი კადრების სააშკარაოზე გამოტანას. მე თუ მკითხავთ, არ ვარ მომხრე ასეთი მეთოდით ადამიანთა დამანტაჟებისა, მაგრამ მაკვირვებს ის ისტორიკა, რომელიც მრავალგზის განიხილეთ და ახლა მთავრობის მიერ გამოაქვეყნეს. მთავრობის მიერ გამოაქვეყნებული ეს ისტორიკა, რომელიც მრავალგზის განიხილეთ და ახლა მთავრობის მიერ გამოაქვეყნეს, მთავრობის მიერ გამოაქვეყნებული ეს ისტორიკა, რომელიც მრავალგზის განიხილეთ და ახლა მთავრობის მიერ გამოაქვეყნეს.

ხალხი უხილად უნდა იყოს და არ შეუწყოს ხელი არჩევნების გაყვანას. კახს როსა უჩირს, ადვილია ეისი მოსყიდვა, აგვარა ერთ ბოგარა ფევილზე და რამდენიმე კილოგრამ შეაქარა გაყიდული ხმა წინ უბედურად შემოგაყვარა. ახლა საარჩევნო ყუთითა გვაქვს დიდგორის ომი გადასატანი. თუ ხალხი აგვარად ვერ შექლო მთავრობაში ეროვნული კლუბის მოყვანა, მაშინ მშვიდობით, საპარტიულოდ

დღემდე ჩაიარა და თქვენი უხელო გამოცდის გამო ვერ დინამოვრდით არ შემოხვინათ. ნუ იქნებით მშვიდად. ნუ მიიჩნევთ ხალხის დემოკრატიულ შეფუთვას და ნაყურების ნიშნად. ხალხის სული ოკეანესავით არის, დიდი ქარიშხლის წინ გატრუნული რომ გვეჩვენება.

თითქოს დრომ მოიტანა და აუცილებელი შეიქნა თვალსაზრისის შეცვლა და ღირებულებების გადაფასება. ბუნიკიელები და მაგალითი მოიყვანა, — მე მდიდარი სექსი მქონდაო წარსულში, ახლაც მაქვს და მომავალშიც მექნებაო.

მდიდარი სექსიო, — რომ დაიტრაბახა, ალბათ, მრავალკაპასთან გორაობას გულისხმობდა და არავინ იცის, მომავალში როგორ მოიქცევა ამგვარ ორგინებს ნაჩვევი კაცი. სხეული ბერდება, ავი კაცის ვნებები კი იგივე რჩება.

ცუდი აზრები მომდის, პრაზიდიენტო, მაგრამ ჩვენი რა ბრალია, კახაბების განსამხმენებლად თქვენს ბრძოლაში ნათქვამი მთავრობის მიერ გამოაქვეყნებული ისტორიკა, რომელიც მრავალგზის განიხილეთ და ახლა მთავრობის მიერ გამოაქვეყნეს.

ბარამბაშა. აი, რას წერს წმინდა ეგნატე პარიზში რელიგიურ საქმეებზე ჩასულ ბერებს: „თქვენ პარიზში ხართ, ამსოფლიური სწავლულობისა და, შეიძლება ითქვას, ბნელეთისა და ცოდვის დედაქალაქში. მაშ, ამ ცოდვისა და ბნელეთის დედაქალაქში ერიდეთ დაბნელებას, ერიდეთ ცოდვას... გაფრთხილდით, სული არ ნააგოთ, ეს კი შეიძლება მოხდეს, და განა ცოტას დამართნია? გაიხსენეთ, რომ თქვენც მოვიწვევთ ამა სოფლით განსვლა კუბოს კარით და წარსდგომა ღვთის სამსჯავროზე“...

ჩვენი პრაზიდიენტი და რწმუნებულია, რომ არ მოუწევს ამ სოფლით განსვლა და ღვთის სამსჯავროზე წარსდგომა. მას საბრძოლველი რამდენიმე პარტი, ალბათ, გუნდები აქვთ და ხალხის თვალის ასახვევად დედის ტაძარში, თორემ გაუგებარია, როგორ უთმავს ამ თანამართლს ფსალმუნებსა და თავის მკრამელურ აზრებს. ქვეყნის სათავეში კაცი „ტანჯვის ქვეყნიდან“ უნდა მოვიდეს, ვინაიდან მას მილიონთა ბაილი აპარია. საუბედუროდ, როგორც ვხედავთ, უმალეს ეშველონაპირი სალალოდ და თანამართლი მკრამელში მიხვანის განსხვავებულია მორჩილად.

ჩვენ აღვივალდ ავიტაცეთ ეროვნული „თავისუფლების“ ის ნაწილი, რომელიც ხორციელ სიამოვნებას განიჭებს, მაგრამ სულს კლავს. ყოველთვის გვაფრთხილებდნენ წინადადებებს, რომ უნდა განვიკრიბოთ მაცდურებად

ტარიზმით შიირწნენ შიირალაშუი კალხის მიწისტირისა და მისი მოხდების პოსტაჟა დედაქალაქი? გენდერული თანასწორობის დაცვა ფიქრი ამ სრულიად უაღბლოდ. ღმერთმა მშვიდობაში გვატყუოს, მაგრამ, თუ რამი დინამო, საპიტხვინა, რა ცოდვან-გამოცდილებით წარმართავენ სამართალს და მთავრობის მიერ გამოაქვეყნებული ისტორიკა, რომელიც მრავალგზის განიხილეთ და ახლა მთავრობის მიერ გამოაქვეყნეს.

პოლიტიკოსები ხშირად ახსენებენ „მემორა ქვეყნებს“. მაგრამ განა ოდესმე ვყოფილა საქართველოში მემორა ქვეყანა ან, სავსებით, არსებობდა კი მემორა ქვეყანა? შეიძლება სხვადასხვა სახელმწიფო რაღაც ინტერესებში გააერთიანოს, მაგრამ, თუ ეს ინტერესები უინტერესო გახდა, ადვილი მოსალოდნელია, ისინი საომარ ვითარებაში აღმოჩნდნენ.

ჩვენი მიერ შექმნილი „მემორა ქვეყანა“ ტყვისა არ გვესრებინა, ზომავარ გინდინან კიდეც და საბათსოვროდ განვიდეთ ქუდი შეიძლება სურდაც ჩავვიყარო, მაგრამ როგორ დავხუჭოთ თვალი იმაზე, რას იტხოვენ ამ მოწყალეების სანაცვლოდ? მათ არ მოსწონთ ჩვენი ალბათ-წესები. არ მოსწონთ, რომ ძალით ძალად მიგვანდინა და კაცი — კაცად, არ მოსწონთ, რომ ვიკრალავთ

ერთმანეთს და ერთმანეთს დაერივნენ. არ მოსწონთ, რომ მათმანეთს დაერივნენ. არ მოსწონთ, რომ მათმანეთს დაერივნენ. არ მოსწონთ, რომ მათმანეთს დაერივნენ.

შეერთებულ შტატებთან დავერობულ ქვეყნებთან ერთად თურქეთიც „მემორა“ გავვიხილა; მე მემორა თურქების მემორაგონის, ვინაიდან არ მჯერა, რომ მან ხელი აიღო მემორაგონის რატიონსა და მთლიანად კავასკონის დააყრობაზე.

ორიოდ სიტყვა ჩვენს პატარა მემორაგონზეც უნდა ვთქვათ: სომხეთი სომხეთი ისტორიული მემორაგონი? ყოველ შემთხვევაში ასე გვანსაწვლიდნენ აქამდე. განა ამ „მემორაგონი“ სომხეთმა არ ნაგვართვა ლოკი? განა აშკარად არ იბრკვის ჯავახეთის მიერთებაზე? სომხეთი არ გვედავება 365 ეკლესიას საქართველოში? სომხები არ იბრკოდნენ აფხაზეთში ქართველთა წინააღმდეგ?..

ახლა მეორე მემორაგონზეც ვთქვათ: განა აზერბაიჯანმა არ ნაგვართვა კახის, ზაქათალისა და ბელაქანის რაიონები? აზერბაიჯანელები არ გამოთქვამდნენ პრეტენზიას ბოლნის-მარნეულის რაიონებსა და რუსთაზე? როგორ გგონიათ, საქართველოში გამავალმა გახსნადენმა და ნავთობმა საბოლოოდ გადაჭრა ეს პრობლემა თუ დროებით მიაჩუმათა?

რუსეთმა ჩამოგვართვა აფხაზეთი და სამაჩაბლო. ჩვენ ნატოს ჯარს ვუხმობთ ჩვენს მიწაზე და ამიტომ გვსჯის რუსეთი, ნატო კი ფხს ითრავს. ამერიკელები გვეუბნებიან: ჩვენ ვცნობთ თქვენს ტერიტორიულ მთლიანობას, მაგრამ თქვენი გულისთვის რუსეთს უნდა მივთხოვოთ და თქვენი საქმიანობა მოახდინოთ. პილატმა მაცხოვრის დასჯა რომ გადაწყვიტა, ხელეობი დანიანა, აქაოდა, ბრალი მე არ მიმიძღვის... ჩემი ღრმა რწმენით, ისე არ სურს რუსეთს საქართველოს ტერიტორიაზე ამერიკული ძალების მოსვლა, რომ წინდახედული, ნიჭიერი და გონებადუნჯებული დიპლომატების ხელში ეს შეიძლება პოლიტიკური ვაჭრობის საგანი გამხდარიყო, მაგრამ ჩვენი ასეთი, სამწუხაროდ, არავინ აღმოჩნდა, გარეგნული ბუნების, ცხელთავიანებისა და შიზოფრენიკების გარდა. შევარდნაქის ჰქონდა გარეგნული გამოცდილება პოლიტიკური საქმიანობისა, მაგრამ მან ვერ შეძლო რუსეთთან მოლაპარაკება, ვინაიდან ორი ბატონის მსახური, საბოლოოდ, ორ პანელიტიკური თამაშები დიდ ქვეყნებს გამოსდებოდა, პატარა ქვეყნების თამაში კი საკუთარ კარში გატანილი ბურთით მთავრდება მუდამ. ცალკე რუსეთს ეფერებოდა და აქეთ ბუშის, ბიკერისა და გენშერის შევევით ასრულებდე, რისი იმედი უნდა გქონდეს? რაც დრო გადის, მით უფრო გვეუბნებიან აფხაზეთში და სამაჩაბლოში ქვეყნები დაბარდნენ

დემოკრატია მთელ მსოფლიოში რომ გაიშარდოს, რა უნდა ქნას „უფლებადამცველთა“ მთელმა არმიამ? მათ მხოლოდ ის იცინა, რომ ამხილონ ტოტალიტარული რეჟიმების გნელი ქალები. რა უნდა გააკეთონ ლიბერალურმა ჟურნალისტებმა? ვის დაჰპარავინ, ვინ მოკვდინოს, ვის დასჭირდება? ვინ მისცემს პრემიას გამხილველი წერილების გამოქვეყნებისთვის? ეყოლებათ კი ვინმე სამხილველი, როცა ყველა საერთო-საკანონრიგო ფასეულობათა ერთობლივ და ჰუმანიზმის თავგადასავლი მომხრე იქნება? რით დაკავდება ევროკომისიის მუქმასობა ნახილი, როცა ყველა მათსავე ერთი აზრის მომხრე და მძაბრელები გახდება?

გაბრკელება. დასაწყისი ის. №1-13 (330-342)

რატომ ვერაძლევს ბაიბარჯვებს დემოკრატია მსოფლიოში?
თუ ყოველთვის მხოლოდ შენ ილაპარაკებ, ყოველთვის მართალი იქნები.
რომელია დე ბალზაკი

სამხილად უსიამოვნო რამ არის ფული. რატომ? იმიტომ, რომ ყველას სჭირდება: თავისუფლებისთვის მებრძოლებსაც და უფლებადამცველებსაც, ჟურნალისტებსაც, მოსამართლეებსაც და ადვოკატებსაც კი. ეს სამხილად ფაქტი არღვევს იდეალიას. ზოგჯერ უყურებ და უხმენ ტელეკრანიდან მოსაუბრე სათნო სახის პოლიტოლოგს ან ჩვენი უფლებებისთვის თავგამოდებულ ფუმფულა მებრძოლს: საუბრობს კარგად, დამაჯერებლად და გინდობს მუხანათური შეკითხვა: სად და ვისგან იღებს ფულს ეს ყოვლად ღირსეული ადამიანი? ფულის ნიშნების მიღების ბანალური სურვილით ხომ არ არის განპირობებული მისი პათოსი და ძალა მამხილებელი? და მყისვე იცრიცება მებრძოლის ათინათი, შარავანდი მის თავზე ქრება.

ცოტაა, ან — არასაკმარისი. და რადგან ეს სახელმწიფოები ცუდია, მაშინ პასუხი შეკითხვაზე — ვინ სჩადის ყველაფერ საშინელს, რაც ჩვენს პლანეტაზე ხდება, თავისთავად გაცხადდება: თავიდათავი ყველა უბედურებისა ცუდი ქვეყნებია.
როცა ძველი შტამები გახუნდება, გაზეთებსა და ტელეკრანებსაც ჩნდება ახლები, რომლებიც თვით იმ დასავლელი უოლტიკოსებისთვისაც გაუგებარია... პასუხი არ აქვს, რომელიც ნათესავენა რაღაც მდინარეს, რომელსაც ვეღარ ვხედავთ, მაგრამ იმდენად ვეღარ ვხედავთ, რამდენად ვეღარ ვხედავთ, რამდენად ვეღარ ვხედავთ, რამდენად ვეღარ ვხედავთ, რამდენად ვეღარ ვხედავთ...
ჩვენ ვხედავთ, რაც ჩრდილოეთ კორეაში ხდება, სარაკეტო ტექნოლოგიის განვითარების მომენი ვართ, მაგრამ მიწაზე განმარტონ, აქვს თუ არა რუსეთს იმის შერაცხვა, რომ ეს საუბრია, მე უნდა გავითვალისწინო ეს შერაცხვა. მაგრამ ვერაძლევს ამისა, რით ვაშუქავთ რუსეთს უოლონეთში ათი არაპირთვული რაკეტის განლაგება?

ნატოს გენერალურ მდივანს ეკითხებიან, — როგორ არკვევთ, ვინ არის თქვენი მტერი, როგორ ამჩნევთ მისი მხრიდან მოსალოდნელ საფრთხეს, ის კი — ფხენიანში რა ხდება, ამისხენით.
გრამ ყრუს ელაპარაკებოდეთ, ამაზე ნათქვამი.
დასავლეთის გაზეთების გვერდებიდან და „მათი“ ტელეკრანებიდან კი იღვრება და იღვრება ძველი ზღაპარი ახალ ხმოვანებაზე ანუ იმის ბოროტი გობლინების შესახებ, რომლებიც მხოლოდ ხელს გეშლიან. და რადგან ასეა, უნდა დაიბობონ და დაიბობონ იქამდე, სანამ ბოროტი, ტოტალიტარული გობლინები სასწაულებრივ კეთილ, დემოკრატიულ ელფებს არ გადაიქცევიან. ხოლო როცა ბოლო ცუდი ქვეყანაში გაიმარჯვებს კარგი დემოკრატია, კაცობრიობას ოქროს ხანა დაუდგება.

დემოკრატია სრულიად მსოფლიოში უეჭველად გაიმარჯვებს — უსაყვარლესი მისამღერია ამ მოყირჭებული სიმღერის. მღერის ქორთი და სოლო. ისე, რომ არც დაუფიქრებიათ ქვემარტებსა — ფიზიკურად შეუძლია კი 6-7 მილიარდ მოსახლეს ჩვენი პლანეტისა, იცხოვროს თანამედროვე დასავლელი მომხმარებლის უმაღლესი სტანდარტების დონეზე? პლანეტა ვერ გაუძლებს, არ აქვს ისეთი ვენოზის მარაგი, რომ ყველა ადამიანმა სამ წელიწადში ერთხელ ახალი ავტომანქანა იყიდოს და სამ თვეში ახალი ფიჭური ტელეფონი შეიძინოს.

ნიკოლაი სტარიკოვი
კრიზისი: როგორ კეთდება?

დემოკრატია არ შეუძლია მთელ მსოფლიოში გაშარდვა. მეტიც — დემოკრატია არ უნდა გაიშარდოს მთელ მსოფლიოში, არაპირთარ შემთხვევაში! თორავ ყველასთვის აუკარა გახდება, რომ იგი არც აშშ-ის, არც მისი მეგობრების მიზანი არ არის. პირიქით, იგი არის საუბლა საკუთარი უღრუბლო ცხოვრების შესაქმნელად დანარჩენი მსოფლიოს ხარჯზე. მსოფლიოში დემოკრატია გაშარდვამ უარსი დასავლეთისთვის არაფერია

მაშ, რა გამოდის? დემოკრატია ყველგან გაიშარდვება, მაგრამ ყველგან ერთნაირად კარგად ცხოვრებასაც არ უნდა ვისაუბრობოთ? ვინ ნათელი გახდება, რომ საზოგადოებრივ წყობილთან საერთო არაფერია აქვს? დემოკრატია იქნება ყველასთვის, კარგად ცხოვრება კი შეიძლება მხოლოდ მათ, ვინც აქონებს საბაზოებს და სხვა გუნდებში რუსებსაც. ეს ამჟამადაც თვალში საცემია. არის უამრავი დემოკრატიული სახელმწიფო, რომლებიც მთელ „ცივილიზებულ“ მსოფლიოს ასეთად მიაჩნია. აფრიკაში, ლათინურ ამერიკაში, აზიაში კი სასარგებლო ნიაღვრეული არ აქვთ, ან სხვა სახელმწიფოები აკონტროლებენ და ამიტომ ამ ქვეყნის მოქალაქეები არ შედიან ე.წ. ოქროს მილიარდში. დემოკრატია თითქოს არის, კეთილდღეობა კი ვერა და ვერა დამდგარა. თუკი სადმე მაინც არსებობს ერთეული გამონაკლისი, მისი შემჩნევა აუცილებელი არაა.

უკიდურეს შემთხვევაში, შეიძლება ავხსნათ მსოფლიო ბოროტებასთან ბრძოლის სირთულით.
როცა დემოკრატია ყველგან გაიშარდვება, მაშინ მსოფლიოსთვის აუკარა შეიქმნება, რომ კარგი ცხოვრების ბათონებზე პარტიზანული რაზმ-დენოვანსთან ერთი დიდი ტყუილია.
ათწლეულების განმავლობაში უოლიტოლოგებისა და თავისუფლებისთვის მებრძოლი ნახილი ავანტურის ურდოები ჩასწივდნენ მხოლოდ მათ, ვინც აქონებს საბაზოებს და სხვა გუნდებში რუსებსაც. ეს ამჟამადაც თვალში საცემია.

ლიტიკოსი რომ იყო, საჯაროდ გამოაცხადებდით, რომ მეფე მიშველია? გამოიყვანდით ქუჩაში ყველას დასანახავად?
არა, ამას არ გააკეთებდით. მისი უდიდებულესობა, იტყოდით თქვენ, ძალიან დაკავებულია და ამიტომ არ შეუძლია, წარდგას ხალხის წინაშე. დემოკრატიისთვის იბრძვის, გულმოდრინად, და თავისუფალი დრო არ აქვს.
დასკვნა: დემოკრატია არ შეუძლია მთელ მსოფლიოში გაშარდვა. მეტიც — დემოკრატია არ უნდა გაიშარდოს მთელ მსოფლიოში, არაპირთარ შემთხვევაში!
თორავ ყველასთვის აუკარა გახდება, რომ იგი არც აშშ-ის, არც მისი მეგობრების მიზანი არ არის. პირიქით, იგი არის საუბლა საკუთარი უღრუბლო ცხოვრების შესაქმნელად დანარჩენი მსოფლიოს ხარჯზე. მსოფლიოში დემოკრატია გაშარდვამ უარსი დასავლეთისთვის არაფერია. ამიტომ იგი (დასავლეთი), ვინც დემოკრატიაშია, ვინც დემოკრატიაშია —

შას აფრიკალებს, ყველაფერს გააკეთებს საიმისოდ, რათა მან (დემოკრატია) არასოდეს გაიმარჯვოს, რათა მსოფლიოში ყოველთვის იყვნენ ბნელი ქალები, რომლებიც დროებით სინდელს ქმნიან კაცობრიობის საყოველთაო დემოკრატიაზე გადასვლის გზაზე.
მოდრობა ყველაფერია, მიზანი — არაფერი. **დემოკრატიაშიცაა მარადიული მოქარობა უზრუნველყოფს ანგლოსაქსებისა და მათი დამაპყრობის მარადიულ დომინირებას პლანეტაზე, მათი ცხოვრების მუდმივად მაღალ დონეს.** სასიამოვნო და საბატიოა, როცა მთელი ცხოვრება დემოკრატიაში გამოიყვანოს იბრძვი, იღებ ხელფასს მყარი ვალუტით და მძიმე სამუშაოდღის შემდეგ, რომელიც ამ ბრძოლას შეაღწევს, გაიხივრებ ბრიუსელის მყუდრო ქუჩაზე დადებში, ან ბარბეკუს შეინჯვადმდე, ლოს ანჯელესის სანახებში. ცოტა უფრო ნაკლებ სიამოვნებას მიიღებ, როცა თანამედროვეობის მოწინავე ადამიანად მიგიჩნევენ, საკუთარი ქალაქის ძალად გავერობებულ ქუჩებს დაადგები, მიხვალ ამერიკის საელჩოში ან საკონსულოში, სადაც პრემიას გადმოგცემენ, დიპლომს, საზეიმოდ და მხარზე ხელს მოგიტათუნებენ, — ყოჩაღ, ბიჭო!
კეთილი და პატიოსანი. მაგრამ, **დემოკრატია მთელ მსოფლიოში რომ გაიშარდვოს, რა უნდა ქნას „უფლებადამცველთა“ მთელმა არმიამ? მათ მხოლოდ ის იცინა, რომ ამხილონ ტოტალიტარული რეჟიმების გნელი ქალები. რა უნდა გააკეთონ ლიბერალურმა ჟურნალისტებმა? ვის დაჰპარავინ, ვინ მოკვდინოს, ვის დასჭირდება? ვინ მისცემს პრემიას გამხილველი წერილების გამოქვეყნებისთვის? ეყოლებათ კი ვინმე სამხილველი, როცა ყველა საერთო-საკანონრიგო ფასეულობათა ერთობლივ და ჰუმანიზმის თავგადასავლი მომხრე იქნება? რით დაკავდება ევროკომისიის მუქმასობა ნახილი, როცა ყველა მათსავე ერთი აზრის მომხრე და მძაბრელები გახდება?**
რაც გნებავთ, ისა თქვით, მაგრამ დემოკრატია სრული გამარჯვება ყველა „დემოკრატს“ კატასტროფად შემოუბრუნდება.
მაგრამ სანამ მსოფლიო დემოკრატიაში იბრძვის, ისინი („დემოკრატები“) იღებენ გადაწყვეტილებას, ვინ დაბობონ, ვინ დააჯილდოვონ და უდიდეს დემოკრატიაშია —

საინფორმაციო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჰოკინგი და სხვა მეცნიერები უიშობენ, რომ შესაძლოა, უცხოვლანეტელეებმა სცადონ დადამინის რესურსების გამოყენება. მათი სტუმრობა კი დადამინისთვის ისეთივე დამანგრეველი იქნება, როგორც ევროპელებისა ჩრდილოეთ და სამხრეთ ამერიკაში.

კასობრიობა და უსხო სივლიზაცია

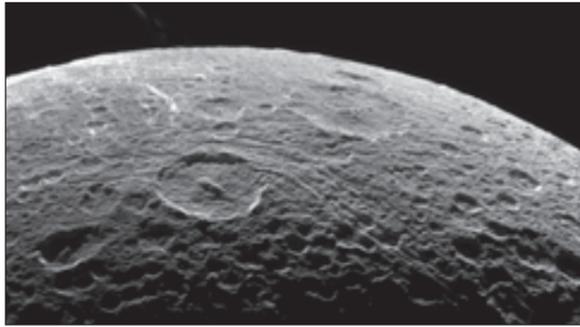
როგორ გამოიყურებიან უცხოვლანეტელეები, სად ცხოვრობენ და რას საქმიანობენ — ეს საკითხები, დიდი ხანია, აწუხებს მეცნიერებს და მიუხედავად მრავალი განსხვავებული ჰიპოთეზისა, მკვლევარები თანხმდებიან, რომ უცხოვლანეტელეები გარეგნულად ადამიანებს ჰგვანან. კემბრიჯის უნივერსიტეტის პროფესორის — საიმონ კონვეი მორისის აზრით, უცხოვლანეტელეებმა ისეთივე ევოლუცია განიცადეს, როგორც ადამიანებმა. პროფესორი მორისი დარწმუნებულია, რომ ადამიანებისა და უცხოვლანეტელეების სხეულის ბიოქიმიური შემადგენლობა ერთნაირია. გარდა ამისა, თურმე უცხოვლანეტელეებიც

ქვედა კიდურებით დადიან და თვალებით ხედავენ. მათაც ახასიათებთ ისეთი ადამიანური ნაკლოვანებები, როგორიცაა სიხარბე და სისასტიკე. ისიც შესაძლებელია, რომ უცხოვლანეტელეები ადამიანებზე გაცილებით ადრე არსებობდნენ სამყაროში. პროფესორი კოლინ პილინჯერი, რომელიც ხელმძღვანელობდა მარსზე ექსპედიციებს, არ ეთანხმება მორისის ჰიპოთეზას და ამბობს, რომ დასკვნები მხოლოდ სამეცნიერო კვლევების შედეგებს უნდა ეფუძნებოდეს. მისი აზრით, მარსის სრულყოფილი შესწავლა უცხოვლანეტელეებზე არსებულ ბევრ საიდუმლოს ახდის ფარდას.

უსხოვლანეტელე სსაფლავ

ანთროპოლოგთა გუნდმა აფრიკაში, რუანდის ჯუნგლების კვლევების რამდენიმე წლის წინათ საიდუმლო სასაფლავო იპოვა. მეცნიერებს თავდაპირველად ეგონათ, რომ უძველესი ხალხის სამარხს წარმოადგენდა, მაგრამ გათხრების შემდეგ ცხადი შეიქმნა, რომ ნაპოვნნი არსებობდა ადამიანები არ იყვნენ. სამარხში 500 წელზე მეტი ხნის წინათ დამარხებული იყო კარგად შემონახული 200-ზე მეტი გვამი აღმოჩნდა. „სასაფლავო, სამოა“, — გვიამბობს შვეიცარიელი ანთროპოლოგი დოქტორი ჰუმბოლტი ილინი, — ისინი ძალიან მალეღები (2.13მ) არიან, მეტისმეტად დიდი თავი აქვთ, ძნელი აღსადგენია, რა ადგილზე შქონდათ პირი, თვალები, ცხვირი. ალბათ, ერთმანეთს უკავშირდებოდნენ და მოძრაობდნენ ტელეპათიურად, იყენებდნენ ბგერით ტალღებს. შესაძლოა, უცხოვლანეტელეთა დესანტის წევრები იყვნენ და დედამიწაზე გადმოსხდომისას შეეჯახნენ სასიკვდილო ვირუსს. ჩანს, უცხოვლანეტელეებს არ აქვთ იმუნოლოგიური დედადამინაზე არსებული დავადაცემის მიმართ და ჩვეულებრივი ვირუსის კი მათთვის დამღუპველი აღმოჩნდა. რაკი სამარხის სიასხლოვეს არანაირი ტექნიკის კვალი არ აღინიშნებოდა, დანარჩენებმა, ალბათ, უკან გაფრენა მოახერხეს.

სსოვრობა თუ არა უსხოვლანეტელეები მთაყიპა

ტურიტაბა უსხოვლანეტელეები სკულიდ შემთხვევით გადაიღეს

ამოუცნობი მფრინავი ობიექტების ცნობილი მკვლევარის — მაიკლ კოპინის სენსაციურმა ვიდეომასალამ იმთავითვე მიიპყრო ყურადღება. მისი ინფორმაციით, ბრაზილიაში, სადაც ბრიტანელი ტურისტები ვიდეოზე იღებდნენ ადგილობრივ ბავშვებს, ვიდეოკამერამ შემთხვევით გადაიღო უცნაური, არამინიერი არსებები, რომლებიც ადამიანებს ტყიდან უთვალთვლებდნენ. კონი ამტკიცებს, რომ ეს

ოდესმე გიფიქრიათ, რატომ შეწყვიტეს ასტრონავტებმა მთვარეზე დაშვება ან რატომ არ ვცდილობთ მთვარეზე ბაზის აშენებას? ეს ხომ უფრო ადვილი იქნება, ვიდრე კოსმოსში სადგურის გაკეთება, თანაც მთვარეზე დიდი რაოდენობის ნედლეულია. ასტრონავტ ნილ არმსტრონგის თქმით, მთვარეზე ბაზის მთვარეზე დასაყრდენ უცხოვლანეტელეების მითითება იყო, მოვლორებოთ მთვარესო. საზღვაო დაზვერვის ოფიცერი მილტონ კუპარი ამბობს, რომ უცხოვლანეტელეებს არა მხოლოდ მთვარეზე, არა უცხოვლანეტელეების დღემდე გავრცელებულ აღწერათაგან ყველაზე გავრცელებულს.

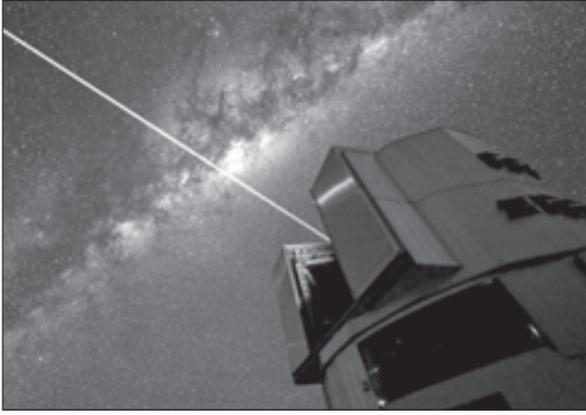
«საიდუმლოთა ნიგნი»

„საიდუმლოთა ნიგნი“ 1947 წელს აშშ-ში დაინერა, მას შემდეგ, რაც ნიუ-მექსიკოს შტატის სამხედრო ბაზაზე სამხედროებმა უცხოვლანეტელეთა ხომალდი ჩამოაგდეს. მფრინავი თევზი და მკვდარი უცხოვლანეტელეები ე.წ. მწვანე ოთახში ინახება. ნიგნი უცხოვლანეტელეების შესახება მოთხრობილი. მისი ნაკითხვის უფლება მხოლოდ ამერიკის პრეზიდენტებს აქვთ. 1969 წლის 20 ივლისს ასტრონავტები: ნილ არმსტრონგი, მაიკლ კოლინი და

ლაზერით შენიღბა ბოროტი უსხოვლანეტელეებისა და ბავიფარკას

ყოველივე შემოთქმულის შემდეგ გამამხნეველია მეცნიერების ახალი აღმოჩენა. კოლუმბიის უნივერსიტეტის ასტრონომებმა განაცხადეს, რომ კაცობრიობას ლაზერის გამოყენებით შეუძლია დედამიწა უხილავი გახადოს არამინიერი ცივილიზაციებისთვის.

რები მიიჩნევენ, რომ ლაზერული გამოსხივება შენიღბავს დედამიწას, თუკი ლაზერის სხივი მიმართული იქნება ვარსკვლავისკენ, რომელზეც, შესაძლოა, უცხოვლანეტელეები ცხოვრობენ. ავტორების აზრით, 30 მეგავატი სიმძლავრის უწყვეტი ლაზერული სხივის ერთი წლის განმავლობაში 10 საათით გამოყენება საკმარისი იქნება შესანიღბავად და ტრანზიტული სიგნალის ჩასახშობად. ამისათვის საჭირო იქნება იმდენი ენერჯია, რამდენსაც საერთაშორისო კოსმოსური სადგური გამოიმუშავებს ერთი წლის განმავლობაში. ქრომატული შენიღბვა შეიძლება რთული პროექტი იქნება და მოითხოვს ლაზერის დიდ მასივს, რომლის საერთო სიმძლავრე 250 მეგავატი უნდა იყოს.

პროფესორმა დევიდ კინგმა და ასპირანტმა ალექს ტინიამ ამის თაობაზე ცხატია დანერეს. რამდენიმე ცნობილი მეცნიერი, მათ შორის, სტივენ ჰოკინგი, მომხრეა კაცობრიობის იზოლირებისა სხვა პლანეტების ცივილიზაციებისაგან. მისი აზრით, შესაძლოა, ისინიც იმევე მეთოდების გამოყენებით, რომელსაც ვიყენებთ ადამიანები, ეძებენ დედამიწის მსგავს პლანეტებს. ჯერჯერობით მხოლოდ კეპლერის ტელესკოპმა დაამტკიცა 1000-ზე მეტი პლანეტის

ზაციებს, რომლებიც პოტენციურად არსებობს პლანეტებზე გალაქტიკის სხვა ნაწილებში. ჩვენი სამუშაო კაცობრიობას აძლევს არჩევანის საშუალებას და, ვფიქრობთ, ამაზე ღირს დაფიქრება. თუ გავითვალისწინებთ, რომ კაცობრიობას უკვე შეუძლია ტრანზიტული სიგნალების მოდფიცირება, ისიც უნდა დავეუშვათ, რომ მსგავსი აზრი უცხო პლანეტელეებსაც მოუვიდოდათ თავში.

ქვის ანალიზის შედეგად მკვლევარები მივიდნენ დასკვნამდე, რომ მეტეორიტი განეკუთვნება ხონდრიტების კლასს და მზის სისტემის ჩასახვის ეპოქას ეკუთვნის, ანუ 4,5 მილიონი წლისაა. სამკებრო ექსპედიციის ხელმძღვანელმა ტელევიზიისთვის მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა, რომ მეტეორიტი ოდესღაც მარსის ორბიტის მიღმა, მარსსა და იუპიტერს შორის მოძრაობდა და დედამიწაზე ხნიერია.

ქვა, როგორც დედამიწაზე დიდი ხნისაა

ავსტრალიელმა გეოლოგებმა უძველესი მეტეორიტი აღმოაჩინეს. ქვა, რომლის წლოვანება, წინასწარი შეფასებით, 4,5 მილიარდ წელს შეიძლება უტოლდებოდეს, კოკისპირული წვიმების დაწყებამდე მცირე ხნით ადრე იპოვეს.

მეტეორიტის 2015 წლის 27 ნოემბერს ჩამოვარდა. ეს პროცესი, შესაძლოა, დაენახათ უილიამ კრიკის (ავსტრალია) და სხვა მისი მახლობელი რეგიონების მკვიდრთ. მეტეორიტის ჩამოვარდნა ასევე აღბეჭდა 32-მა მაღალსიჩქარიანმა კამერამ, რომლებიც განთავსებული იყო ველური ავსტრალიის ამ რეგიონში. კამერების მიერ შეგროვებული ინფორმაცია მეცნიერებმა გააანალიზეს და მიახლოებით დაადგინეს მეტეორიტის დაცემის ადგილი. ეს ადგილი აღმოჩნდა დამშრალი ტბა უირი.

განხორციელდა ფართომასშტაბიანი ოპერაცია ორი უპილოტო დრონის საშუალებით, გამოჰკითხეს ადგილობრივი მოსახლეობაც.

სამდღიანი ძებნის შემდეგ, რომელიც დაიწყო 2015 წლის 29 დეკემბერს, იპოვეს 1,7-კილოგრამიანი რიყის ქვა, ჩაფ-

ლული მარილიან სქელ ტალახში, ორმოც 42 სანტიმეტრის დიამეტრი ჰქონდა.

რამდენიმე დღითაც რომ დაეგვიანებინათ, მეტეორიტის მოძებნა შეუძლებელი გახდებოდა, რადგან კოკისპირული წვიმა დამშრალი ტბის აუზს წყლით ააყვებდა და ამ ძვირფას მონაპოვარს ეირის ფსკერზე დამარხავდა.

ქვის ანალიზის შემდეგ მკვლევარები მივიდნენ დასკვნამდე, რომ მეტეორიტი განეკუთვნება ხონდრიტების კლასს და მზის სისტემის ჩასახვის ეპოქას ეკუთვნის, ანუ 4,5 მილიონი წლისაა. სამკებრო ექსპედიციის ხელმძღვანელმა ტელევიზიისთვის მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა, რომ მეტეორიტი ოდესღაც მარსის ორბიტის მიღმა, მარსსა და იუპიტერს შორის მოძრაობდა და დედამიწაზე ხნიერია.

მეტეორიტი 2015 წლის 27 ნოემბერს ჩამოვარდა. ეს პროცესი, შესაძლოა, დაენახათ უილიამ კრიკის (ავსტრალია) და სხვა მისი მახლობელი რეგიონების მკვიდრთ. მეტეორიტის ჩამოვარდნა ასევე აღბეჭდა 32-მა მაღალსიჩქარიანმა კამერამ, როგორც განთავსებული იყო ველური ავსტრალიის ამ რეგიონში. კამერების მიერ შეგროვებული ინფორმაცია მეცნიერებმა გააანალიზეს და მიახლოებით დაადგინეს მეტეორიტის დაცემის ადგილი. ეს ადგილი აღმოჩნდა დამშრალი ტბა უირი.

ჰაერის დაბინძურების შედეგად მსოფლიოში ყოველწლიურად 5.5 მლნ ადამიანი კვდება

უახლესი კვლევები აჩვენებს, რომ 5.5 მლნ ადამიანზე მეტი დაბინძურებული ჰაერის გამო ნაადრევად იღუპება. მოკვდავობის ყველაზე დიდი მარჯვენა ამ მხრივ აღინიშნება მზარდი ეკონომიკის ქვეყნებში — ინდოეთსა და ჩინეთში.

თბოელექტროსადგურები, ქარხნები, ავტომობილები ადამიანის ჯანმრთელობისთვის საშიში აირებით აბინძურებს ჰაერს. უახლესმა კვლევებმა ცხადყო, რომ, მიუხედავად ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებების გამოყოფის შემცირების მცდელობისა, ჰაერის დაბინძურება მატულობს და, გადამწყვეტი ზომები თუ არ გატარდება, შედეგი სავალალო იქნება.

„ჰაერის დაბინძურება ერთ-ერთი ძლიერი ფაქტორია სიკვდილის რისკისა, — განაცხა-

და ბრიტანული კოლუმბიის (კანადა) უნივერსიტეტის პროფესორმა მანიკლ ბრანუ-მამა, — მოსახლეობის ჯანმრთელობის გაუმჯობესებისთვის აუცილებელია მსგავსი დაბინძურების შემცირება“.

მეცნიერთა მიერ ჩატარებული ანალიზი აჩვენა, რომ ინდოეთსა და ჩინეთში სიკვდილის შემთხვევების 55% ჰაერის დაბინძურებითაა გამოწვეული. 2013 წელს ჩინეთში ამ მიზეზით 1.6 მლნ ადამიანი გარდაიცვალა, ინდოეთში — 1.4 მლნ.

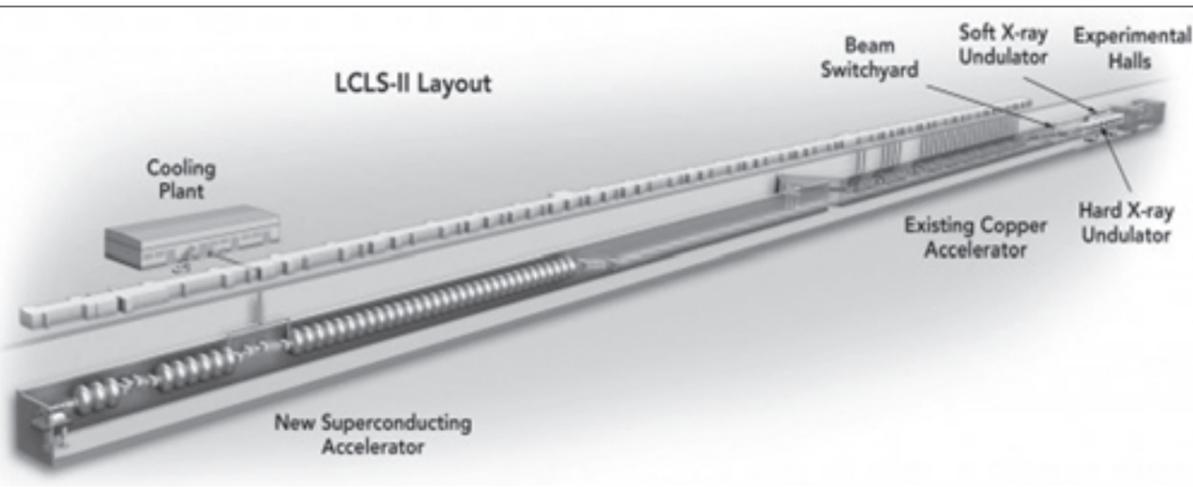
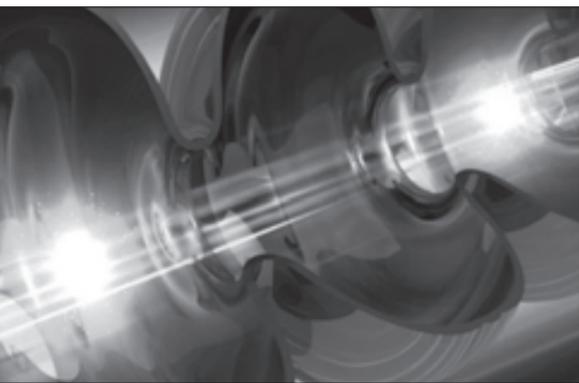
10 ათასჯერ ძლიერი ლაზერი

რენტგენის ლაზერის გამოყენებით მეცნიერებმა შეძლეს, დაენახათ, როგორ მიმდინარეობს ქიმიური რეაქციები, როგორ გადანაცვლდებიან ელექტრონები, გადახედეს ფოტოსინთეზზე თავიანთ თვალსაზრისსაც და ა.შ. 10 000-ჯერ ძლიერი ლაზერი ახალი სიტყვაა მეცნიერებაში. იგი აქამდე ამოუხსნელ ბევრ საიდუმლოებას ახდის ფარდას.

დაახლოებით ერთი მლრდ დოლარი ჩაიდო ამ პროექტში,

რათა ლაზერი 10 000-ჯერ ძლიერი და 8000-ჯერ ჩქარი გამხდარიყო. ეს ლაზერი ერთ მლნ-მდე იმპულსებს გამოუშვებს წამში (შედარებისთვის: წინამორბედს შეეძლო 120 იმპულსის გამოშვება).

ასეთი ძლიერი მიკროსკოპის საშუალებით შესაძლებელი გახდება ახალი სამედიცინო პრეპარატების, ინოვაციური ელექტრონიკის შექმნა და ენერჯის ახალი წყაროების აღმოჩენაც კი.

ეს საინტერესოა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

24 საათის განმავლობაში გამზუკი 3 მეტრამდე შეიძლება გაიზარდოს.

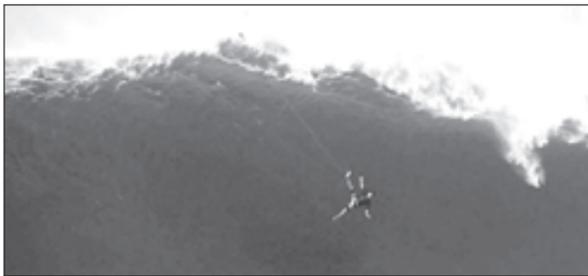

შვედეთის პოლიცია ქარდოვისთვის კატა დააპატიმრა

შვედეთის პოლიციამ დააკავა კატა, რომელიც პროდუქტებს იპარავდა. შესაბამისი განცხადებით პოლიციას მიმართა ოჯახმა, რომლის კატებსაც თავს ესხმოდა და „აყაჩაღებდა“ მოხეტიალე კატა.

დაჩაგრული ცხოველების პატრონები ჩაუსაფრდნენ მოძალადეს, შეიპყრეს და შემდეგ შემთხვევის ადგილას პოლიციას გამოუძახეს.

განყოფილებაში გაატარა, მეორე დღეს კი პატრონმა მოაკითხა და შინ წაიყვანა. მან კატის დაპატიმრების ამ კურიოზულ სიტუაციაზე კომენტარისგან თავი შეიკავა.

სერფერი 12-მეტრიანი ტალღიდან მოწყდა

ამერიკელი სერფერი ტომ დოსლანდი ჰავაის სანაპიროებთან გიგანტურ ტალღებზე სრიალისას მოულოდნელად მოსწყდა 12-მეტრი სიმაღლის ტალღას და სასწაულებრივად გადარჩა. ათობით თვითმხილველმა ეს მომენტი ვიდეოფირზე გადაიღო.

ნორილსკი ქარა «ბოინგი» შემოაბრუნა

რამდენიმე კვირის წინათ ნორილსკის (რუსეთის უკიდურეს ჩრდილოეთში მდებარე ქალაქი, სადაც ყინვა მინუს 47 გრადუსს აღწევს) აეროპორტ ალიკელში ძლიერმა ქარმა „ბოინგ-737“ 180 გრადუსით შემოაბრუნა. იმ მომენტში თვითმფრინავში მგზავრები არ იმყოფებოდნენ.

კანიბალი სხანები

ორიოდე წლის წინათ ავსტრალიის ალპებში, ეროვნულ პარკში, კანიბალი გარეული ცხენები გამოჩნდნენ. კანიბალიზმის მოწმე გახდა ორი ეკოლოგი — დოქტორ დრისკოლი და დოქტორ ბენქსი.

მეცნიერებმა თავდაპირველად უთავო ცხენის ლეში იპოვეს, რომელსაც მუცელი გამოჭმული ჰქონდა. ამ სანახაობამ მეცნიერები გააკვირვა, რადგან პარკში მტაცებელი ცხოველები არ ეგულებოდათ, ამიტომ მეორე დღეს კვლავ მივიდნენ იმ ადგილას. მათ თვალწინ წარმოუდგენელი სურათი გადაიშალა: 2 ცხენი თანამომის ლეშს ჭამდა. მეცნიერები ამ სანახაობამ გააოგნა, რადგან ხორცის ჭამა ბალახისმჭამელი ცხენისთვის დაუბუნებელია.

ვის დამახასიათებელი არ არის. ეკოლოგებმა გარეული ცხოველების ასეთ უჩვეულო ქცევას შიშვითი ახსნეს. შიმშილის მიზეზი გარეული ცხენების პოპულაციის არნახული ზრდაა. ავსტრალიის ალპებზე ნოდებულ „თოვლიან მთებში“ 2003 წელს გარეული ცხენების პოპულაცია 2369 ინდივიდს შეადგენდა, 2012 წელს კი მათმა რაოდენობამ 13 ათასს გადააჭარბა. ეს პატარა მასალა, თუ დაეჭირდა, მიაბი.

წყალმცენარეებისგან შექმნილი ბოთლი ეკოლოგიურ პრობლემას გადაჭრის

კაცობრიობა ყოველწლიურად აურაცხელი რაოდენობით წყალს სვამს, რომელიც პლასტიკურ ბოთლებშია ჩამოსხმული, მაგრამ იშვიათად თუ დაფიქრებულა ვინმე იმაზე, რა ემართება ამ ბოთლებს მოხმარების შემდეგ.

როგორც ჩანს, მათ არაფერი ემართებათ. მასალა, რომლისგანაც ისინია დამზადებული, ჩვეულებრივ პირობებში ათობით და ასობით წელიწადი უნდება გახრწნას. ასე რომ, წარმოდგინეთ, ამ ხნის განმავლობაში რამდენი ნაგავი დაგროვდება ნაგავსაყრელებზე, ზღვებსა და ოკეანეებში.

ამ პრობლემამ საფიქრალი გაუჩინა კაცობრიობას. კარგა ხანია, სპეციალისტები მუშაობენ ალტერნატიული ჭურჭლის შესაქმნელად. ახლახან ისლანდიის ხელოვნების აკადემიის სტუდენტმა არი იონ-

სონმა, რომლის მიზანი იყო ბოთლის გამძლეობის ვადის შემცირება, ამ პრობლემის გადაჭრის ასეთი გზა მოიფიქრა — მან შექმნა ბოთლი ნოტიელი და მურა წყალმცენარეების გადამუშავების შედეგად მიღებული პროდუქტისგან. ეს წყალმცენარე აგარი (აგარი-აგარი) ბევრია შავსა და თეთრ ზღვებში, აგრეთვე, წყნარ ოკეანეებში. იგი კვების მრეწველობაში გამოიყენება, როგორც ფელატინის შემცველი. სწორედ ამიტომ უნოდეს მას მაღალიზის მცხოვრებლებმა აგარი, რაც ქართულად ფელეს

ნიშნავს.

სტუდენტის მიერ გამოგონებული ბოთლი მხოლოდ იქამდე ინარჩუნებს ფორმას, სანამ მასში სითხე ასხია. წყალს თუ გადმოვღვრით, ცარიელი ჭურჭელი დაიჭმუჭნება და რამდენიმე კვირაში ჩვეულებრივ გაიხრწნება. ასეთ ბოთლში ჩასხმული წყალი აბსოლუტურად უსაფრთხოა ადამიანის ჯანმრთელობისთვის. თუ სურვილი გექნებათ, ასეთი ბოთლის შექმნა კი შეგიძლიათ, რადგან ის სრული-

ად უვნებელია.

„უკითხოთ საკუთარ თავს: რატომ ვიყენებთ წყლის დასაღვად ისეთი მასალისგან დამზადებულ ჭურჭელს, რომლის გახრწნას ასობით წელი სჭირდება?“ — სვამს კითხვას ისლანდიელი გამომგონებელი.

შესაძლოა, ეს გამოგონება სულაც არ იყოს პრობლემის გადაჭრის იდეალური ვარიანტი, მაგრამ ახალგაზრდა გამომგონებელს იმედი აქვს, რომ მისი ეს ნაბიჯი სხვებს უკეთეს იდეამდე მიიყვანს.

სტუდენტის მიერ გამოგონებული ბოთლი მხოლოდ იქამდე ინარჩუნებს ფორმას, სანამ მასში სითხე ასხია. წყალს თუ გადმოვღვრით, სარიელი ჭურჭელი დაიჭმუჭნება და რამდენიმე კვირაში ჩვეულებრივ გაიხრწნება. ასეთ ბოთლში ჩასხმული წყალი აბსოლუტურად უსაფრთხოა ადამიანის ჯანმრთელობისთვის. თუ სურვილი გექნებათ, ასეთი ბოთლის შექმნა კი შეგიძლიათ, რადგან ის სრულიად უვნებელია.

ქალები სულ უფრო ლამაზდებიან

მეცნიერებმა დაამტკიცეს, რომ ქალები კაცობრიობის არსებობის განმავლობაში სულ უფრო ლამაზდებიან, მამაკაცები კი ახლაც ისეთები არიან, როგორც გამოქვაბულის მკვიდრი მათი წინაპარი იყო.

ამასთანავე, ლამაზ ქალებს ბათ, უფრო ხშირად — გოგონებში.

ცდილობენ რა, ახსნან ეს ფენომენი, მეცნიერები მიუთითებენ, რომ ლამაზი გოგონას ხელისა და გულისათვის ბრძოლაში მამაკაცთა დიდი რაოდენობაა ჩართული. შედეგად ქალს უჩნდება დამატებითი შესაძლებლობები

მოიწყოს თავისი ცხოვრება და მომავალი ოჯახი. პროფესორმა მარკუს იოქილმა, რომელიც ამ საკითხზე კვლევას ხელმძღვანელობდა, გააკეთა დასკვნა, რომ ლამაზ მშობლებს უფრო ხშირად გოგონები უჩნდებათ. მეცნიერებმა ეს ევოლუციის სტრატეგიად მიიჩნიეს, რომელიც ადამიანის გენეტიკაში დევს. მათი აზრით, ფიზიკური მიზიდველობა მემკვიდრეობითაა.

კითხვაზე: რატომ არ შეცვალა ევოლუციამ მამაკაცის გარეგნობა? — მეცნიერების პასუხი ასეთია: კაცობრიობის მშენებელი ნანისისთვის ცხოვრების მეგზურის არჩევაში მთავარი მამაკაცის გარეგნობა არ არის. უფრო მნიშვნელოვანია, მამაკაცს შეეძლოს მეუღლისა და ოჯახის დაცვა, მათთვის კომფორტული პირობების შექმნა.

ერთ-ერთი ძვირად ღირებული ცხენი შერიფ დენსერი. მისმა მფლობელმა ის 40 000 000 დოლარად შეაფასა, მაგრამ ორგანიზაციის მფლობელმა ვერ გაამართლა ახალი პატრონის იმედები. შერიფ დენსერმა ვერ მოიგო ვერც ერთი შეჯიბრება. ამ ჯიშის ცხენს აქვს კარგი მხედველობა, სმენა და ყნოსვა. მისი აცქვეტილი ყურები და დიდი ნესტოები ხაზს უსვამს ცხენის მახვილ სმენას და ყნოსვას. ხოლო გრძელი კუდი კარგი იარაღია მწერების მოსაგერიებლად. მწერების დასაფრთხობად ასევე შეუძლია ამოძრავოს კანი და ასე დააფრთხოს ისინი. ამ ცხენის სიცოცხლის ხანგრძლივობა 30-35 წელია, იშვიათ შემთხვევაში 40-50 წელსაც აღწევს. ჩვეულებრივ, შობს ერთ კვიცს, იშვიათად — ორს.

ათი ყველაზე ძვირად ღირებული ცხენი მსოფლიოში

დედამიწაზე უამრავი ლამაზი არსება ბინადრობს, მათგან გამორჩეულია ცხენი. ამ ცხოველის გრაციოზულობას ისე შეუძლია მოხიბლოს ადამიანი, რომ მის შესაძენად დიდძალი საფასურის გადახდაც კი არ დაიშუროს. გთავაზობთ ყველაზე ძვირად ღირებული ცხენების ათეულს:

*ერთ-ერთი ძვირად ღირებული ცხენი შერიფ დენსერი. მისმა მფლობელმა ის 40 000 000 დოლარად შეაფასა, მაგრამ ორგანიზაციის მფლობელმა ვერ გაამართლა ახალი პატრონის იმედები. შერიფ დენსერმა ვერ მოიგო ვერც ერთი შეჯიბრება. ამ ჯიშის ცხენს აქვს კარგი მხედველობა, სმენა და ყნოსვა. მისი აცქვეტილი ყურები და დიდი ნესტოები ხაზს უსვამს ცხენის მახვილ სმენას და ყნოსვას. ხოლო გრძელი კუდი კარგი იარაღია მწერების მოსაგერიებლად. მწერების დასაფრთხობად ასევე შეუძლია ამოძრავოს კანი და ასე დააფრთხოს ისინი. ამ ცხენის სიცოცხლის ხანგრძლივობა 30-35 წელია, იშვიათ შემთხვევაში 40-50 წელსაც აღწევს. ჩვეულებრივ, შობს ერთ კვიცს, იშვიათად — ორს.

*სუფთა სისხლის ულაყი გრინ მანძი 21-ე საუკუნეში ერთ-ერთი ძვირად ღირებული ცხენია. 2006 წელს აუქციონზე 2 წლის გრინ მანძი 19 200 000 დოლარად გაიყიდა, მიუხედავად იმისა, რომ იმ მომენტისთვის მას არ ჰქონდა არც ერთი გამაჯვრება, მაგრამ მშობლები ჰყავდა წარმატებული, მათ არაერთ ჯირითში გაიმარჯვეს. გრინ მანძის მშობელი სამგზის ჩემპიონი იყო სხვადასხვა შეჯიბრებაში. ინგლისური დოლის ცხენს აქვს კარგად გამოყვანილი „სახის“ ფორმა და გრძელი კისერი, ღრმა მკერდი, მოკლე ზურგი, გამზდარი ტანი და გრძელი ფეხები.

*ულაყი, მეტსახელად ანიჰილატორი 1989 წელს 19 000 000 დოლარად გაიყიდა. ცხენს შოკოლადის შეფერილობა და ულაყ-მაზესი ფაფარი ამშვენებდა. ამასთანავე, ანიჰილატორი ძალიან სწრაფი ცხენი იყო.

*სატელ დენსერი წმინდა ჯიშის ინგლისური ულაყია, 1985 წელს ცხენი წარმოდგენილი იყო აუქციონზე და მისი საწყისი ფასი 13 მილიონ დოლარს შეადგენდა. რა თქმა უნდა, მისი მშობლებიც სხვადასხვა საერთაშორისო შეჯიბრების არაერთგზის ჩემპიონები იყვნენ.

სუფთა სისხლის დოლის ცხენები მაქსიმალური დატვირთვით გამოდიან, რაც ინვესტ დიდი რაოდენობით უბედურ შემთხვევას და ჯანმრთელობის პრობლემებს. დამტკიცებულია, რომ დოლში ყველაზე მაღალია ფატალური დასასრულის პროცენტი, ვიდრე ნებისმიერ სხვა ლეგალურ სპორტში. ასევე, სუფთა სისხლის ცხენებს აქვთ მიდრეკილება სხვა სირთულეების მიმართაც. მაგალითად, ფილტვებიდან სისხლის დენა, დაბალი ნაყოფიერება, აქვთ არანორმალურად პატარა გული და პატარა ჩლიქები, სხეულის მასასთან შედარებით.

*წმინდა სისხლის ლეგენდარულმა ულაყმა, რომელსაც სემპ-რატარიტი ერქვა, პატრონს სიკვდილის შემდეგაც დიდი შემოსავალი მოუტანა. 1972 წელს პატრონმა ეს ცხენი 6 მილიონ დოლარად შეაფასა. 1970-იან წლებში სეკრეტარიატი მრავალგზის ჩემპიონი და რეკორდსმენი გახდა. ის ფასობდა უფრო ძვირად, ვიდრე წმინდა ოქროსგან გაკეთებული მისი ძეგლი.

*მისტრა პარკი — ამერიკული ცხენი, რომელიც სირბილის გასაოცარ ტექნიკას ფლობდა, 5.5 მილიონ დოლარად გაიყიდა (სხვა ცნობებით — 5.8 მილიონ დოლარად).

*ცხენი, სახელად პაინ ჩიპი 4 მლნ დოლარად გაიყიდა, ის 21-ე საუკუნეში (2000 წლიდან) 1 მილ დისტანციაზე სირბილში რეკორდსმენად ითვლება. პენ ჩიპმა ეს დისტანცია 1.51 წამში დაფარა.

*წმინდა სისხლის ულაყი, სახელად სარდარი, მრავალგზის ჩემპიონი და რეკორდსმენი და ერთ-ერთი ძვირად ღირებული ცხენია მსოფლიოში. ის 3.5 მილიონ დოლარად არის შეფასებული. სარდარის წარმატებები, სულ ცოტა, რვა რეკორდს ითვლის, მათ შორის არის საუკეთესო დრო დისტანციის დაფარვაში. 1500 მეტრი 1.30 წამში — ეს რეკორდი ცხენმა 2 წლისამ დაამყარა. შეჯიბრება რუსეთში 1965 წელს გაიმართა.

მსოფლიოში ძვირად ღირებული ცხენები არც ისე ბევრია. ცხენების საშუალო ფასი მათი გამოყენების მიხედვით განისაზღვრება. უნივერსალური ცხენი 2-3 ათას დოლარამდე ღირს. ცხენები, რომლებიც სხვადასხვა საართაშორისო შეჯიბრებაში მონაწილეობენ, შესაძლოა, მილიონობით დოლარამდე ღირდეს, ხოლო მშუპ ცხენების ფასი დაახლოებით 500 დოლარია.

*არაბული ულაყი, სახელად სმეტანკა, მფლობელმა 60 000 რუსულ მანეთად იყიდა. ეს თანხა მე-18 საუკუნის რუსეთში კოლოსალური იყო, ამ ფასად იმხანად სასახლესაც შეიძენდით. სმეტანკას ულაყმაზესი შეფერილობის გამო შეარქვეს ეს სახელი.

*გრაბანსონის (ბელგიური ჯიშის ტვირთმზიდი) ჯიშის ცხენი სახელად პარკულასი 1917 წელს ავსტრალიელმა მშენებელმა 47 500 დოლარად შეიძინა. ჰერკულესი დღესაც ყველაზე ძვირად ღირებულად ითვლება ამ ჯიშის ცხენებში.

„თბილისი“

1901 წლის 18 აპრილს თელავში დაიბადა ქართველი ფერმწერი, გრაფიკოსი, თეატრისა და კინოს მხატვარი, რუსთაველის პრემიის ლაურეატი **ელონო ახვლედიანი**.

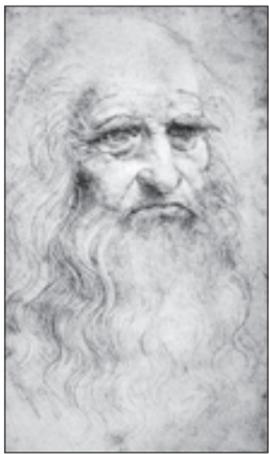
მისი მნიშვნელოვანი ფერწერული ნამუშევრებია: „ძველი თბილისი“; „კახეთი — ზამთარი“; „პარიზის ერთ-ერთი კუთხე“; „ალანის ველი“; „იმერეთი“; „შემოდგომა“ და სხვ.

გარდაიცვალა 1975 წლის 30 დეკემბერს.

რუბრიკა „ქრონოგრაფი“ გაეცნობით ინფორმაციას კაცობრიობის ისტორიაში ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენებისა და გამოჩენილი ადამიანების დაბადებისა და გარდაცვალების თარიღებზე.

ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენები ისტორიაში

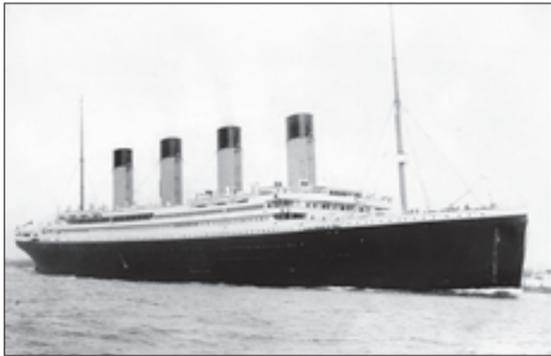
* 1452 წლის 15 აპრილს ქალაქ ვინჩისთან ახლოს მდებარე დასახლება ანკიანოში დაიბადა იტალიელი მხატვარი, სკულპტორი, არქიტექტორი, მეცნიერი, მწერალი, მუსიკოსი ალორძინების ეპოქის ხელოვნების უდიდესი წარმომადგენელი **ლეონარდო დი ვინჩი** (ლეონარდო დი სერ პიერო და ვინჩი).

მისი ყველაზე პოპულარული ნამუშევრებია: „მონა

ლიზა“ („ჯოკონდა“), „ქალი ყარყუმით“, „მადონა ლიტა“, „ადამიანი ვიტრუვიუსის მიხედვით“, „საიდუმლო სერობა“ და სხვ.

მას, აგრეთვე, მიაწერენ პარაშუტის, პროექტორის, კატაპულტის, რობოტის, ორლინზიანი ტელესკოპის, ველოსიპედის, საფრენი აპარატისა და არბალეტის გამოგონების გამოქვეყნებას. გარდაიცვალა 1519 წლის 2 მაისს.

* 1912 წლის 15 მაისს ლამეს ატლანტიკის ოკეანის ჩრდილოეთ ნაწილში აისბერგთან შეჯახებისას კატასტროფა განიცადა იმგზავრო ხომალდმა „ტიტანიკმა“.

გემის ჩაძირვის შედეგად დაიღუპა 1500-მდე ადამიანი, გადარჩა — 800.

გემის ნამსხვრევები 1985 წლის 1 სექტემბერს იპოვეს კუნძულ ნიუფაუნდლენდიდან დაახლოებით 500 კმ-ის დაშორებით.

* 14 აპრილი ქართული ენის დღეა.

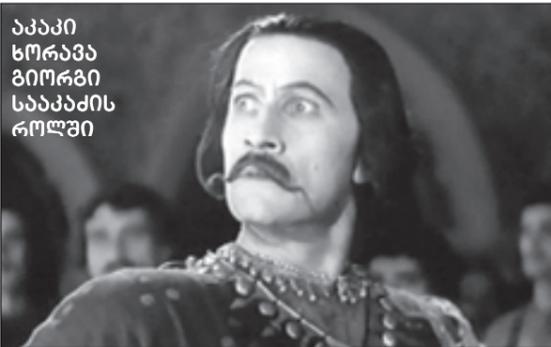
დედაენის დღე დაწესდა 1990 წელს 1978 წლის 14 აპრილის მოვლენების აღსანიშნავად, როცა საბჭოთა მთავრობის მიერ ქართული ენის კონსტიტუციური სტატუსის შეცვლის მცდელობის საპასუხოდ თბილისში 100-ათასიანი დემონსტრაცია ჩატარდა.

* 1889 წლის 16 აპრილს ლონდონში დაიბადა გამოჩენილი ამერიკელი და ინგლისელი მსახიობი, სცენარისტი, კომპოზიტორი და რეჟისორი **ჩარლზ სპენსერ (ჩარლი) ჩაპლინი**.

მისი ყველაზე პოპულარული ფილმებია: „ბიჭუნა“, „პარიზელი ქალი“, „ოქროს ციებ-ციხელება“, „ცირკი“, „დიდი ქალაქის ჩირაღდნები“, „დიდი დიქტატორი“, „მეფე ნიუ იორკში“ და სხვ.

ჩარლი ჩაპლინი გარდაიცვალა 1977 წლის 25 დეკემბერს.

აპაკი ხორავა გიორგი სააკაძის როლში

* 1895 წლის 17 აპრილს ჩხოროწყის მუნიციპალიტეტის სოფელ ორხმურში დაიბადა მსახიობი და პედაგოგი, ქართული თეატრის ერთ-ერთი ფუძემდებელი, სსრკ-ის სახალხო არტისტი **აპაკი ხორავა**.

1915 წელს დაამთავრა ქუთაისის კლასიკური გიმნაზია. სწავლობდა კიევისა და თბილისის უნივერსიტეტების სამედიცინო ფაკულტეტზე. მონაწილეობდა სცენისმოყვარულთა წარმოდგენებში. 1922 წელს შევიდა აკაკი ფაღვას თეატრალურ სტუდიაში. პროფესიულ სცენაზე პირველად გამოვიდა 1923 წელს შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრში, სადაც სიცოცხლის ბოლომდე მოღვაწეობდა.

შესრულებული აქვს როლები შემდეგ სპექტაკლებში: „გაყრა“ (ანდუაფრი), „პამლეტი“ (ლაერტი), „თეთულდი“ (არგიშტი), „ყაჩაღები“ (კარლ მოორი), „ოტელი“ (ოტელი — ეს როლი საბჭოთა სამსახიობო ხელოვნების შედევრად ითვლება), „სირანო დე ბერჟერაკი“ (სირანო), „ტარიელ გოლუა“ (ტარიელი), „ბორის გოდუნოვი“ (ბორის გოდუნოვი) და სხვ.

გადაღებულია ფილმებში: „გიორგი სააკაძე“ (გიორგი სააკაძე); „ალბანეთის დიდი მეომარი სკანდერბეგი“ (სკანდერბეგი), „რაც გინახავს, ვეღარ ნახავ“ (გიფუა) და სხვ.

გარდაიცვალა 1972 წლის 23 ივნისს.

* 1945 წლის 16 აპრილს

დაიწყო საბჭოთა არმიის შეტევა ბერლინზე. ბერლინის შტურმი ბელორუსიის პირველი და მეორე, აგრეთვე, უკრაინის 1-ელი ფრონტის ბოლო ოპერაციაა საბჭოთა ჯარებისა საომარი მოქმედებების ევროპული თეატრის სცენაზე. ის გრძელდებოდა 23 დღეს — 1945 წლის 16 აპრილიდან 8 მაისამდე. ბერლინის შტურმი მონა-

წილე საბჭოთა ჯარისკაცებს ხელმძღვანელობდა სამი მარშალი: **გიორგი ჟუკოვი, კონსტანტინე როკოსოვსკი** და **ივანო კონევი**, რომლებიც მითითებებს პირადად სსრკ-ის მთავარსარდლისგან — **იოსებ სტალინისგან** იღებდნენ.

ბერლინის შტურმი 1945 წლის 8 მაისს გერმანელი ფაშისტების უპირობო კაპიტულაციით დასრულდა.

* 1902 წლის 18 აპრილს დამნაშავეს ამოსაცნობად პირველად გამოიყენეს დაქტილოსკოპია.

დაქტილოსკოპია — ეს არის ადამიანის იდენტიფიკაციის მეთოდი თითის ანაბეჭდების მიხედვით. თითოეულ ადამიანს ხელისგულსა და თითებზე აქვს ინდივიდუალური რელიეფური ხაზები, რომლებიც, თუ არ დაზიანდა, სიცოცხლის ბო-

ლომდე არ იცვლება. სწორედ ამას ეფუძნება დაქტილოსკოპია, რომლის შესახებაც პიპოთეზა ინგლისელმა **უილიამ გარუელმა** წამოაყენა.

1895 წელს კი ინგლისელი ანთროპოლოგისა და ფსიქოლოგის — **ფრანსის გალტონის** ძალისხმევით დაქტილოსკოპიური მეთოდი დამნაშავეთა ამოსაცნობად დააკანონეს.

* 1922 წლის 14 აპრილს თბილისში დაიბადა ქართველი კომპოზიტორი, პროფესორი, საქართველოს სახალხო არტისტი **დავით თორაძე**.

1946 წელს შესრულდა მისი პირველი სიმფონია, 1947 წელს — პირველი ოპერა, ხოლო 1949 წელს ბალეტი „გორდა“.

ავტორია მუსიკისა ფილმებისთვის: „დღე უკანასკნელი, დღე პირველი“; „პალიასტომი“; „შეხვედრა წარსულთან“ და სხვ.

გარდაიცვალა 1983 წლის 8 ნოემბერს.

* 1865 წლის 14 აპრილს

ფორდის სახელობის თეატრში (ვაშინგტონი) სპექტაკლ „ჩვენი ამერიკელი ბიძაშვილის“ მიმდინარეობისას მსახიობი **ჯონ ილკს ბუტი პრეზიდენტის ლოჯაში შეიჭრა და აშშ-ის მე-16 პრეზიდენტს — აბრაამ ლინკოლნს თავში ესროლა**.

ლინკოლნი მეორე დღეს, 15 აპრილს გარდაიცვალა.

შეცადეთ, დაასრულოთ დანახული საქმიანობა. იმოქმედეთ წინდახედულად და პედანტურად. სასიკეთო პერიოდია პერკის, ლომისა და მშვილდოსნის ნიშნებით დაბადებულთათვის

რას გვიჩაქვს პარსკვლავები

13 - 19 აპრილის ასტროლოგიური პროგნოზი

ვერძი 21 მარტი - 20 აპრილი

ძალების მოზღვავეების გამო, დარწმუნებული იქნებით, რომ ყველა პრობლემას და მოუკიდებლად გაუმკლავდებით, მაგრამ პროცესები შეიძლება ისე წარიმართოს, რომ დანებება დაგჭირდეთ. ბევრ ვერძს მოუწევს პირადი ინტერესების დაცვა ხელმძღვანელებთან.

კარგი პერიოდია სამოგზაუროდ და ახალი შთაბეჭდილებების მისაღებად. თუ ამას საყვარელ ადამიანთან ერთად მოახერხებთ, ბედნიერი იქნებით.

შეეცადეთ, მეტად დაიტვირთოთ ფიზიკურად და მეტი დრო გაატაროთ ბუნების წიაღში.

დადებითი დღე: 14 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 17 აპრილი.

კურო 21 აპრილი - 21 მაისი

დაძაბული პერიოდია. შეიძლება, მოგინიშნოს თქვენი საქმიანობის შესახებ ახსნა-განმარტების მიცემა სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენლებისთვის.

თავი აარიდეთ საეჭვო ფინანსურ ოპერაციებში მონაწილეობას, წინააღმდეგ შემთხვევაში რეპუტაცია შეგელახება.

საყვარელი ადამიანი სასიამოვნო სიურპრიზს მოგიწყობთ, რაც გუნება-განწყობილებას გამოგიკეთებთ.

მეტი დრო დაუთმეთ ხანშიშესული ოჯახის წევრების პრობლემების მოგვარებას.

მაღალია ტრავმირების ალბათობა, გაფრთხილდით ელექტროხელსაწყოების გამოყენებისას და ფრთხილად მართეთ ავტომობილი.

დადებითი დღე: 16 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 18 აპრილი.

ცხუვი 22 მაისი - 21 ივნისი

საყოფაცხოვრებო საკითხებზე განსხვავებული თვალსაზრისის გამო, შესაძლოა, თქვენი უახლოესი გარემოცვის ერთ-ერთი წევრი დაგპირისპირდეთ. მოთოკეთ ემოციები და შეეცადეთ, უთანხმოება დიპლომატიური გზით მოაგვაროთ.

გაგინდებთ ცხოვრების გამრავალფეროვნების სურვილი და, თუ გაქვთ საშუალება, უცხოეთში წადით ახალი შთაბეჭდილებების მისაღებად.

დაქორწინებულ ტყუპებს საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობაში, შესაძლოა, პრობლემა შეექმნათ, მიზეზი კი წინდაუხედავი საქციელი იქნება.

კარგი პერიოდია მავნე ნივთიერებებისგან ორგანიზმის გასაწმენდად. დაიცავით კვების რეჟიმი.

დადებითი დღე: 13 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 16 აპრილი.

კირჩხიბი 22 ივნისი - 22 ივლისი

წარმატებას მიაღწევთ პროფესიულ სფეროში და გაიუმჯობესებთ ფინანსურ მდგომარეობას, მაგრამ, თუ ფულს ეკონომიურად არ დახარჯავთ, პრობლემები შეგექმნება.

მოსალოდნელია უთანხმოება ოჯახის წევრებთან. საყვარელმა ადამიანმა, შესაძლოა, გეგმები შეგიცვალოთ, თქვენ კი ამისთვის მზად არ იქნებით. არ გაღიზიანდეთ, შეეცადეთ, მოვლენებს სხვა კუთხით შეხედოთ და მწვავე კონფლიქტს თავიდან აიცილებთ.

ცხარე და ცხიმინი საკვების, აგრეთვე, ალკოჰოლის ხშირად მიღება შეიძლება ღვიძლი დაგიაფადოთ, ამიტომ შეეცადეთ, მცენარეული საკვები უფრო ხშირად მიიღოთ.

დადებითი დღე: 15 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 18 აპრილი.

ლომი 23 ივლისი - 22 აგვისტო

ხელისშემშლელი გარემოებების მიუხედავად, თუ პროცესებს ღრმად გააანალიზებთ, წარმატება თქვენი თანამდევნი იქნება. უარი თქვით ისეთ კავშირებზე, რომლებიც წინსვლაში ხელს გეშლით.

შესაძლოა, მიიღოთ დამატებითი შემოსავალი.

მოიმატებს თქვენი მომხიბვლელობა და საწინააღმდეგო სექსის ბევრი წარმომადგენლის ყურადღებას მიიპყრობთ, ეს განსაკუთრებით ეხება მარტოხელა ლომებს, რომლებიც რთული არჩევანის წინაშე დადგებიან.

თქვენს ჯანმრთელობას სახიფათო არაფერი ემუქრება, მაგრამ კარგი იქნება, თუ თავს აარიდებთ სტრესულ სიტუაციებს.

დადებითი დღე: 17 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 15 აპრილი.

ქალწული 23 აგვ. - 23 სექტემბ.

ხელმძღვანელი ქალწულები უნდა ეცადონ, თავიდან აიცილონ უთანხმოება კოლექტივში, რადგან მაღალია ხელქვეითებს შორის დაპირისპირების ალბათობა. შეეცადეთ, ნეიტრალური პოზიცია დაიკავოთ, მიუხედავად იმისა, ვის მხარეს იქნება სიმართლე.

საყოფაცხოვრებო პრობლემების მოგვარებაზე განსხვავებული თვალსაზრისის გამო შესაძლოა, თავიდან ვერ აიცილოთ უთანხმოება საყვარელ ადამიანთან, მიზეზი კი თქვენი აზრის აგრესიულად გამოხატვა იქნება.

მეტი მზრუნველობა გამოიჩინეთ ოჯახის უმცროსი წევრების მიმართ. შეამციროთ კომპიუტერის მონიტორთან ან ტელევიზორთან ჯდომის დრო და უარი თქვით ცუდად განათებულ ოთახში ტექსტის კითხვაზე, რადგან მაღალია თვალის ქრონიკული დაავადების გამწვავების ალბათობა.

დადებითი დღე: 15 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 18 აპრილი.

სასწორი 24 სექტ. - 23 ოქტ.

ამ პერიოდში თქვენი დევიზი უნდა იყოს „ათჯერ გაზომე, ერთხელ გაჭერი“. შეამოწმეთ მიღებული ინფორმაცია და კარგად გააანალიზეთ პირობები კომერციული გარიგებისა, რომელიც შეიძლება შემოგთავაზონ.

შესაძლოა, მწვავე კონფლიქტამდე საქმე არ მივიდეს, მაგრამ მხოლოდ დიდი ძალისხმევით შედეგად შეძლებთ უთანხმოების თავიდან აცილებას საყვარელ ადამიანთან ან ნათესავებთან. უთანხმოების მოგვარება მხოლოდ თქვენზე იქნება დამოკიდებული.

მეტად დაიტვირთეთ ფიზიკურად. კარგი იქნება, თუ დილაობით გამამხნევებელ სავარჯიშოებს შეასრულებთ.

დადებითი დღე: 14 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 16 აპრილი.

მორიელი 24 ოქტ. - 22 ნოვბ.

ამ პერიოდში თქვენი მთავარი ამოცანა სამსახურსა და ოჯახს შორის დროის სწორად განაწილება იქნება.

ნუ გადადებთ საქმეს, რადგან შესაძლოა დასრულება გაგიჭირდეთ. თავი აარიდეთ საეჭვო ფინანსურ და კომერციულ ოპერაციებში მონაწილეობას, რადგან არ არის გამოირიცხული, თაღლითობის მსხვერპლი აღმოჩნდეთ.

საყვარელი ადამიანებისთვის მეტისმეტი მოთხოვნების წაყენება დაძაბავს თქვენს ურთიერთობას, სჯობს, პრობლემური საკითხები კონსერვატორულად, ერთობლივი ძალებით მოაგვაროთ.

მაღალია ვირუსით დაავადების რისკი. მიიღეთ ვიტამინებით მდიდარი საკვები და მეტი დრო დაუთმეთ დასვენებას.

დადებითი დღე: 15 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 13 აპრილი.

მშვილდოსანი 23 ნოვბ. - 21 დეკ.

ცვლილებების პერიოდია. ყველა საქმეს წარმატებით დაასრულებთ, რომელსაც კი ხელს მოჰკიდებთ, ამიტომ გაბედულად შეუდექით იდეების განხორციელებას. მოგეცემათ დამატებითი შემოსავლის წყაროს პოვნის შანსი და ეს შანსი აუცილებლად უნდა გამოიყენოთ.

მეტი მზრუნველობა გამოიჩინეთ ოჯახის უფროსი წევრების მიმართ, მათ თქვენი დანებება დასჭირდება. შესაძლოა, შეგექმნათ სისხლის მიმოქცევის დარღვევით გამოწვეული პრობლემა.

გაცინჯეთ ექიმს და ჩაიტარეთ პროფილაქტიკური პროცედურები.

დადებითი დღე: 17 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 19 აპრილი.

თხის რქა 22 დეკემბ. - 20 იანვ.

შეძლებთ თქვენი საუკეთესო უნარების გამოვლენას, რომელიც შეუმჩნეველი არ დარჩება ხელმძღვანელობას და გაგინდებთ კარიერაში წინსვლის შანსი. ამას ხელს შეუწყობს კოლეგებთან კეთილგანწყობილი ურთიერთობაც.

საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობისას თავი შეიკავეთ პრეტენზიების გამოთქმისგან, რადგან შესაძლოა გამოიწვიოთ კონფლიქტი, რომლის მოსაგვარებლადაც დიდი დრო და ძალისხმევა დაგჭირდება.

დიდია ქრონიკული დაავადებების გამწვავების ალბათობა, განსაკუთრებით — რევმატიზმისა და ართრიტის.

მიიღეთ ექიმთან და ჩაიტარეთ პროფილაქტიკური პროცედურები.

დადებითი დღე: 16 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 14 აპრილი.

მკრეხული 21 იანვ. - 19 თებ.

შესაძლოა მიიღოთ ინფორმაცია, რომელიც თქვენს მომავალზე დიდ გავლენას იქონიებს.

კოლეგებთან ან ახლობლებთან შეიძლება შეგექმნათ პრობლემა, რომლის მიზეზიც თქვენ იქნებით. მოთოკეთ ემოციები და ენას კბილი დააჭირეთ.

ბევრი მერწყული მოხვდება, რომ საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობას განახლება სჭირდება. იყავით გულწრფელი, გადადგით შემხვედრი ნაბიჯი და თქვენს ურთიერთობაში ახალი ერა დაიწყება.

თავი აარიდეთ სტრესულ სიტუაციებს და შეეცადეთ, მეტი დრო გაატაროთ ბუნების წიაღში.

დადებითი დღე: 19 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 13 აპრილი.

თევზები 20 თებ. - 20 მარტი

შესაძლოა, შეხვდეთ გავლენიან ადამიანს, რომელიც დადებით გავლენას იქონიებს თქვენს კარიერასა და ცხოვრების მატერიალურ მხარეზე. არ არის გამორიცხული უთანხმოება ახლობლებთან, მიზეზი ვალის დაუბრუნებლობა იქნება და ამის გამო დაწყებული უთანხმოება შეიძლება კონფლიქტში გადაიზარდოს, ამიტომ ახლა არ ღირს ამ საკითხზე ყურადღების გამახვილება.

კარგი პერიოდია საყვარელ ადამიანთან უთანხმოების მოსაგვარებლად. დაელაპარაკეთ მას, გულწრფელად აუხსენით, რა არის თქვენი განაწყენების მიზეზი და ერთად მოძებნეთ გამოსავალი.

კომპიუტერთან დიდხანს ჯდომის გამო, შესაძლოა, გაგიუარესდეთ მხედველობა, ამიტომ მიიღეთ პრევენციული ზომები — მიიღეთ ექიმთან და ჩაიტარეთ პროფილაქტიკური პროცედურები.

დადებითი დღე: 14 აპრილი.
უარყოფითი დღე: 17 აპრილი.

პანამის სანდალის კვლევა

უდიდეს ოფშორულ სანდალში, რომელიც ერთ კვირაზე მეტია, მსოფლიო პრესაში აგორდა, წამყვანი ქვეყნების ლიდერები აღმოჩნდნენ გარეული.

უნინარეს ყოვლისა, რას წარმოადგენს „პანამის დოკუმენტები“, იგივე „პანამური არქივი“, ანუ „პანამური დოკუმენტები“? სამივე ეს სახელწოდება არაფორმალურია: პანამის იურიდიული კომპანია „მოსეკ ფონსეკადან“ გადინებული დოკუმენტების კრებულს ასე მოიხსენიებენ მსოფლიო პრესაში. დოკუმენტები 2016 წლის 3 აპრილს გასაჯაროვდა. მოიცავს 1977 წლიდან 2015 წლამდე პერიოდს. მასალების ძირითადი თემატიკა, რომლებიც ერთი წლის განმავლობაში შეისწავლა და გამოიძია 400-მდე ჟურნალისტმა ამერიკული არაკომერციული ორგანიზაცია „ჟურნალისტური გამომცემის საერთაშორისო კონსორციუმის“ ეგიდით, პოლიტიკოსების, მასმედიის, მაღალი დონის მოხელეების და ა.შ. დაფარულ საკუთრებას ეხება.

ჟონ პოლსტატი. ჯონი აშშ ყოფილი პრეზიდენტის ბილ კლინტონის აპარატის ყოფილი ხელმძღვანელი და პრეზიდენტ ბარაკ ობამის მრჩეველია, აშშ-ში იგი სათავეში უდგას ჰილარი კლინტონის საარჩევნო შტაბს. მისი ძმა ტონი კი ქვეყნის ერთ-ერთი უძლიერესი და ყოვლისშემძლე ლობისტია, აგროვებს შენსოლოებს ჰილარი კლინტონის საპრეზიდენტო კამპანიისთვის. „მოსეკის“ ჟურნალისტის აზრით, მათ უნდა მისცენ განმარტება „შემნახველ ბანკთან“ ურთიერთობის შესახებ.

„არქივი“ 11,5 მილიონ ფაილს შეიცავს — საქმიან მიმონერას, ამონაწერებს საბანკო ანგარიშებიდან, პასპორტების ასლებს და სხვა დოკუმენტებს, რომლებიც დაახლოებით 214 ათას კომპანიას ეხება. მათი უმრავლესობა პანამასა და ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულებზეა განლაგებული. გამოქვეყნებამდე რამდენიმე დღით ადრე (მიაქციეთ ყურადღება!) „მოსეკ ფონსეკამ“ კლიენტებს დაუზავა წერილი, რომლითაც აცხადებდა თავის სერვერებს გატაცების შედეგად ფირმის მიმონერისა და საქმიანობის გაფორმების შესახებ. ამით, ფაქტობრივად, დაადასტურა ჟურნალისტების ხელში მოხვედრილი დოკუმენტების ნამდვილობა.

დოკუმენტებში მოხსენიებულია სახელმწიფოების 12 ყოფილი და აშშ-ში მდებარე ლიდავები.

დღეს მოქმედ ლიდერებს შორის არიან: უკრაინის პრეზიდენტი პეტრო პოროშენკო, არგენტინის პრეზიდენტი მარსელო მარკი, გაერთიანებული არაბეთის ემირატების პრეზიდენტი ხალიფა ბინ ზაიდ ალ ნაჰიანი, ისლანდიის პრემიერ-მინისტრი ბიაკნიდ ბიუსნიკი, გერმანიის კანცლერი ანგელა მერკელ და სხვები.

უკრაინის პრეზიდენტის დღემდე არ შეუსრულებია საპრეზიდენტო არჩევნების წინ უკრაინელი ამომრჩევლებისთვის მიცემული პირობა, რომ გაყიდვით თავის აქტივებს, რომლებიც საკონდიტრო კორპორაცია „როშენში“ ჰქონდა, — წერს ჟურნალისტი მიტალი პოპოვიჩი, — გამოქვეყნებული მასალები მოწმობს, რომ უკრაინის ლიდერის საფინანსო და იურიდიულმა კონსულტანტებმა შექმნეს რამდენიმე ოფშორული კომპანია ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულებზე, კვიპროსსა და ნიდერლანდების სამეფოში, სადაც გაიტანეს „როშენის“ აქტივები და ამით თავი აარიდეს გადასახადების გადახდას უკრაინაში. ამასთანავე, სახელმწიფოს მეთაურმა 2014 წლის საფინანსო დეკლარაციაში არ მიუთითა თავის ახალ ოფშორულ კომპანიაზე. ცნობა ამის შესახებ არც 2015 წლის დეკ-

ლარაციაშია შეტანილი. უკრაინის სახელმწიფოში კი დადგინდა, რომ პოროშენკო 2015 წლის 8 დეკემბრის მონაცემებით კვლავ რჩებოდა ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულებზე დარეგისტრირებული ფირმის აქტივების მფლობელი.

„ტრანსპარენს ინტერნეშნლის“ უკრაინის განყოფილების აღმასრულებელი დირექტორის ალექსანდრე სტარას აზრით, საკვებით დასაშვებია, რომ ამ შემთხვევაში შეიძლება ვილაპარაკოთ კონსტიტუციის იმ დებულების დარღვევაზე, რომლითაც პრეზიდენტს ეკრძალება ბიზნესსაქმიანობა.

მკვლევარები მიუთითებენ იმაზეც, რომ პოროშენკომ მეორედაც მოატყუა უკრაინელები, როცა 2016 წლის 14 იანვარს განაცხადა, რომ თავისი წილი „როშენში“ გადასცა „ბრმა“ ტრასტს და აღარ აქვს საშუალება, გააკონტროლოს თავისი აქტივები.

უკრაინის პრეზიდენტის საფინანსო კონსულტანტი მატარ პასენიუკი ამ ყველაფერს ხსნის იმ სიძველეებით, რომლებიც წარმოქმნათ „როშენის“ გაყიდვასთან დაკავშირებით და რომლებიც ეფუძნება პოტენციური ინვესტირების შიშს, „უკიდურესად არასტაბილური პოლიტიკური და ეკონომიკური გარემოების გამო რომ წარმოიქმნა“.

ცნობისთვის: უკრაინული გამოცემა „ზერკალო ნედელი“ აქვეყნებს 15 კომპანიის სიას, რომლებსაც აკონტროლებს სახელმწიფოს მეთაური.

მედიის ინფორმაციით პოროშენკო არის საბოლოო ბენეფიციარი ტელეკომპანიებისა და „ექსპრესინფორმის“, სასოფლო-სამეურნეო ფირმების — „ივანკოვის“, „მასარგოსა“ და „დნეპროვაროლის“, ქარხანა „ლენინსკაია კუზნიცა“ და რიგი სხვა სანარმოების.

„უცნაური რამ მოხდა გაზაფხულში, როცა მოხდა გაზაფხულში „ბარდინის“ რედაქციაში, — წერს ჟურნალისტი ტომი იანგი, — როცა გასულ ორშაბათს მისი რედაქციის წევრები ეს-ესაა გამოსაჩენ ადგილზე გამოქვეყნებული „პანამის დოკუმენტებით“ გამოწვეული წარმართებით ტკბებოდნენ. აღგზნებული

აშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ნაპოვანების — ბარაკ ობამის მონაცემებით, მის კვანძს კავშირი აქვს „პანამის დოკუმენტების“ გათქმვის დავიანსაბათან აშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს სახსრების მემკვიდრეობით.

მაგრამ, როცა შეიტყობ, რომ არაკომერციული საერთაშორისო ორგანიზაცია „მედიკალიზის“ ინფორმაციით, „პანამის დოკუმენტების“ გადინებაში ჯორჯ სოროსის ხელი ურევია, ხოლო გამოცემის ორგანიზატორია აშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს სახსრების მემკვიდრეობით.

და აქვე დაგებადება შეკითხვა: ბლოკალური ფინანსური მართვის ფონდის წარმომადგენელი უკრაინის პრეზიდენტის საფინანსო კონსულტანტი მატარ პასენიუკის მიხედვით, რომელიც მისი სახელმწიფო მმართველობის ერთ-ერთი ცენტრალური ორგანოა. სააგენტოს ადმინისტრატორსა და მის მოადგილეს ნიშნავს პრეზიდენტი სენატის თანხმობით. „იუსაიდი“ აშ-ის სახელმწიფო მდივანთან კოორდინაციით საქმიანობს. ხოლო მისი პროგრამების დასაფინანსებლად ყოველწლიურად გამოიყოფა აშ-ის ფედერალური ბიუჯეტის ერთი პროცენტით.

ვიწმევემ ჭკუათამყოფელმა შეიძლება წარმოვიდგინოთ, რომ ამ სააგენტოს მიერ ორგანიზებული რომელიმე ლონდონის შეიქმნა ამერიკის შეერთებული შტატების დისკრედიტაციისკენ იქნება მიმართული!

აშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენლის მარკ ტენერის მონაცემებით, მის ქვეყანას კავშირი აქვს „პანამის დოკუმენტების“ გამოკვლევის დაფინანსებასთან აშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს სახსრების მემკვიდრეობით.

დოკუმენტებში მოხსენიებული არიან 61 სახელმწიფოს მეთაურთა ნათესავები და ახლო მეგობრები.

ამ სიაში ამერიკის შეერთებული შტატები ნახსენები არ არის. იმიტომ ხომ არა, რომ, როგორც ნოდარ დუმბაძის გმირი იტყვია, „ხელის მოსაქედელი ადგილი არ დარჩა“?

დიდი ბრიტანეთის გაზეთ „ობსერვერის“ ცნობით „შემინსტრუქციონის ბანკი“ თავისი კლიენტების ლობირების მიზნით იყენებს კომპანია „პოდესტა გრუპს“, რომლის დამფუძნებელი არიან ძმები ტონი და

ეტყობა, აქ იკვეთება რაღაც კავშირი ოფშორთან გადასახადებისგან თავის არიდების მიზნით, რის საშუალებასაც ამერიკის ლიბერალური კანონმდებლობა აძლევს.

„ვიკილიკსი“ ასკვნის, რომ „პანამის დოკუმენტების“ გამოქვეყნების ერთ-ერთი მიზანი იყო საინფორმაციო შეტევა რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის წინააღმდეგ.

რუსეთის პრეზიდენტის პრესმდივნის პესკოვის განცხადებით, რომელიც მან „დოკუმენტების“ გამოქვეყნებამდე ერთი კვირით ადრე გააკეთა, დაინტერესებული ძალების მიერ მზადდებოდა ინფორმაციული შეტევა პუტინის წინააღმდეგ. მისი მიზანია რუსეთის დესტაბილიზაცია და დასუსტება. გამოკვლევას შესაძლებელია უწოდებდნენ, რომ კრემლში ამ მეთაურთა ნათესავები და ახლო მეგობრები.

ამ სიაში ამერიკის შეერთებული შტატები ნახსენები არ არის. იმიტომ ხომ არა, რომ, როგორც ნოდარ დუმბაძის გმირი იტყვია, „ხელის მოსაქედელი ადგილი არ დარჩა“?

დიდი ბრიტანეთის გაზეთ „ობსერვერის“ ცნობით „შემინსტრუქციონის ბანკი“ თავისი კლიენტების ლობირების მიზნით იყენებს კომპანია „პოდესტა გრუპს“, რომლის დამფუძნებელი არიან ძმები ტონი და

P.S. ამასობაში უკრაინის ტელევიზორცემი დაატრიბუტა კლიპი, რომელშიც თავზე „პანამა“ ჩამოფხატული პოროშენკო და მისი კოლეგები ხვანცალაგენ ალა პუგაროვას ახალგაზრდობაში ნამდერი „პანამას“ მუსიკალური თანხლებით.

„ცეკვევენ ვარსკვლავები“.

უკრაინის პრეზიდენტს დღემდე არ შეუსრულებია საპრეზიდენტო არჩევნების წინ უკრაინელი ამომრჩევლებისთვის მიცემული პირობა, რომ გაყიდვით თავის აქტივებს, რომლებიც საკონდიტრო კორპორაცია „როშენში“ ჰქონდა, — წერს ჟურნალისტი მიტალი პოპოვიჩი, — გამოქვეყნებული მასალები მოწმობს, რომ უკრაინის ლიდერის საფინანსო და იურიდიულმა კონსულტანტებმა შექმნეს რამდენიმე ოფშორული კომპანია ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულებზე, კვიპროსსა და ნიდერლანდების სამეფოში, სადაც გაიტანეს „როშენის“ აქტივები და ამით თავი აარიდეს გადასახადების გადახდას უკრაინაში. ამასთანავე, სახელმწიფოს მეთაურმა 2014 წლის საფინანსო დეკლარაციაში არ მიუთითა თავის ახალ ოფშორულ კომპანიაზე. ცნობა ამის შესახებ არც 2015 წლის დეკ-

მაგრამ, როცა შეიტყობ, რომ არაკომერციული საერთაშორისო ორგანიზაცია „მედიკალიზის“ ინფორმაციით, „პანამის დოკუმენტების“ გადინებაში ჯორჯ სოროსის ხელი ურევია, ხოლო გამოცემის ორგანიზატორია აშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს სახსრების მემკვიდრეობით.

და აქვე დაგებადება შეკითხვა: ბლოკალური ფინანსური მართვის ფონდის წარმომადგენელი უკრაინის პრეზიდენტის საფინანსო კონსულტანტი მატარ პასენიუკის მიხედვით, რომელიც მისი სახელმწიფო მმართველობის ერთ-ერთი ცენტრალური ორგანოა. სააგენტოს ადმინისტრატორსა და მის მოადგილეს ნიშნავს პრეზიდენტი სენატის თანხმობით. „იუსაიდი“ აშ-ის სახელმწიფო მდივანთან კოორდინაციით საქმიანობს. ხოლო მისი პროგრამების დასაფინანსებლად ყოველწლიურად გამოიყოფა აშ-ის ფედერალური ბიუჯეტის ერთი პროცენტით.

ვიწმევემ ჭკუათამყოფელმა შეიძლება წარმოვიდგინოთ, რომ ამ სააგენტოს მიერ ორგანიზებული რომელიმე ლონდონის შეიქმნა ამერიკის შეერთებული შტატების დისკრედიტაციისკენ იქნება მიმართული!

აშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენლის მარკ ტენერის მონაცემებით, მის ქვეყანას კავშირი აქვს „პანამის დოკუმენტების“ გამოკვლევის დაფინანსებასთან აშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს სახსრების მემკვიდრეობით.

დოკუმენტებში მოხსენიებული არიან 61 სახელმწიფოს მეთაურთა ნათესავები და ახლო მეგობრები.

ამ სიაში ამერიკის შეერთებული შტატები ნახსენები არ არის. იმიტომ ხომ არა, რომ, როგორც ნოდარ დუმბაძის გმირი იტყვია, „ხელის მოსაქედელი ადგილი არ დარჩა“?

დიდი ბრიტანეთის გაზეთ „ობსერვერის“ ცნობით „შემინსტრუქციონის ბანკი“ თავისი კლიენტების ლობირების მიზნით იყენებს კომპანია „პოდესტა გრუპს“, რომლის დამფუძნებელი არიან ძმები ტონი და

ეტყობა, აქ იკვეთება რაღაც კავშირი ოფშორთან გადასახადებისგან თავის არიდების მიზნით, რის საშუალებასაც ამერიკის ლიბერალური კანონმდებლობა აძლევს.

„ვიკილიკსი“ ასკვნის, რომ „პანამის დოკუმენტების“ გამოქვეყნების ერთ-ერთი მიზანი იყო საინფორმაციო შეტევა რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის წინააღმდეგ.

რუსეთის პრეზიდენტის პრესმდივნის პესკოვის განცხადებით, რომელიც მან „დოკუმენტების“ გამოქვეყნებამდე ერთი კვირით ადრე გააკეთა, დაინტერესებული ძალების მიერ მზადდებოდა ინფორმაციული შეტევა პუტინის წინააღმდეგ. მისი მიზანია რუსეთის დესტაბილიზაცია და დასუსტება. გამოკვლევას შესაძლებელია უწოდებდნენ, რომ კრემლში ამ მეთაურთა ნათესავები და ახლო მეგობრები.

ამ სიაში ამერიკის შეერთებული შტატები ნახსენები არ არის. იმიტომ ხომ არა, რომ, როგორც ნოდარ დუმბაძის გმირი იტყვია, „ხელის მოსაქედელი ადგილი არ დარჩა“?

დიდი ბრიტანეთის გაზეთ „ობსერვერის“ ცნობით „შემინსტრუქციონის ბანკი“ თავისი კლიენტების ლობირების მიზნით იყენებს კომპანია „პოდესტა გრუპს“, რომლის დამფუძნებელი არიან ძმები ტონი და

P.S. ამასობაში უკრაინის ტელევიზორცემი დაატრიბუტა კლიპი, რომელშიც თავზე „პანამა“ ჩამოფხატული პოროშენკო და მისი კოლეგები ხვანცალაგენ ალა პუგაროვას ახალგაზრდობაში ნამდერი „პანამას“ მუსიკალური თანხლებით.

„ცეკვევენ ვარსკვლავები“.

საქართველო **ესტუბრათი** **ჩვენს სანდს**

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

<http://www.geworld.ge>

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894

9177223313890091